M L

Rembertus Dodonæus
Carolus Clusius
HORTUS
FLORIDUS
In quo rariorum & minus vulgarium
florum Icones ad vivam veramq formam
accuratissime delineatæ.
Et secundum quatuor anni tempora divisæ
exhibentur
Incredibili labore ac diligentia
Crisp: Passæi junioris
Delineatæ ac suum in ordinem redactæ A°. 1614.
Crisp. Passæus excud. vlt
Extant Arnhemij. Apud Ioannem Ianssonium Bibliopolam ibid.

BENIGNO FLORVM AC OMNIVM NATVRÆ IPSIVS ELEGANTIARVM AMATORI AC ADMIRATORI. S. D.

CR. PASSEVS FIL.

DIgnitatem ac elegantiam Florum non alio maiore encomio illustrare ac celebrem reddere possum, quàm ipsius summi patris filij, qui divinæ suæ vocis oraculo omnem Imperij mundani, atque adeo Solomonis, quotquot vnquam fuerunt regum sapientissimi ac ditissimi, maiestatem ijs inferiorem pronuntiavit; neque id sine iustissimâ causâ cùm facile omnem humani ingenij industriam infinitâ suâ, sive colorum pulcritudine, sive formarum varietate, sive odorum suavitate, sive foliorum elegantiâ, superent: ita vt inter omnia naturæ omniparentis miracula nullum illustrius aut magis mirandum prodeat spectaculum, quàm illud, quod terra in procreandis floribus continuò edit. In quo sanè illustre exemplum hominibus suæ fragilitatis proponitur; hodie n. flos summa pulcritudine nitet, ac cum oculis spectantium quoque animos ad se allicit, qui sequenti inde die cum omni suo decore exaruisse comperitur. Quare patientissimus mortalium Iobus apta admodum similitudine vitam humanam cum flore composuisse legitur. Vnde etiam tam olim quam hoc nostro potissimum ævo, plures eximij ac excellentis ingenij viri inventi sunt, qui omni studio ad interiorem hanc considerationem animum applicuerunt, nullis sumptibus aut laboribus parcentes, quin continua indagatione naturæ hæc arcana recluderent, & quotidie novos & invisos antea flores ac herbas in lucis Theatrum producerent: Inter quos principes Dodonæus *ac* Clusius *nuper admodum vixerunt, doctissimis & curiosissimis libris ad posteritatem transmissis, plures suæ sectæ discipulos relinquentes, qui non minus ac olim Romani* FLORAE DEAE, *honestiore tamen fama, litare videntur. Verùm cum sit à debilitate ingenij mei alienum florum hic encomiasten agere, ad instituti huius tantummodo rationem reddendam, properabo. Cum n. proposuissem*

artis meæ Tyrocinium (quo hactenus sub patris signis delitui) deponere, eiusq; nihilominus laudabilibus insistere vestigijs in animo haberem, nihil mihi prius faciendum putavi, quàm vt memor Horatiani *præcepti, miscerem vtilia dulcibus, quod maximè præsenti hoc opere palam me facturum spero, propterea nulli me quamtumvis ingentes labores deterruerunt, in vestigandis depingendisq; imaginibus rariorum ac minimè vulgarium florum, quos ad ipsam veritatem & vivam formam quam proximè expressi, simul cum suis folijs & radicibus; quibus addidi descriptionem satis planam & plenam, & varijs in linguis nomina; & ne quid desit rationem adiunxi, quàm aptissimè colores singulorum florum exprimendi. Neque me ab incepto revocavit, quòd & ab alijs hoc tempore & antè, similia tentata sint, cùm plura in ijs à multis videam desiderari, quæ à me vel correcta, vel suppleta, vel addita de novo invenies, cuius rei benignitatis vestræ inditium erit. Neque n. vnquam terra fæcunda mater otiosa est, præcipuè ab industriâ humanâ provocata, quin quotidie novis pangendis floribus fatiscat, & humana curiositas ex omni solo non visos antea fructus & flores adducat. Distinxi a. secundum quatuor anni tempora flores, & in ordinem quodammodo redegi, vt quo tempore potissimum quique nascantur, apertum sit. Nam licet Ver innumeris coronetur floribus, & huic æstas odoriferâ caliditate succedat, non tamen Autumnus omnino hoc honore privandus est, qui cum fructibus, quibus annum ipsum auget, elegantissimos quoque flores producere solet; quin & Hyems, quæ claudere terræ sinum horrendo frigore dicitur, accedente hominum industriâ florumquoque varietate inter nives & grandines mitescit, idque nuper ex alieno orbe adductis plantis, quæ vel invito cælo florescant: adeo vt iam* Batavia *nostra vel cum quovis cælo ac solo certare eâ in re didicerit, vndique patente per apertum Oceanum viâ, quâ quicquid in orbe rarum advehitur. Et licet hic obiectum florum amatoribus non diffitear, peregrinos flores oculos quidem suâ raritate pascere, sed boni odoris expertes esse; idq; sæpius ob mutationem terræ & aëris, calorisq; defectu fieri contingat, ingenio tamen succurri posse, nec omnes flores exoticos inodores esse, verum est. Sunt n. Tulipæ, sunt Lilia Bysantina alijq; quàm plures suaui & amabili odore fragrantes, & Rosæ pleno multiplici folio candidæ ab odore iucundo Muscatæ vulgo dictæ creduntur. Sed ne. longior sim, hoc opus à vere incipit, & veluti a re præsenti procedit. Suo n. tempore flores quosq; depinximus, ac inde picturas iterum cum ipsâ Vitâ contulimus, omnium colores ac formas nostris non auribus tantùm sed & oculis vt sic tandem in ære melius exprimerentur, haurientes. Tu igitur benigne inspector, boni & æqui consule hunc meum laborem, in tuam gratiam susceptum, & eo cum animi suavitate quàm diuctissimè perfruere.*

AD CR. PASSEVM FIL.

DE HORTO FLORIDO exquiſitiſſimâ eius curâ & ſummo labore in lucem nuper dato.

FLOS brevis ætatis , bullœq; ſimillimus, omnem
Conqueritur venerē quàm cito abire ſuam.
Tu das ætatem ingenio , tuq; exprimis ære
Flores, manſuros addis & articulos :
Quin tu tā varios(quod vix imitabitur vllus)
Pingis in æquali ſcilicet ære Crocos ;
Totque colorum alias Violas , pulcraſq; Anemonas,
Cærula flammeolis Colchica cum Tulipis ;
Fulvos Narciſſos, & purpureos Hyacinthos ,
Candida ſanguineis lilia mixta Roſis.
Nec brevis ætatis ſunt hi PASSÆE *, ſed ævū*
Vel duro melius te duce in ære ferent.
AEternum ſic tu producis floribus ævum,
Sicq; æterna tibi fama ſuperſtes erit.

A. BVCHELIVS L.

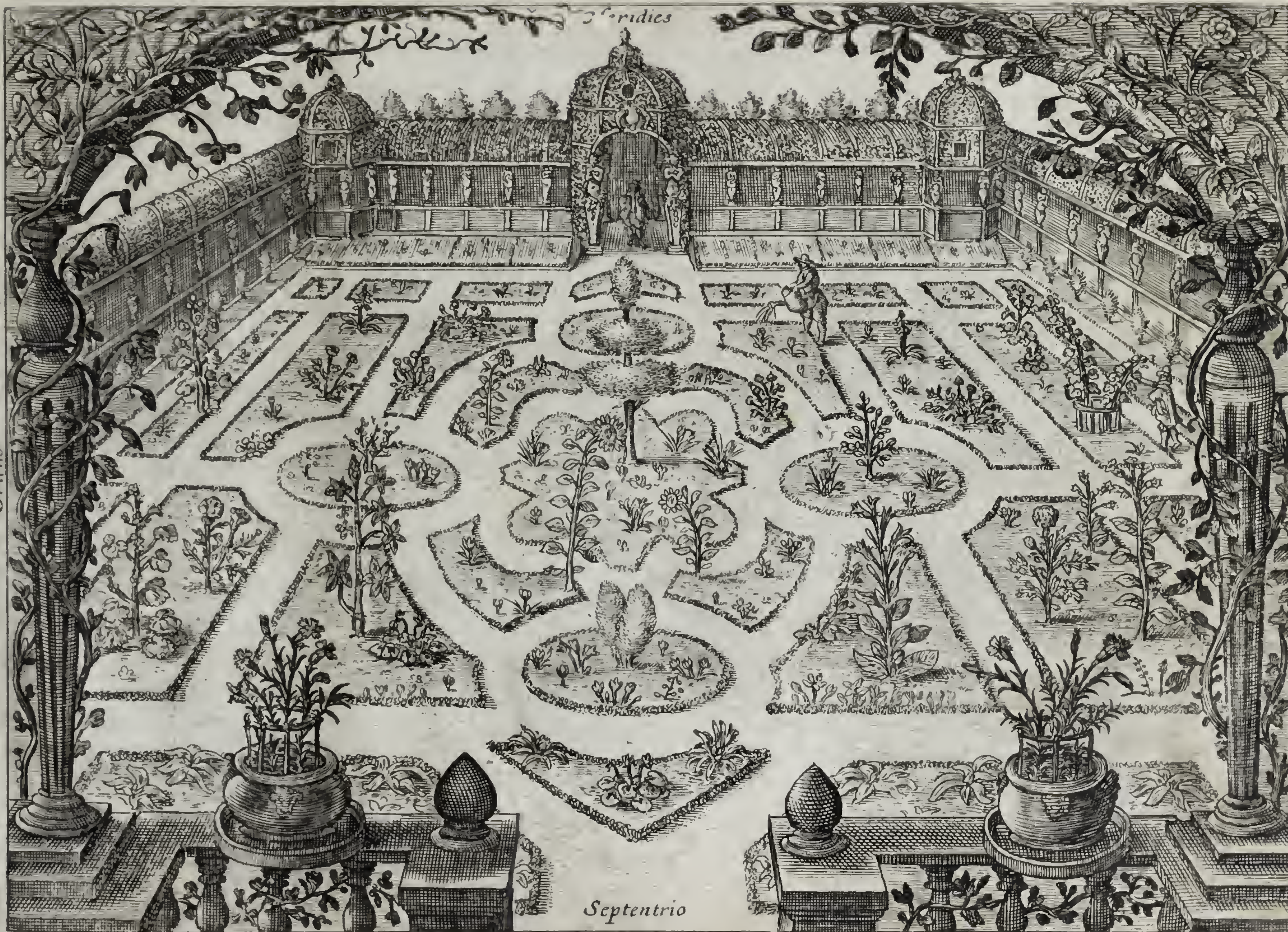
VT mare fit tremulum dulci cum ſtringitur aurâ,
Et quatitur tepido fraxina virga noto ;
Sic quoque mens ſtimulis agitatur dia benignis ,
Nec peritura ſimul cum Ione ſcreptra gerit,
Tactaq; divinæ connato laudis amore
Ingenij vires exerit illa ſuas :
Et Cœlum Terramq; ſuis metitur habenis,
Torpenteſq; animos ad nova quæque vocat :
Et modò PASSAEVS *viridi quem cernis in horto*
Floribus ornatum diva thalia tuo ,
Hoc ſtudet vt ſemper quicquam producat in orbem
Noſcatur mundo quo ſua ſedulitas.
Exprimit eximias formas, florumque corollas
AEre : & quàm vario germine floret humus:
AEre coloratos diſtinguens ordine flores
Aſpera quos nunquam deſiderabit hyems.
Scilicet ære docet (quoniam labor omnia vincit)
AEtatem Flores continuare ſuam.
Hinc Deus antiquæ reparator ſtirpis & autor
Te PASSAEE *diu ritè virere ſinat.*

Iacobus Valentinus vander Voort. Med.

INDEX

HORTI FLORIDI, VERNALIS.

FINIS.

Oriens
Occidens
Septentrio

I.

HEPATICA FLORE NIVEO. HEPATICA TRIFOL: CÆRVLEO, PLENO FLORE.

CVm Hepatica trifolia in genere à nobis alibi deſcripta ſit, hic duas eius præterea ſpecies exhibemus, haud vulgares: vnam pleno flore cyaneo luxuriantem, quæ & Hepatica trifolia cærulea polyanthos dicitur; cuius flos à communi differt multitudine foliorum, colorisque eſt cęrulei ſaturatioris; ac Cluſio teſte, in Hungariæ quibuſdam locis frequens provenit; In hâc autem noſtrâ provinciâ difficiliùs alitur. Alterius verò flos, formâ quidem cum vulgari convenit, ſed coloris eſt omnino nivei, ac tranſparentis; cuius tamen vmbra aliquid purpurei rubedinis videtur continere, filisque in medio ornatur coccineis, è quibus candentes apices veluti vniones dependentes, gratum admodum præbent adſpectum.

.1
Lati. Hepatica trifolia cærulæa polyanthos.
Germ. Dubbelen blawen Hepatica.
L. Hepatica trifolia flore niveo.
Ge. Edel Levercruyt met witte bloemen.

II.

CROCVS VERNVS, FLORE PVRPVREO MINORE. CROCVS NEAPOLITANVS, FLORE PVRPVREO MAIORE.

CRoci flos poëtarum quoque fabulis non ignotus; in quem juvenis perdito Smilacis virginis amore incēſus, Ovidio teſte, converſus, legitur, hoc verſu: li: 4. Metam:

Et Crocum in paruos verſum cum Smilace flores.

Plura eius ſpecies: hic verò vernū Crocum latifoliū, purpureū, quantitate inter ſe plurimùm differentem, expreſsimus. Prior ferè cū Croco ſilveſtri violaceo Lobellij convenit: huius flos ex ſuo involucro, reliquorum modo è brevi caule prodit, ſex folijs violacei ad purpureū tendētis, coloris; quātumvis cauliculi ſupremitas vna cum floris initio ad maiorem nigredinē accedat. Poſterior autem à loco originis Neapolitanus dictus, florem profert maiorem, & gratiore magis adſpectu illuſtrem; ſimiliter ſex folijs conſtantem, quorum tres interiores, brevioreſque, ab exterioribus blando veluti amplexu compræhenduntur. In medio ſtylus aureus exit candidis fiilis in luteos nodulos deſinentibus circundatus, non ingratum à ſe ſpargens odorem.

2
L. Crocus Neapolitanus flo: purp: major.
Ge. Saffraen vanden Lente met gro: purp: bloe:
L. Crocus Vernus purpureus minor.
Ge. Saffraen vanden Lēte met kley: purp: bloe:

PSEVDONARCISSVS PLENO FLORE, LVTEVS. PSEVDONARCIS: PLENO FLORE, TRIPLICI TVBO PRÆDITO.

PSeudonarcissus multiplex, ceu pleno flore luteus, folia porro aut Narcisso vero non multum dissimilia promit; sed ob multitudinem foliorum, in floris medio nullum habet, cęterorum more extantem calicem. Color eius circa margines saturatior est, & radix quoque bulbosa. Alter verò Narcissus hîc expressus ex falsorum genere, simili modo radicem & folia gerit, floremque fert triplici tubo, aurei coloris, & per oras fimbriato visendũ, in cuius medio singularis stylus eminet brevior, nec ad tubi extremitatem pertingens: Floret Aprili mése, & rarò post illud tempus reperitur.

L. PseudoNarcißus calice ple: multipl: colore luteo Dod:.
Ge. Dubbelde geele Tytloosen.
3
L. Narcissus duplice tuba flo: lut: Clus:.
Ge. Narc: met die dubbel trompet.

NARCISSVS OMNIVM MAXIMVS. NARCISSVS MAXIMVS DVPLICAT. FOLIIS.

RArum hoc Narcissi genus, quod in horto suo alit, omnium elegantiarum patronus, Christianus Porretus Pharmacop: Lugdunensis in Batavis;& cui alius in genere suo compar, aut æqualis magnitudine non reperitur, vnde & Gallicum nomen invenit: Folia a. habet sesquipedem alta, incana; satis lata, & ferè carinata. Caulis bipedalis vnicum florem profert, magnum, folijs sex pallidis, aut dilutè flavis, constantem, latis sed mucronatis, cingentibus medium luteum tubum vnciâ longiorem, inferiori parte angustiorem, superiore magis patentem, oris crispatus: intermedius stylus croceus, brevis, & sex quasi luteâ farinâ conspersis apicibus veriùs quàm staminibus, circumdatus. Odor floris non ingratus, sed obscurus.

Alter Nárcissus Maximus non valde dissimilis est priori, nisi quod duplicatis folijs, & tubo magis patente ac sinuoso maiore elegantiâ se spectandum exhibeat.

L. Narciss. maxi: dupl: folijs.
Ge. Grooten dubb: Narcisz.
L. Narcissus omnium maximus.
G. Narcissus nompareille.
4

MVSCARI FLORE LVTEO, ODORATO. MVSCARI OBSOLETO ALBO COLORE DOD.

MVſcari genus eſt Hyacinthi ſpurij, folia gignens, longa, aliquantulum carinata: caules longos, ſubinde dodrante altiores, parũ firmos: floresq́ue promit à medio ſurſum verſus vndiquaque circa caulem multos, paruos, cavos, gratiſsimi odoris, & muſcum (vnde & apud Græcos nomen hæc planta invenit) quodammodo referentis: Radicem habet, vti alij Hyacinthi bulboſam, ſubruffam, craſsioribus fibris, (quæ etiam per hyemen durant) terræ profundius firmiusq́: inhærentem. Hîc duæ eius exprimuntur ſpecies, quarum prior florem fert dilutiùs flaveſcentem: poſterioris verò flos eſt ſubalbidus, & obſoleti coloris. In reliquis exiguâ differentia, prope convenire videntur.

5
L. Muſcari flore luteo.
I. Muſcio græco.
Ge. Welriekende dißcadi.
L. Muſcari obſoleto, colore Albo. 1. dod:.
Ge. Weiße Muſcari.

VI.

HYACINTHVS STEL. HYACINTHVS STEL. AQVITAN: FLORE CERVLEO. HISPAN: COLORE NIVEO.

HYacinthus hic ſtellatus, lilij folio in Aquitaniæ montibus frequẽs eſt, à paſtoribus Sarahaig dictus, pecudibus noxius, eſt ſæpe lethalis. Folia habet lata, liliorum candidorum folijs ſimilia; inter quæ prodit caulis pedalis, ſatis firmus, plures ſuſtinens ex intervallis flores, ſtellæ in modũ expanſis ſex folijs preditos; violacei ceu cærulei ſaturatioris coloris, In quorum medio extuberat clypeolus rotundus ſuis circũ ornatus filis: vnde prodit ſemen in ſiliquis triangularibus, nigrum & craſsiuſculum, non ſplendens. Bulbus à Lilij quoque radice non multum abeſt, ſed interdum cortice tegitur nucleis inter ſe compactis diſtincto.

Hyacinthus Stellatus Lilij folio Hiſpanicus qui ſequitur, per omnia ferè ſimilis priori, niſi quod folia videantur longiora, & flos planè niveum referat colorem.

6.
L. Hyacinthus ſtellatus Aquitanicus cœruleo flore.
Ge. Hyacinth van Guienne met
blawe bloemen.
L. Hyacinthus ſtell: hiſp: flo: albo.
Ge. Spaenſch Hyacinth met
witte bloemen.

PRIMVLA VERIS BRITANNICA PLENO FLORE.

PRIMVLA VERIS GEMINATO FLORE.

PRimula veris hortenſis Anglica maxima, flore pleno, hîc expreſſa, folia habet ovali rotunditate, marginibus non-nihil crenatis, varijs venulis rugoſa, ad Betonicam accedentia ſed maiora, & dilutioris coloris, é quibus caulis oritur medius, tenuis, palmi altitudine, in cuius vertice octo, decẽ, plures etiam ſpectantur flores lutei, foliorum multitudine înſignes, ſummis labris denticulati, eâdem quâ hic expreſsi formâ. Radix fibris plurimis hinc inde ſe ſpargit, & terræ firmat. Plurimum a priore differt primula veris gemino flore, quorum alter alteri eſt innatus, flaui ſimiliter coloris; ſinguli autem admodũ communi Primulæ veris floribus ſimiles ſunt: & in Belgij hortis ab amatoribus Naturæ miraculorum, nuper coli ſummâ curâ, cœpti, mirabili ſua formâ haud parum ſpectantium delectantes oculos. Plantæ folia minus ſunt crenata, & pediculi, vnde flores dependent, tenuiores paullo & oblongiores videntur.

L. Primula veris Anglica pleno flore.
I. Fior de primavera.
G. Brayes de Cocu doubl:
Ge. Dubb Schluetel-bloemē.

7.

L. Primula veris flore gemino.

AVRICVLA VRSI FLORE LVTEO. DOD.

AVRICVLA VRSI MAIOR PVRPVREO FLORE.

AVricula vrſi Solidaginis ſpecies eſſe videtur, nec forma multum abeſt à primulâ Veris, folia ferè habens ſimilia, ſed æqualia, nullis venis aut neruis rugoſa, craſsiuſcula, & veluti farinâ conſperſa, magisq́ue ad margines crenata, inter quæ caulis prodit rotundus & tenuis, è cuius ſummitate plures cum ſuis pediculis prodeunt floſculi, flavi coloris, ſed diluti, & ad ſulphureum interdum tẽdentis quinque vel ſex inciſuris diſtincti foliorũ loco; in medio habentes candidum circulum, filis quibuſdam, & interdum etiam ſtylo exiguo, ornatum. Odor plerisq́ue eſt ſuavis & melleus. Flores á ſequitur ſemen inæquale & nigrum ſuis in folliculis incluſum.

Altera ſpecies hîc expreſsà, folijs eſt bremoribus, latioribus, & ferè rotundis, niſi quod circa radicem in longum deſinant, & minus ſint craſsi: caulis quoque brevior flores profert, non tot quidem innumero, ſed maiores, colore ſaturo purpureo & quodammodo morum maturũ referente, qui tamẽ paullatim violaceum pulcrè exprimit; circa medium dilutiùs purpuraſcente, & magis ad candorem accedente: odore quoque vincuntur a prioribus.

L. Auricola vrsi flo: lut:
Ge. Geele Beeren oor.
8.
L. Auricola vrsi flore violaceo.
Ge. Beeren ohr violbraun.

IX.

CHAMÆIRIS FLORE CÆRVLEO VIOLACEO. CHAMÆIRIS PVRPVREO SATVRATO FLORE.

Chamæiris a nobis hîc descripta, brevibus latisque folijs prædita est; floremque è caule brevi & nodoso profert folijs omnibus supereminétem, amplum, colore inter cæruleum & violaceum medîo, lineisque obscurioribus egregio sanè Naturæ spectaculo distinctum. Nascitur in hortis, sed rarò nisi plantata. Radices eius sunt geniculatæ, solidæ, supra terram sæpè eminentes, odoratæ, cùm tamé flores nullo odore commendétur.

Adiũgitur & altera species Chamæiridis, flore coloris purpurei saturatioris, villosum holosericum purpureum quodammodo referentis, & in expansis tribus maximè folijs enitentis; in quorum foliorum medio, ab inferiore parte assurgit fimbria, ex multis tenuibus, brevibus, luteolis veluti pilis concreta, humani ferè supercilij simititudine: cæterùm formâ alijs Iridibus non valde dissimilis est.

L. Chamæiris colore cæruleo violaceo.
Ge. Leech Lisch met blaw violette bloemen.
9.
L. Chamæiris colo: purp: satur:
Ge. Leech Lisch.
I. Iride.
G. Iris basset.

HYACINTHVS ORIENTALIS LATIFOL: CÆRVLEO VEL PVRPVRASCENTE FLORE PRÆDITVS.

HYACINT: LATIFOL: BICAVLIS PALLIDO PVRPVREO FLORE.

HYacinthus Orientalis, sic dictus, quod ex Oriente in Italiam primùm allatus sit, hîc exprimitur, multis ornatus floribus; quorum color vt plurimùm cæruleus, interdum ad purpureũ tendens, nonnunquam etiam planè niueus est: licet eodem semine prognati sint. Hic Hyacinthus folia habet vulgaribus pinguiora & latiora, caules crassiores, flores patentiores maioresque.

Orientalis alter maior flores è caule exhibet vtrimque in circuitu prodeuntes, rarò plures decem numero, colore ex purpurâ pallescente; gemino quoque caule præter morẽ reliquorum non sine voluptate spectantium sæpissimè luxuriat.

.10.
L. Hyacinthus orientalis cœrul:
I. Iacinto orientale.
Ge. Orientael Hyacinth.
L. Hyacinthus orientalis pall: purp:.
G. Iacinthe orientele.

XI.

HYACINT: ORIENT: CAVLE FOLIOSO.

HYACINTH: ORIENTAL: SVBVIRESCENTE FLORE GEMIN:

CVm omnes ferè Hyacinthi caulem proferant nudum; prodijt tamen non ante multos annos Hyacinthus hîc expreſſus, quem Mathæo Caccino Florent: ſe debere tradit elegantiſsimus Cluſius. Porrò habet iſte bulboſam radicem, alijs Hyacinthis Aſiaticis parem, exquâ quina vel ſena prodeunt folia, viridia, carinata, inter quæ exit caulis nodoſus, dodrantalis, cinctus aliquot folijs arctè ſimul junctis; flores deinde caule incrementũ capiente, explicantur, & nullâ ſerie ſervatâ, illum ambire depræhenduntur; cæterùm ſeriùs & Maio interdum menſe prodeunt, jucundâ fæcunditate felices. Eidem Caccino acceptam fert notitiam peregrini huius qui ſequitur ac rari Hyacinthi Conſtantinop: ſimiliter ante paucos primùm annos conſpecti; cuius flos initio cum prodit viridis eſt; deinde ſubcæruleum colorem contrahit, dum explicari incipit, apertus verò albus eſt ex viridi; retinentq: omnia eius folia exteriorem illum neruum medium foliũ occupantem, viridem. Petiolus florem ſuſtinens paullo longior eſt quàm in reliquis Hyacinthis. Quòd a. flori venuſtatem addit, eſt alter floſculus tribus folijs conſtans, è medio flore prorumpens, qui colorem perinde mutat vt primarius flos; medium florem occupant pauca ſtamina, nigris apicibus prædita.

L. Hyacinthus orienta cauls: foli:.
Ge. Orietaelschen Hyacinth.
11.
L. Hyacinth' orien ple: flo:.
G. Jacinthe orien: double.

XII.

CORONA IMPERIALIS DVPLICI CLASSE FLORVM.

COrona Imperialis, peregrina nobis planta, primùm à Clusio Constantinopoli missa, sed origine Persica, quare & ab eodem lilium Persicũ dicta, ex genere silvestrium liliorum; folia habet æqualia oblonga, stellari formâ, caulem instar aliorum liliorum silvestrium, ambiétia; similemque ijs habet caulem, nisi quod in eius summitate plurium foliorum silvulâ ornatur, vnde è tenuibus pediculis dependét flores, sex foliorum, formâ lilium exprimentes, sed minores, & magis clausi, nullisque flexuris crispati; coloris vt plurimùm flavescentis, licet interdum ad rubedinem quoque accedát: In horum medio extant sex staminuli, quæ ambiunt stylum candicantem. Et loco radicis bulbum habet rotundum, planum, nec modo cæterorum liliorum nucleis inter se compactis inæqualem, odoris ingrati. Pluribus quandoque florum ordinibus luxuriare solet: Et quæ hîc exprimitur duplici florum classe conspicua est.

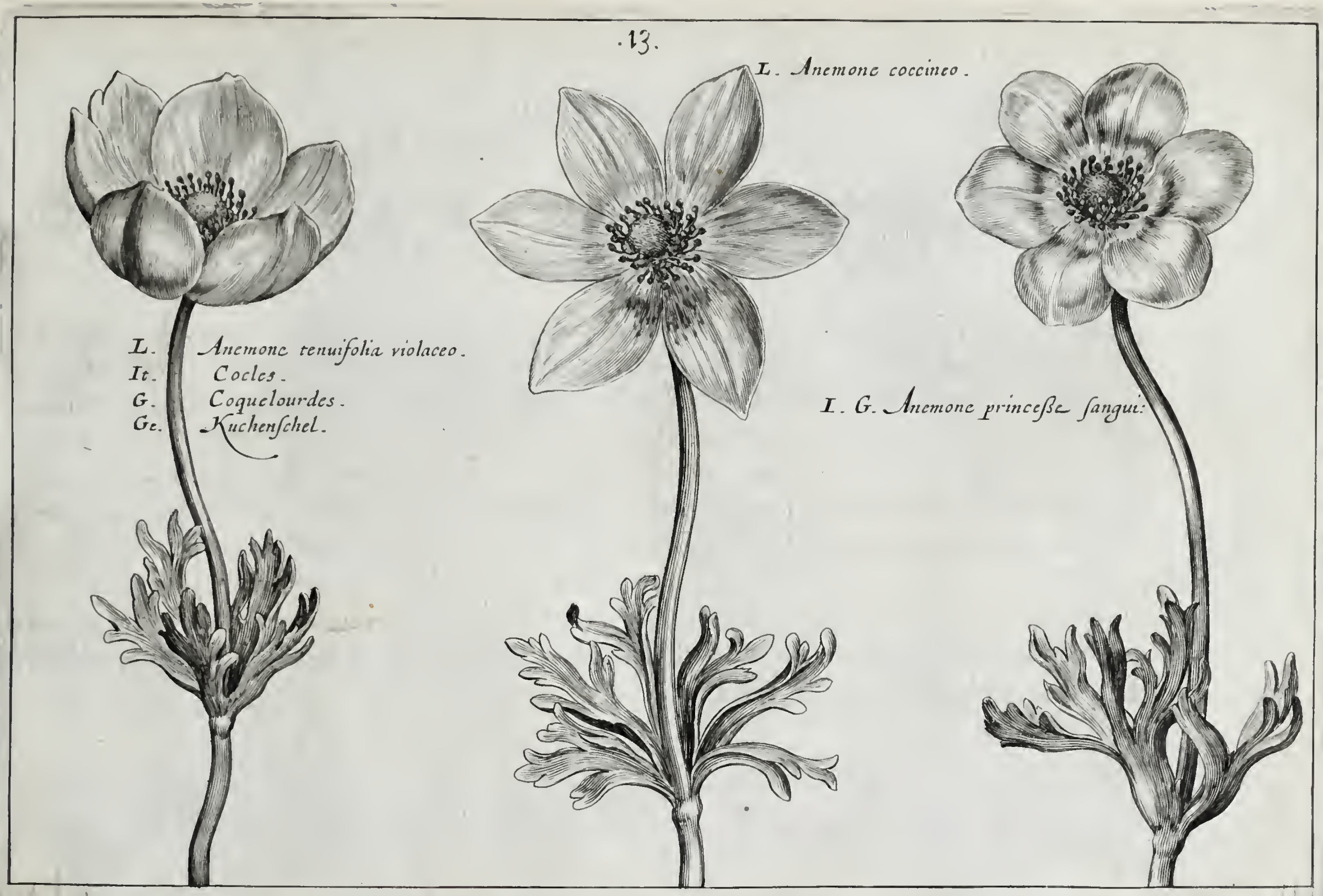

Corona Imperialis
claße duplici florum.

XIII.

ANEMONE TENVIFOL.

FLORE VIOLACEO SIMP. FLORE SIMPL. COCCINEO. FLORE SANGVINEO PRINCEPS DICTA.

ANemone .i. venti flos, ſic merito ſuo vocata, quòd nunquam ſe aperiat niſi vento ſpirante, mirâ pulchritudine ac varietate colorũ amabilis, ſupra modum delectare oculos ad ſe ſpectantiũ trahere, & quaſi detinere, ſolet. Hoc verò loco tres Anemones tenuif ſpecies exprimũtur, colorum in floribus diverſitate, paucisſimâ in cæteris differentiâ, diſtinctæ. Plantæ folia ſunt ſciſſa, Ranunculi ſilveſtris vel coriandri folijs proxima; radix cum recentior olivæ iacentis ſimilitudinem præbet, ſed annoſior ex multis olivis ſupinis congeſta videtur, atque nodoſa plurimùm apparet: Flores ex tenuibus ac lanuginoſis cauliculis prodeunt, ſex plerumq: foliorum, gratisſimi aſpectus; in quorum medio capita ferè purpurea (quamvis ea non ſemper vnius ſint coloris) ſuis circundata ſtaminibus, & apicibus conſpiciuntur. Prima ſpeties, florem violaceo ſive purpureo monſtrat colore; Altera Phœniceo; Tertiæ a. ſpeciei flos ſanguineum villoſum ſericeum pannum quàm proximè refert, & ob pulchritudinis excellentiam, Anemone princeps audit.

.13.
L. Anemone coccineo.
L. Anemone tenuifolia violaceo.
It. Cocles.
G. Coqueloúrdes.
Ge. Kuchenschel.
I. G. Anemone princeße sangui:

XIIII.

ANEMONE TENVIFOL.

FLORE PLENO SVAVERV- BENTI CACCINI ALTERA. BYZANTINA FLO- RE POLYPHILLO.

PRior hæc ſpecies Anemones pleno flore non multùm à ſequenti Byzantinâ differt: Color floris eſt in exterioribus folijs is qui Roſæ Alabandicæ evaneſcenti eſſe ſolet, fundus tamen ex multis minoribus foliolis conſtãs magis rubcre videtur. Poſterior Byzantina (lalè Turcis dicta) folia habet Bulbocaſtani;flos a.decem pluribus,amplioribus ac lanuginoſis in circuitu folijs,exteriùs ſuaverubentibus,at interius ſaturatiore colore ſplendentibus,conſpicuus; cuius medium plura ac pænè infinita tenuia foliola, ſanguinei coloris vel etiam dilutè purpuraſcentis,implent.Radix nodoſa & oblongior,colore exteriùs non nigro, ſed fuſco.Hęc planta aliquoties in Autumno iterum flores producere viſa,ſed minus elegantes; quorum media foliola melinùm ac ſubuiridem,ob caloris (vt puto) defectum, coloré tanquam cruda & immatura,retinent.

.14.

L. Anemone tenuifol: plen: flor: coccineo.

L. Anemone ten: fol: plen: flor: pallido rubro.

XV.

ANEMONE TENVIFOL.

VERDVNIA, FLORE SIMPLICI VIOLACEO. HISPAN: FLORE CARNEI COLOR. SIMPLEX, FLORE ORENGIACO.

IN latifoliarum Anemonum floribus tanta conſpicitur colorum varietas, vt verbis exprimere ſit valde difficile; variante etiam mirum in modum foliorum quibus conſtant, numero. Plantæ folia ſunt latiora ac paucioribus ſciſſuris diviſa; radix quoque tuberoſa, & ſuis fibris cincta. Tres hîc ſpecies exprimuntur; prima, Verdunia vulgò à quodam cultore ſuo in Batavis ſic dicta, florem habet ſeptem foliorum, quorum color in violaceum ceu Ianthinum ex argenteo fundo deſinit; capitulum lanuginoſum nigreſcit, ac filis circumdatur candidis ſubcæruleis apicibus. Secunda, Hiſpanica, cuius flos carnei (qui vulgò incarnatus dicitur) coloris duodecim vel tredecim foliis, capitulum & ſtamina in orbem ambientibus, conſtat: Tertia, florem habet octo foliorum, pulcrè rubẽti flavoque colore (quem Belgæ Orengium vocunt) ſplendidum, cuius capitulum ſtaminula cingũt, cæruleis apicibus ornata.

15.
L. Anemone latifolia flo: simpl. orengiaca.
L. Anemone latifolia hispanica
Carneo Colore.
L. Anemone latifolia
Verdunia.
PSf.

XVI.

ANEMONE TENVIFOL.

PAVO FLORE SIMPLICI.

PAVO MAIOR MVLTIPLEX.

ANemone hortensis latifolia, Pavo secũda dicta, florem gignit simplicem, latioribus folijs in acutum desinentibus septem octo vel pluribus Coccinei coloris præditum. Altera verò Anemones species, profert florem, vicenis vet tricenis interdum pollicari longitudine, folijs, cuius color Phæniceus saturatior, fundo sanguineo in circulum flavescentem circa vmbilicum (qui lanuginosus, nigricans, staminibus sanguineis in apices cæruleos exeuntibus, cingitur) desinente Radices harum Anemonum sunt crassiusculæ, nodosæ, firmæ, fusco exteriùs, albo intùs colore, & multis tenuibus fibris circumdatæ.

L. *Anemone pavo flore simplici.*

16.

L. *Anemone pavo Major.*

CHALCEDON: MAX: POLYANTHOS. CHALCEDONICA CACVMENI.

HÆc Chalcedonica maxima folia habet cęteris Anemonibus maiora, duriora, & pluribus neruis prædita; florem etiam latum & extensum, multorum foliorum, quorum decem vel duodecim exteriora viridia sunt, venis coccineis intermeantibus, distincta; interiora verò minora & tenuiora, Ianthino dilutiore & suave-rubente colore splendentia, quæ circa medium; eundem colorem retinent, reflexa tamen & quodammodo crispata videntur.

Anemone Chalcedonica ex Cacumenis altera, cuius in literis suis meminit nobilis vir Mathæus Caccinus Florentinus, Clusio nominata quidem, sed nondum plenè cognita, saltem necdum descripta; hîc verò expressa, florem fert triplici foliorum ordine eximium, colore non vno, sed flammeo, sanguineo, ac niveo, delectabili admodum mixturæ varietate, fundo item exalbido ornatum, cui pro staminibus angusta quædam sunt foliola erecta mellini coloris medium occupantia.

17.
L. Anemone latifolia chalcedonica maxima polyanthos.
L. Anemone calcedonica cacumeni.

ANEMONE TENVIFOL.

FLOS ADONDIS; ERANTHEMVM DOD.   BVPHTHALMVM DOD.

HErba, quam Eranthemum nuncupat Dodonæus; & Mathiolus non rectè Adonidis florem, cùm iste flos poetarum fabulis notissimus, Anemones species videatur; cauliculos profert à radice plures, in alas subinde divisos, striatos, virētes; folia tenuia, Chamæmeli similia: flores non magnos, formâ Ranunculi florum, pulcros, minij colore rubentes; quos capitulum sequitur oblongum, ex multis collectum seminibus rotundis, acuminatis, colore in viridi subingricantibus: Radices fibrosas.

Stirpi cui Buphthalmo nomen datum, cauliculi è radicibus exeunt tenues, tres quatuor aut plures, pedales vel altiores; circa quos folia virentia, tenuiter dissecta, similitudine foliorum foeniculi, sed multo quàm illius minora; flores in summo cauliculorũ magni, calendulæ satis similes, colore flavo, staminibus in medio luteis, post quos capitulũ succedit, veluti supra descripti Eranthemi, ex multis seminibus simul congestis commissium: radices tenues sunt & fibrosæ, Veratri nigri radicibus similes.

L. Buphtalmum.
I. Occhio de bue.
G. Oeil de boeuf.
Ge. Genßblum.
L. Eranthemum Dod:
flore sanguineo.
G. Fleur du vent.
Ge. Brunettekens.

FLORE ALBO MEDIO PVRPVREO, DOD. FLORE ALBO MEDIO LVTEO, LOB.

NArciſſus hic medio purpureus (cuius Dioſcorides quoq: meminiſſe videtur) folia habet virentia, oblonga, porri folijs ſimilia: caulem nudum anguloſum, pede altiorem; & in ſummo florem è membranâ erumpẽtem, vtplurimum vnicum, ſubinde etiam geminum; mediocriter amplum, odoratum, ex ſex candidis folijs congeſtum, in quorũ medio brevis calix eſt circinatæ rotunditatis, purpurei per oras coloris, vnde purpureus Narciſſus tam à Plinio quam Virgilio dicitur intra quem ſtamina brevia cum apicibus ſubluteolis: capitula inde anguloſa: ſemen in his nigrum, Radix bulboſa cepæ ſimilis, quæ nucleos à ſe emittens in multos facile bulbos multiplicatur.

ALTER Narciſſus à Lobellio deſcriptus medio luteus, folia habet ampliora & altiora; caules etiam proceriores & craſsiores, non totũdos, ſed quodammodo planos, in quibus ſingulis flores tres aut quatuor prioribus formâ ſimiles, niſi quod hic ex vno atque eodem caule flos tertius geminatis folijs amplior; tubus autem luteus oris croceis criſpatis, appareat. Sed non omittendus hîc videtur elegantiſsimi Ovidij verſus quo admodum venuſtè hunc Narciſsi florem depinxiſſe videtur in Metamorph: libris.

Croceum pro corpore florem
Inveniunt, folijs medium cingentibus albis.

L. Narcißus medio purpureus.
I. Narcisso.
G. Narciße.
Ge. Narciß.
19.
L. Narcißus medio luteus.
Ge. Narciß int' midden geel.

XX.

NARCISSVS LATIFOL.

FLORE MEDIO LVTEO OBLONGIORE CALICE.

NArciſſus hîc priori loco expreſſus in Aprili prodire ſolet, habetque folia erecta & non-nihil carinata; florem ferè vnicũ oblongũ ex caule ſuo ſatis alto dependentem; cuius folia ſex candida, longa, mucronata, in orbem circũdant tubum oblongum flavi coloris, marginibus non-nihil criſpatis, in medio ſtylum habentem plalidulum ſex ſtaminibus (quorum apices luteâ quodammodo farinâ conſperſi videntur) cinctum. Odor eius non eſt ingratus.

Alter Narciſſus parum à priore differt, folia tamen habet ampliora, carinata ſaturè virentia & hyacinthinis folijs non abſimilia; flores etiam fert plerũque binos coniunctim ex vno membranaceo folliculo prodeuntes. Sic nempe ludit in eiuſdem generis floribus jucundâ varietate Natura, quæ ſæpè humanâ induſtriâ adiuta, etiam notos flores inſolitâ veſte veluti perſonatos prodire jubet.

L. Narcißus oblongo calice.
20
L. Narcißus medius luteꝰ
amplo cal: clusij.

XXI.

NARCISSVS TENVIFOL.

PER TOTVM FLOREM CANDIDVS.	FLORE ALBO PLENIORE.

NArcissus per totum florem medio quoque cãdidus, hîc describitur; cuius folia oblonga & minus virentia, caulis verò quatuor pluréſve flores profert, haud ita, vt reliqui Narcisſi flores, magnos, omnino niveos, exiguo ac brevi etiam calice eiuſdem coloris. Invenitur in Hiſpaniâ paſsim.

Narcisſus qui ſequitur nuſquam niſi in hortis reperitur, ſeriuſque Maio nempè menſe, prodire ſolet, folia habens procera & caulem ipſis folijs breviorem, qui florem profert ſatis magnum, ſex latis & carinatis folijs albis ſtellari formâ extantibus, cuius medium loco calicis alia ſex minora folia itidem candida nonnihil flaveſcentis coloris hinc inde ſparſim monſtrantia, occupant; vmbilicum nihilominus ſtamina quedam ornant.

21
L. Narcißus totus albidus.
L. Narcissus flore multiplici.

XXII.

NARCISSVS LATIFOL.

FLORE PALLIDO, AMPLO CALICE FLAVO.

ET MAIOR MEDIO LVTEVS.

A Radice bulbosâ oblonguisculâ multisque fibris preditâ, hic Narcissus terna aut quaterna promit folia, latiuscula, sesquipedem longa, inter quæ nudus prodit caulis, pedalis longitudinis, summo fastigio sustinens vnũ florem, è membranaceo folliculo emergentem, sex folijs pallidis sive dilutè admodum flavis, constantem; ex cuius vmbilico calix sive tubus amplior, oris simbriatis, coloris aurei; in quo sex breviuscula stamina, flavis apicibus prædita, & medius stylus staminibus brevior.

Narcissus alter maior in Italiâ frequentior est, & caulem habet cæteris Narcissis longiorem multò, adeò vt ad tres interdum pedes assurgat; vnde flores suis ex pediculis depédent plures mellini aut sulphurei, non tamen omnino surdi aut tristioris coloris; habentes in medio tubum aureum, odoris non insuavis.

L. Narcissus maximus griseus calice flavo.
22
L. Narcissus maior
medio lute' Jtalicus.

XXIII.

NARCISSVS IVNCIFOL.

FLORE AMPLI CALICIS LVT.

FLORE ALBO REFLEXO.

HVic priori Narciſſo folia ſunt cæteris anguſti: folijs Narciſsis ſimilia, & paululum à juncis diverſa; inter quę medius exit caulis gracilis ſed firmus, pedali lõgitudine, in cuius ſummo è membranâ tenui tres vel plures prodeunt flores, elegãtes, odorati, & vulgaribus Iuncifolijs maiores, ſex conſtantes foliolis flavis, in quorum medio calix crocei coloris juſto amplior, oris vt videtur plicatis, è quo ſex brevia ſubflava ſtaminula aureis apicibus ornata, eiuſdem coloris ſtylum in nodulum craſsiorem deſinentem, cingentia emergunt.

Alteri Narciſſo ex Iuncifoliorum quoque genere exiſtenti, duo tres vel plures ex membranaceo involucro naſcuntur flores deorſum pendentes, nivei, oblongi, ſex folijs Cyclamini inſtar reflexis, extante tubo pollicis longitudine, oris inæqualibus, in quo tria candida ſtaminula ſubflavis apicibus ornata medium ſtylum eminentiorem circumſtãt; quem ſequuntur trigona capitula, ſemine rotundo, nigro, ſplendentique gravida. In Pyrenæis montibus frequens invenitur.

L. Narcissus Juncifolius amplo cal: lut:

L. Narcißus Juncifolius albo flore reflexo.

XXIIII.

NARCISSVS IVNCIFOL.

PLENO FLORE. FLORE CALICIS MAXIMI.

ERadice bulbosâ, rarissima hæc plãta profert quaterna aut quina folia surrecta, lævia, angusta, viridiaq́ue; inter quę assurgit, caulis rectus, enodis, viridis, satisq́ue firmus, summo fastigio sustinẽs membranaceum quoddam involucrum, vt reliqui Narcissi, è quo plures interdum flores, oblongiusculo graciliq́ue pediculo inherentes, & multiplici foliorum texturâ constantes, exiliunt, quorum florum color prorsus aureus, & forma omnino diversa à vulgari florum formâ; vt qui longiore illo tubo carent, & statim ab extremo pediculo confertim oriuntur, vt quoq: in Anemones latifoliæ pleno flore, elegãti sanè spectaculo, videre licet. Nullum a. semen ferre creditur, quod nodo illo careat, qui sub flore in vulgari conspicitur, sed adnatis eius propagationem fieri, putat Clusius, vnde & maior raritas, & magno admodum si qui eam plantam possident meritò æstimant.

Alter Narcissus ex genere quoque Iuncifoliorum maior, flores producit ex vno involucro satis amplos, flavi coloris, tubo maximo luteo, circa oras crenatas patentiore; præditos; in reliquis cum alijs Narcissis angustifolijs convenire videtur.

L: Narcißus Iuncifolius flore pleno.
.24.
L. Narcissus maximo cal flo: lut.

XXV.

LILIVM PERSICVM.

Lilium hoc Perſicum vel Suſianum inter exoticas & peregrinas omnio plantas referendum, nec valdè frequens eſt, ſed tãtum in cultioribus hortis invenitur; à Dodonæo Pſeudohyacinthorum numero habitum, folia profert oblonga, ſubuiridia, minus cæterorum liliorum folijs lata, inferiorem caulis partẽ occupãtia, qui quidem caulis rectus rotundus ad tres quatuor pluresùe pedes in altitudinem aſſurgit, cuius faſtigiũ magno florum ex pediculis nunc longioribus nunc brevioribus pendentium numero veſtitur ac ornatur. Flores a. ex quinque aut ſex foliolis conſtantes, nolæ pendentis formam referunt, & violæ nigræ colorem proximè exprimunt, ad purpureum tamen interdum magis accedentes: nec ſimul ſed paulatim, & ſuo quodam ordine, ab inferiore nempe parte incipiẽdo ſe pandunt, odore prorſus carentes. Radix, bulbo conſtat magno, partim rotũdo, partim plano, fibris ſubflavis in ſeſsili parte terræ inhærente.

Lilium Per:
ficum.

XXVI.

TVLIPA LATIFOL. PRÆCOX.

PVRPVREO FLORE.	ALBO FLORE.	FLORE EX PVRPVRA RVBENTI, ORIS ALBIS.

EX Bulbosum florum numero & Tulipa est, flos peregrinus; cuius differẽtes sunt species maximâ colorum varietate luxuriantes. Maioribus ferè eadem omnibus forma est; folia eis bina aut terna, crassa, oblonga, lata, per oras subinde modicè reflexa, quæ cùm primùm erumpunt, modicè rubere vidẽtur, adulta verò albicant: caulis inter ea exit pedalis, aut paulo altior; cui vnicus flos insidet sursum spectans, è senis foliolis, patenti profundiori & aliquãtulum angustioris oris cyatho, aut inverso huius formæ pileo quodammodo similis; qui ferè inodorus est. Semen cartilaginosum, planum, in capitulis nascitur, quæ maturato semine in tres dehiscunt partes. Radix bulbosa est, à Narcissi bulbis parum distans. Hic tres flores coloribus differentes, exprimuntur; quorum primus, purpureo violæ colore, non tamen æquali, sed multâ varietate differente, vestitur; secundus frigioris omnium impatientissimus, albus est, roseis licet interdum aut purpureis lineis aut venis intercurrentibus ornetur: tertius, phæniceo ferè est colore, ad purpureum nonnihil tendẽte, vnguibus ac oris albentibus spectabilis, qualem nuper in cultissimo Wolfwinckelij horto summâ delectatione vidimus.

26.
L. Tulipa præcox flore purpureo.
L. Tulipa præcox flore albo.
L. Tulipa præcox wolfswinckel flor: purp: et margi: albo.

TVLIPA.

PERSICA PRÆCOX. CRETENSIS LILYFOL.

CVm præcoribus Tulipis florem dedit planta Tulipæ Perſicæ, cl: Cluſio ab illuſtri Caccino miſſa; quæ pedalis longitudinis caulem anno 1607. protulit, ſatis gracilem, quatuor præditum folijs, non valde latis, imò Narbonenſis Tulipæ foliorum latitudinem haud ſuperantibus, non adeò tamen virentibus, ſed ad præcocæum Tuliparum colorem magis accedentibus, ac carinatis: qui caulis ſupremâ parte florem ſuſtinebat delicatulũ, Hiſpanicæ Tulipæ flore paullò maiorem, ſex folijs binas vncias longis conſtantem, quorum tria longiuſcula & mucronata, foris quidem ſuave-rubentis coloris, oris tamen albis, internè verò prorſus albis: tria a. interiora folia, quæ aliquantulum breviorâ, mucronem habebant non-nihil orbiculatum, niveique planè erant candoris: omnium nihilominus vngues purpureâ maculâ iuſigniti: ſtamina nigra, apices etiam nigri; Bulbi cortex foris nigricans & fuſcus, interiore parte molli lanugine ferruginei quodammodo coloris, obſitus. Huius noſtri floris folia pleraque omnia mucronata ſunt, & parum formâ inter ſe differre videntur.

Altera, ex Cretâ vt creditur, primùm allata, indè nomen accedit; folijs eſt lilij latioribus, florem quoque fert patentem, formâ lilij, candidi ac purpurei coloris elegantiſsimâ mixturâ, croceo item fundo, ac ſtaminibus nigricantibus, non ingrato ſpectaculo, viſendum.

.27.
L. Tulipa Persica.
L. Tulipa Candia.

XXVIII.
TVLIPA TENVIFOL.

PVMILIO. NARBONENSIS.

TVlipa pumila, ex ijs que angustioribus folijs prædita sunt, minima est, paucis cognita, & à nemine quod sciam, hactenus descripta, nisi quod pumilionis Tulipæ meminerit tantùm appendix Dodon: flosculus est colore subflavescente decorus; virgulis insuper rubicundis, venulis etiam ac vnguibus miniatis ornatus, cęterùm formâ suâ à Narbonensibus non multùm abest.

Adiuncta est altera Narbonensis, vel Bononiensis dicta; quæ & Apennineа à Clusio appellatur; hæc caulem profert sesquipede altiorem, in plures aliquando ramulos divisum; ex quibus singulis flos flavi aureique coloris patentior oritur, cuius folia satis lata sunt, & foris maximè circa fundum, virescunt; ex floris autem vmbilico capitulum procedit longiusculum; trigonum, nonnullis flavis staminibus circumdatum; odor hinc exit non ingratus, qualis ferè luteo Leucoio esse solet. Radix bulbosa est, eius, cuius Castaneæ nucleus coloris; quę facile in plures bulbos multiplicatur.

L. Tulipa Bononiensis.
G. Tulipa de Montpeliers.
Tulipa pumilus.

TVLIPA. LATIF.

DVCALIS CROCEO SANGVINEO FLORE.	PRÆCOX, LVTEO FLORE.	ALBO FLORE, CARNEI COLORIS MARGINIB:

EX latifolijs Tulipis tres ſpecies colorum differentiâ inſignes, hîc ſpectãtur; quarum primæ flos ex ducalibus vulgò dictis, ſuaviſsimi odoris; colore in foliorum medio ſanguineo, oris ſive marginibus croceis, eleganti ſanè ſpectaculo, egregius: Secundæ oblongior lutei ſplendidi eſt coloris, ex præcocium genere: Tertiæ verò flos ampliſsimâ eſt formâ, colore albo, carneis ac purpuriſsis lineis paſsim circa margines intercurrentibus, variegatus.

L. Tulipa Duris.
L. Tulipa lutea.
L. Tulipa alba et
rosea col:mixta.

XXX.

TVLIPA LATIFOL.

FLORE SANGVINENEO. FLORE MINIATO FLAM: CANDICAN: VARIO.

PRior Tulipa, ex latifolijs plantis eſt, amplo flore, ſanguinei coloris vniformiter ſplendidi, neruis venisque ſaturatioribus eleganter ornato, illuſtris; cui proximus Tulipæ flos, in horto Michaelis Semmij nuper prognatus, oblongior eſt, miniato circa oras paſsim colore, flammis candicantibus per medium eleganter & multifariè, admirando Naturæ miraculo, interſtinctus.

L. Tulipa cinnab: et alb: flamm.
L. Tulipa sanguin:.

XXXI.

TVLIPA LATIFOL.

FLORE COCCINEI. ALBIQ; ELEGANTER DISTINCTI COLORIS.	ALBO FLORE CRENATO, COCCINEIS FLAMMIS.	ALBO FLORE, COCCINEIS LINEIS AC FLAMMIS VARIO.

PRimus hic Tulipæ flos, à cultore ſuo, Honeſti nomine florum amatoribus in Bataviâ notus, cuius præcipuè curâ ad tãtam ſpectaculi excellẽtiam pervenit; colore eſt argenteo, varijs, nunc tenuioribus nũc verò latioribus lineis intercurrentibus, & infinitis Coccinei coloris puncturis, admirabilis, licet flavi interdum aliquid maximè circa fundum, admittat. Qui ſequitur elegantiſsimus eſt flos, magnitudine quidem priori cædens, non tamen minore admiratione dignus, cùm ſingula eius folia candida in medio à ſummo ad imum tęniâ latâ coccinei coloris diſtincta, & flãmulis vtrimque minoribus variegata ſint oris non-nihil crenatis aut leviter inciſis. Poſtremo loco poſitus flos patẽtior eſt, coccineo alboque paſsim commixte lineatim colore, flammulis intercurſantibus, & ſtylo ſubflaveſcente, conſpicuus.

31.
L. Tulipa Honesti.
L. Tulipa alba coccineis flammis.
L. Tulipa nivea cocc:col:satur:

TVLIPA. LATIF. PALTON DICTA.

FLORE ALBO, SVLPHVREO, COCCINEO, COL: DISTINCTO.

FLORE ALBO PHÆNICEO, AD FVNDVM SVLPHVREO DISTIN. COL.

TVliparum tanta quotannis varietas, vt cultorum ſuorum ſæpiſsimè vota, vel eludat, vel ſuperet, adeoque verbis vllis exprimere etiam exercitato difficillimum ſit.

At flammea hæc prior Tulipa merito dici poſſet, cuius flos totus flammis ſulphurei flavi ac Coccinei coloris diſtinctus, ſplendeſcit: quamvis n. in fundo fere flaveſcat, ad ſuprema tamen foliorũ latioribus phœnicij ſaturatioris coloris flammis niteſcit. Alterius verò flos elegantiâ neutiquam ſuo compari cedit, minus flaveſcit, ſed ſubalbidi coloris radijs lucidior eminet, & ſpectantium tãdem oculos invitos à ſe demittit.

L. Tulipa alba cum rubr: flam: et fun: lut:

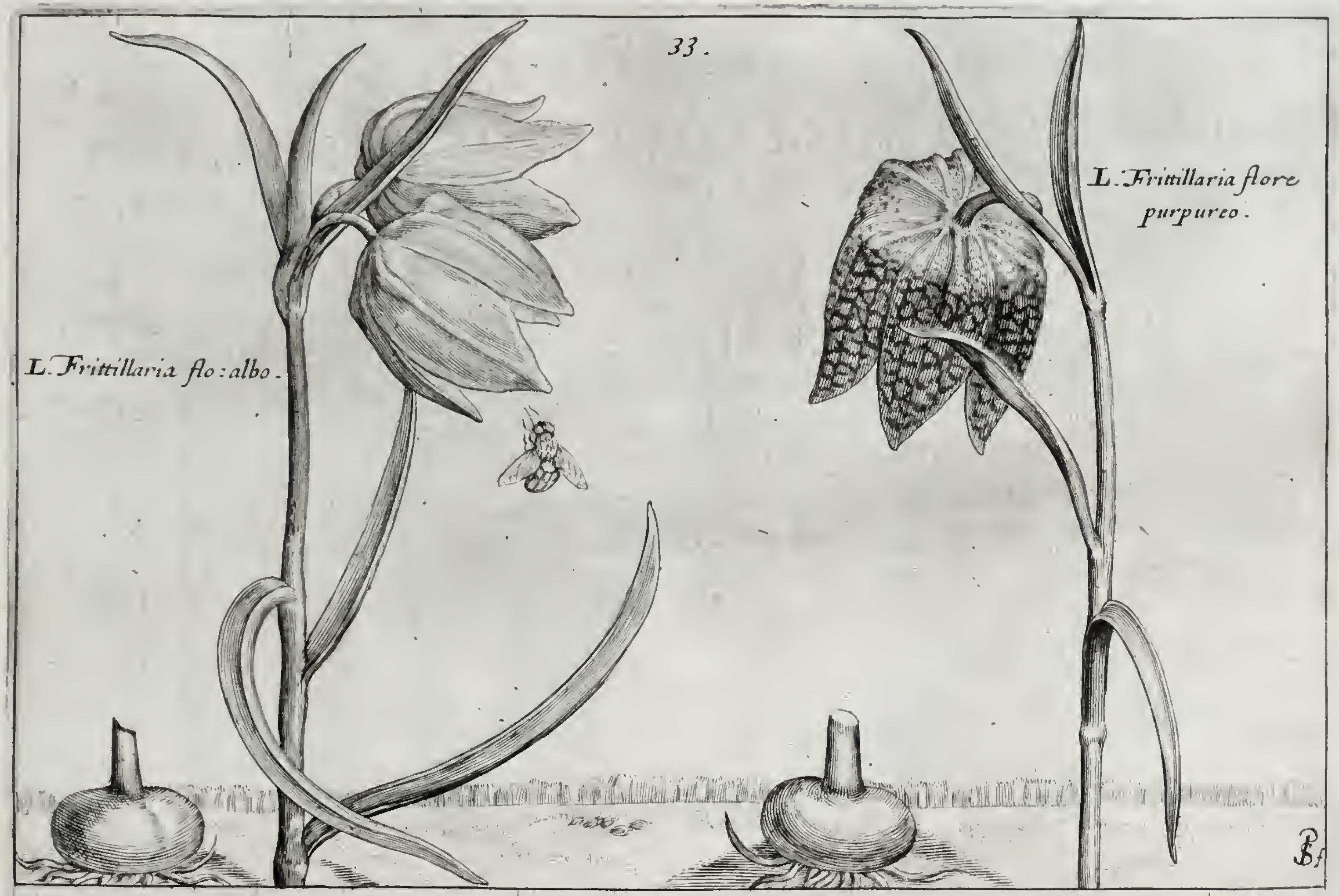

FRITILIARIA,

ALBO FLORE PVRO. PVRPVREO FLORE PVNCTATO.

MEleagris hæc planta quoque ab ave Meleagride, cuius plumas flos huius imitatur, dicta eſt; & Narciſſus Caperonius, ab inventore; ex liliorum eſſe genere videtur. Huic priori cauliculus pedalis eſt, & interdum longior, rotundus, gracilis, firmus tamẽ, cavus, coloris ex purpurâ vireſcentis, ſed obſcurioris, quem ſena vel plura inæquali ſerie ambiunt folia, brevia, anguſta, nonnihil carinata; ſummo autem faſtigio ſuſtinet flores geminos, nutantas, nolæ vel tintinabuli inſtar pendulos; quorum ſinguli ſex conſtant folijs, rectis, candidi coloris, circa mucronem ex viridi paululum flaveſcentibus; è floris vmbilico ſena prodeunt ſtamina alba, flavis apicibus prædita, mediusq́ue ſtylus itidem albus, longior, & extremâ parte trifidus, odore nullo.

Poſterioris verò flos purpureus eſt, foris dilutioribus maculis admodum eleganter & diſtinctè compoſitis, ornatus, internè autem non minùs nigris ſtrijs lineoliſq́ue aptè intercurrentibus, delectabilis; in cuius medio oriuntur ſex ſtaminula ſubflava, cum ſtylo eiuſdem coloris. Radix ex bulbo quoque porraceo conſtat, ſubrotundo; candido.

33.
L. Frittillaria flo: albo.
L. Frittillaria flore purpureo.

XXXIIII.

FRITILLARIA,

FLORE LVTEO MACVLIS SANGVINEIS NOTATO.

MAXIMA, PVRPVREO FLORE, POLYAN:

FRitillaria, quæ hîc prior exprimitur, florem fert ſanè jucundâ colorum & macularum mixturâ inſignem; cuius folia aurea, elegantibus ſanguineis maculis, apto ordine, diſtinctis, conſperſa, mirum quantùm ſpectantium oculos detineant; habentque inſuper foris extantes per medium neruos ſubvirides, ſuam etiam flori addentes gratiam.

Altera quæ ſequitur, Frittillaria maxima dicta, florum numero admodum fœcunda eſt; nec tamen ſuâ deſtituitur elegantiâ, cùm purpureus in ſingulis color, retium formam exprimere, jucundâ nunc ſaturitate, nunc dilutiſsimâ coloris differentiâ, videatur.

34.
L. Frittillaria flore luteo.
L. Frittillaria maxim: polyanthos.

XXXV.
ORNITHOGALVM.

MINVS. MAIVS.

LEucanthemo bulbo, (ſic & Ornithogalon dicitur) folia multa ſunt; & anguſta, graminis minora caulis inter hæc exit dodrãte minor, rotũdus, glaber, abſque folijs: flores in ſummo è ramulis diſperſi emicant ſex aut ſeptem, foris herbacei viroris, intus candidi, ex ſex foliolis cõmiſsi, exiguis lilijs, præſertim prius quàm aperiuntur, ſimiles; qui Sole quidem ſplẽdente patent, noctu verò, & cum aër nubilus, etiam interdiu recluſi permanent: capitula ſuccedunt triangularia, in quibus ſemẽ exguum: radix bulboſa, lento ſucco plena. Duo hîc ſunt expreſſæ eius ſpecies, magnitudine differentes; prior, jam deſcriptus, minor eſt: altera, Ornithogalum maius, & lilium quoque Alexandrinum dicitur; habetque omnia vt folia, caulem, flores, bulbum, maiora cæterùm ferè ſimilia.

35.
L. Ornithogalum minus.
L. Ornithogalum maius.

ASPHODILVS,

MAIOR ALBO FLORE. / FLORE LVTEO.

PRimum Aſphodili genus, haſtula regia quoque dictum, folia habet complura, oblonga, anguſta, porri folijs ſimilia; acuminata; caulem rotundum læuem, cubito lõgiorem; quem à medio ſurſum verſus multi quinque vel ſex foliolorum flores patentes exornant, colore candidi, aut ex valde diluto rubro modice purpuraſcentes, ſtaminibus in medio; poſt quos capitula ſæquuntur orbiculata: ſemen in his durum triangulum nigricantis obſoleti coloris; radices ab vno capite complures exeunt, oblongæ, inferiore ſede craſsiores, magnis glãdibus quodammodo ſimiles. In Gallię Provinciâ, Italiâ Hiſpaniâ, ſpontè naſcitur: apud Germ: & Belgas, non niſi ſatus provenit.

Cæterùm Aſphodelo luteo folia ſunt oblonga, ſtriata, in virore quaſi cærulea, longiora & anguſtiora quàm primi: caulis rotundus, cubitalis: flores in eo, à medio ſurſum verſus quoque plurimi; alterius ſatis ſimiles, ſed colore lutei: radices ſimiliter complures; ſed multo quam primi & tenuiores & longiores, colore luteolæ, ſupra quas fibræ quædam laterales exeunt, per quas in plures alias ſtirps ipſa facilè multiplicatur.

L. Asphodelus albus maior.
L. Asphodelus luteus.

AQVILINA, PLENO FLORE ROSEO, PVRPVREI COLORIS. AQVILEIA STELLATO PVRPVREO FLORE.

AQuileia folia fert Chelidonij maioris, paulò tamen rotundiora, per ambitum incisa, colore in virore cærulea, sicca: caulem verò cubitalem, tenuem, rubentem, & leniter hirsutum, cuius alæ singulos proferunt flores, ex pluribus dependentibus, concavis veluti corniculis, & totidem intermedijs sursum erectis paruis foliolis, commissos, formâ aliquomodo rosam multiplicem exprimentes, colore ex rubro purpureo pleno, erumpentibus è medio staminibus, à quibus parui apices dependent: semen inde in siliquis nonnullis coniunctis paruum, nigrum & spendens nascitur: radices subsunt crassę, fibrosæ, quæ pluribus annis durant.

Altera Aquileiæ species, flores gignit paulò maiores, stellatos, multiplici etiam foliorum ordine conspicuos, purpureos, cætera prioribus propemodum similes.

L. Aquilina rosea flo:.
G. Ancoiles.
L. Aquilegia flo. stell:.
Ge Akeleyen.

XXXVIII.

RANVNCVLVS ASIATICVS,

FLORE SIMPLICI SANGVINEO.

FLORE PLENO SANGVINEO GEMINATO.

BAtrachion Latinè Ranũculus, quod locis fortaſſe humidis & marginibus ranarum inſtar gaudeat, dicitur. At hîc duo Ranũculi Aſiatici, vnus ſimplici, alter gemino pleno flore exprimuntur; folia habentes initio terna aut quaterna, longis pediculis innixa, per oras inciſa, & in tres lacinias diviſa, dilutius virentia: inter quæ exilit caulis ſatis firmus folijs in tenuiores & frequentiores lacinias diviſis prędituſ; ſummo verò cauli prioris inſidet flos ſatis amplus, ſex pluriùmve foliorũ ſimplici ſerie conſtans, orbiculato mucrone ſeſe mutuò contingentium, ſanguinei omnino coloris, foris tamen magis ſaturè internè lætiùs rubeſcentis; medius flos occupatur capitulo ſatis magno ac nigreſcente: Radix alijs propaginibus grumoſis augetur, vnde & bulbuli adnati ſeminis vicem ſupplere creduntur.

Alterins Ranunculi flos plenus eiuſdem coloris, adeò multiplicatis folijs conſpicuus, vt centiſimum foliorum numerum longè ſuperaſſe repertus ſit, & quod mirum, ex floris medio alium tenuem cauliculum profert ſimili quamvis minore floſculo fæcundũ.

38.
L. Ranunculus Grum: dupl:.
G. Bassinets.
L. Ranunculus Asi: simpl:.
Ge Hanenvoet

XXXIX.

RANVNCVLVS,

MAIOR; FLORE ALBO PLENO.

MAXIMVS FLORE LVTEO GLOBOSO.

RAnunculus albus multiplex, vel niveus polyãthos à flore dictus, in Belgij hortis frequens eſt, ab alijs Ranunculis parum differens, montano autem quarto valde ſimilis, niſi quod florum magnitudine & elegantiâ preſtare videatur.

Alter Ranunculus, qui quod alios magnitudine longè ſuperet maximus dicitur; Geſnero etiam Trollius flos, Aconiti ſpecies eſſe quibuſdam videtur, quia in ſiliquis nonnullis ſimul iunctis ſemen nigrum ferat; quod tamen non placet Dodoneo qui Ranunculorum numero habendum cenſet. Flores eius aurei ſunt, reliquis Ranunculi floribus maiores, globoſi, & ex pluribus folijs conglomeratis ac ſemiclauſis braſsicæ capitatæ inſtar, qui nunquam planè ſe pandunt, conſtantes.

39.

L. Ranunculus alpus flore pleno.

L. Ranuculus flore globoso maxi:.

XL.

SATYRIVM BASIL.

MAS. FOEMINA.

MAius Satyrion basilicon, quod marem appellant, folia habet oblonga, lata & lævia, lilij folijs minora, paucis & vix apparentibus maculis resperſa: caules pedales vel altiores, non abſque adnatis folijs, flores in ſummo ſpicatos albos, exiguis punctis purpureis notatos, forma teſticuli morionis maris, niſi quod ipſis criſta deſit. Sub quibus ſingula acuminata naſcuntur foliola: radices geminæ veluti palmæ ſunt, ſingulæ in quatuor digitos diſtributæ, quarum vna flaccidior & quaſi fungoſa altera vegeta ac ſolida, paucis ab annexu exeuntibus fibris.

Alterum maius genus quod fæminam vocāt, priori minus, folia eiuſdem formę promit, ſed minora, & multis nigris maculis conſperſa: flores cucullis ſimiles, criſtatos & hiantes, vti teſticuli Morionis; colore ex Coccineo rubentes ex purpurâ nigreſcentibus lineolis ac punctis variegatos.

40
L. Satyrion Basilicum fœmina.
Ge. Handekenskruyt.
L. Satyrium Basil mas.
Ge. Creutzblum.

NARSISSVS IVNCIFOL.

MAIOR. MINOR.

IVncifolio Narcisso maiori (Hispani à similitudine quam folia cum juncis habent Ionquillas vocant.) folia sunt oblonga angusta, crassa interim propemodum rotunda, admodum lævia & flexibilia, à juncis non multum distantia; inter quæ medius exit caulis; in summo cuius flosculi tres vel plures odorati, Narcissis formâ similes verùm minores, & colore per totum florem lutei: radix bulbosa, candida, tenui membranâ integitur. Nascitur plerisque Hispaniæ locis sua sponte. In Belgio Aprili mense florem promit; Et Martio si Hyems clemens fuerit.

Iuncifolius minor in omnibus ferè maiori similis, præterquam quod sit minor, foliaque habeat rotundiora, & numero plura; flores quoque ferat pauciores, & rari plures quàm vnum ab vno pediculo pendentes.

41
L. Narcißus Iuncifol: maior.
L. Narcißus Iuncifol: minor.

ÆSTAS

HORTI FLORIDI,

INQVA PRAECIPVI AESTATIS FLORES EXCELLENTI, CR. PASSÆI STYLO ADVIVVM ADMODVM INGENIOS EXPRIMVNTVR.

VLTRAIECTI.
Ex Officina Hermanni Borculoi.
ET
Proſtant apud Ioannem Ianſonium Bipliopolam Arnemienſis.

Index ÆSTIVVS.
Vel ſecundæ partis Horti Floridi.

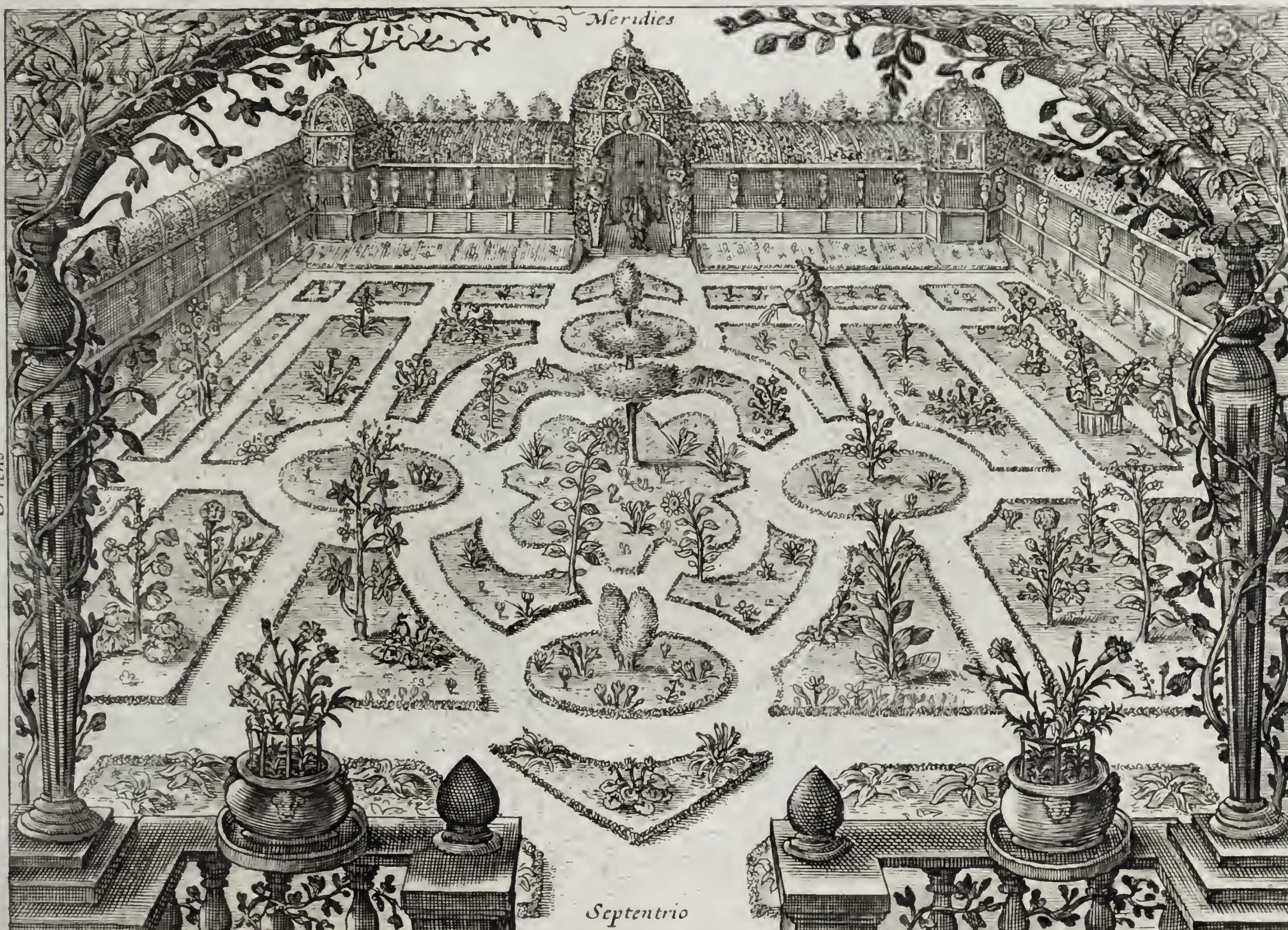
ANAGRAME

Du nom de l'auteur.
Sur ſon liure de rares Fleurs.

CRISPIAN DE PASE.
PRIS DE SAPIANCE.

Timante en peignent ſon enorme Cyclope.
Apelles ſa Venus, Zeuxe ſa Penelope.
Nont aquis tel renom par leur divine ſcience.
Que DE PASE *en ſes Fleurs qu'a le* PRIS DE SAPIANCE.

Iacques Chieze. Orangeois.

Meridies
Oriens
Occidens
Septentrio

1.

PAEONIA.

FÆMINA MAXIMA.

PÆonia à Pæone inventore dicta, à Græcis Glycisida, quod grana mali punici granis similia habere videatur: huius fæminæ caules, secus ac maris, parum aut nihil rubent; folia incondita, hipposelini, quod à Theophrasto Smyrnion appellatur, ferè modo laciniata, & singularia angustiora quàm maris, supernâ parte virentiora, inferiore albicantiora: flores sunt maximi ex purpurâ splendidè rubescentes, & tanto quandòque foliorum numero luxuriantes, vt ducenta plura in suo ambitu contineant folia: semẽ in siliquis Amigdalis similibus nigrum, rotundum; & grana quædam coccineo colore minus tamen quàm masculæ Pæoniæ splendentia: radices ab vno capite multę descendunt glandulosæ, veri Asphodeli radicibus similes, sed multò crassiores & lõgiores; à quibus sæpè aliæ duæ aut tres procedunt, eiusdem omnino formæ. Floret Maio mense, hortorum ornamentum.

1.
L. Pæonia fœm: maxim:.

IRIS MAIOR DODONEI.

IRis dicta ab cælestis arcus similitudine, quem flores eius referunt, non tantùm colore, sed & magnitudine differentes species profert. Folia maioribus sunt oblonga, gladijs similia: caules rotundi, læves, cubitales, nō-nullis altiores; in quorum summo flores alterno ordine positi, terni quaterniùe, odorati; constantes senis potissimum foliolis, quorū tria deorsum repanda arcus modo reflectuntur, inferiore parte pallentia, superiore verò pulcherrimùm nigræ violæ colorem proximè exprimentia, intermixtis interim lineis candidis ab ipsâ flavâ fimbriâ exorientibus; alia tria sursum & contra se mutuò curuantur, dilulioris coloris. Oritur fimbria ab ipsâ foliorū in singulis floribus parte, quâ calyci in-hærent, & inde sursum ad medium producitur, multis, tenuibus, brevibus, luteolis veluti pilis, Erucæ hirsutæ formâ. Præter sex a. hæc quæ propriè folia, sunt & tria alia oblonga, angusta foliola, extremâ summâque parte bifida, quæ fimbriam illam quodammodo contegunt: sub his singula stamina. Radices Iridi subiacent oblongæ, solidæ, geniculatę digitali crassitudine, subinde in plures propagines distributæ.

L. Iris maior.
I. Giglio.
G. Glacyul.
Ge. Lisch.

IRIS SVSIANA.

IRis hæc ex Latifolijs Iridibus vna, ad nos è Byzãtio primùm allata, Turcis Alaga Suſam dicta, quòd circa Suſam Perſiæ vrbem frequens naſci credatur, folia habet ſex vel octo Luſitanicæ Iridis bifloræ folijs ſimilia, caulem verò ſeſquipedalem vel altiorem, rotundũ, nodoſum è quo flos oritur cæteris Iridis floribus maior ex novem quoque folijs factus; quorum tria reflexa craſſa ſunt ſubnigra ex purpurâ ſubalbeſcentibus venulis diſtincta, & pilis nigris tecta, maculâ inſuper nigrâ holoſericum eiuſdem coloris exprimens pannum, reſperſa; tria his incumbentia folia dilutiùs nigreſcũt; & veluti ex nigro purpnraſcunt: tria verò eminentia lata ſunt admodum & tenuia infinitis partim cinericei coloris lineolis ac ſtrijs intercurrentibus, varia, ita vt Pavonis Americani caudã extenſam aliquo modo exprimere videantur. Hic flos coloris cauſa in pretio eſt, cùm omnino nullum habeat odorem; & planta quod frigoris ſit impatientior floret rariùs, & plures præter vnum florem vix vnquam ſimul protuliſſe apud nos viſa eſt.

3.
L. Iris Susiana
maior.
Wilk P. f.

IRIS ANGVSTI-FOLIA CLVSII.

Hæc Iris angustifolia, non malè Pannonica versicolor dici posset, cùm in Hungariâ & Austria superiore frequens sit. Et nulli Iridium elegantia cedat. Habet autem folia sesquipede altiora, admodum angusta, nec digiti minimi latitudinem excedentia, in acutum desinētia viridia, at circa terram nonnihil purpurascentia, odoris haud ingrati. Caules ad tres qandoque pedes assurgunt, rotundi, firmi, cavi, geniculati, circa superiores partes in duos tresùe ramulos divisi; ex quibus prodeunt flores ab Iridum bulbosarum latif: Versicoloribus floribus non multùm distantes, boni odoris; quorum tria deorsum reflexa folia, colorem inferus monstrant fuscum, superiùs violaceum, lineolis ac venis saturatè purpureis intercurrentibus delectabilis, absque fimbria cuius loco linea succedit lutea; tria verò quæ erecta consistunt non adeo contra se recurvantur & minus lata sunt colore cæruleo saturato vel purpureo decora. Radices quoq: obliquæ nodosæ & sibi invicem implicitæ; multas tenues fibras inferius demittumq:

4

L. Iris angusti folio Clusij.

SISYNRICHIVM MAIVS.

IRIS BVLBOSA LATIFOL.

SIſynrichium maius oblongis anguſtisq́ue folijs, mollioribus quàm Iridis bulboſæ folia,& ad Hyacinthi botryodis quàm proximè accedentibus,ſtriatis, viridibus,& humi plerumque fuſis,præditum; rotūdo item dodrantali ſtriato firmoq́ue caule, qui ex multis involucris tanquam è vaginulis flores promit quaternos aut quinos,alternatim prodeūtes; vt primo marceſcente alter ſuccedat,deinde tertius,& ſic deinceps, Xyridis potùis florem quàm Iridis referentes,ex novem foliolis compoſitos; quorū tria deorſum inflexa,pro ſimbriâ luteam maculam habēt; alia tria ſurſum aliquantulum attolluntur;tria verò reliqua,quæ in alijs ligulam tegere ſolent ſurrecta, ſummâ parte diviſa; & bifida.Eſt autem totus flos pulcher aſpectu,coloris præter maculas illas cærulei;odore quidem preſtanti,ſed admodum fugaci. Semen rotundum & ſubruffum tenui admodum membranâ continetur Radix bulboſa eſt atque gemina.

Iris bulboſa latifolia à Cluſio perinde ac à Dodonæo deſcripta, folia habet lata, lilij non bulboſi folijs ſimilia,mollia,melini coloris;inter quę cauliculus exit brevis,in quo oritur flos formâ reliquarum Iridium bulboſarum, grati odoris, ex cæruleo colore aliquando ſubalbeſcens;qui cum evanuerit,alij vtrimque emergūt bini; Radix cepæ ſimilis,dulcis eſt ſaporis,varijs nigricantibus contecta corticibus.

2.
L. Iris Bulboſa latif: Cluſy.
L. Syſinrichium maius.

IRIS BVLBOSA.

FLORE LVTEO HISPANICA.

HÆc Iris bulbosa prior folia habet quaterna aut quina oblonga, angusta, striata, Asphodeli lutei satis similia, superiore parte cava, inferiore verò prominentia ac subrotunda: caulem cubitalem: florem in summo lutei elegantis coloris, è senis maioribus, & tribus minoribus foliolis constã-tem; cui oblonga crassa veluti siliqua succedit, in quâ semen. Radix bulbosa, oblonga, subruffâ integitur membranâ, quę vbi florem facit in duos bulbos abit, ipso caule ex imo & ex bulbi fibris assurgente.

Hispanica formâ parum a. præcedente differt: deorsum etenim folia reflexa candicant; assurgentia verò cæruleum colorem referunt: angustiora sive minora inferioribus ita incumbunt, vt necdum stamina aut apices cerni non queant, sed ipsis etiam adhærere appareant; quæ & extremis partibus fissa sunt atque reflexa.

L. Iris bulb: flore luteo.
6.
L. Iris Hiſpanica bulb:.

MOLY MONTAN:

LATIFOL: FLORE FLAVO. ANGVSTIFOLIVM.

MOly latifolium a latis,craſſis,pinguibus,carinatis , & erectis folijs ſic dictum,quæ non multum a Scyllæ folijs differunt, coloremq́; porri imitantur:hujus caulis pedalis eſt,viridis,ex tenui in ſummi duplici membranuliâ triginta plures proferens floſculos ſuis in pediculis tenuibus quidem ſex ſatis firmis eminentes;qui ſinguli ex ſex foliolis ſtellari formâ compoſitis externè pallidis internè verò luteis conſtant in cuius medio ſtylus extat traſidus ſex flavis ſtaminibus in apices in eiuſdem coloris deſinentibus cinctus. Radix porro ſimilis bulboſa eſt & ſæpè gemina.

Moly alterum hic expreſſum anguſtifolium a folijs anguſtioribus & quodammodo juncinis dictum,floſculos promit pediculis dependentes priori ſimiles, ſed candidos, putpureis ſubinde venulis elegantor diſtinctos.

L. Moly latifolium mont: flore flavo.
7
L. Moly mõtan: angustifolium.

LILIVM MONTANVM.

SIlveſtre lilium montanum dictum, caules promit bicubitales aut altiores, rotundos folia longa, lata, acuminata, non ſupra invicem incerto ordine diſpoſita, ſed caulem quibuſdam locis, ſtelle modo radiate, circundantia: flores e ſuis pediculis deorſum dependent, Lilij diuiſurâ, ſed minores, colore purpureo obſoleto, purpureuſque aliquot maculis ſplendentes, & ſtaminibus eiuſdem coloris in medio; quorum foliola retrorſum reflexa in circulum feru recuruantur: Radices bulboſæ veluti ex multis nucleis conjunctæ, aurei vel flavi coloris (vnde & Galli totam plantam lilij flavi nomine vocarunt) ex quibus fibre dependent.

Naſertur complurimis Germaniæ locis in ſilvis & montibus Fuſchia & Geſnero teſtibus Belgæ cum alijs lilijs in hortis habent. Eloret ſub initium Iunii candida lilia antevertens.

.8.
L. Lilium montanum.
I. Giglio ſalvatico.
G. Lis jaulne.
Ge. Cymbels.
Bf.

MARTAGON POMPONII.

Lilium, Martagon Pomponij ab ijs qui diu aluerunt vocatum, quâ etiam appellatione ex Italia ſe ijdẽ accepiſſe aſſerũt, rarũ adhuc eſt in his provincijs, quia adnatis difficillimè ſe propagat, nec apud quempiã ipſam plantam ſemen prębuiſſe cognitum eſt, pręterquàm quòd Cluſius in appendice; ſe decem vel duodecim ſemina ſolida, plana, orbiculata, parua, ſubrubentia, circa annum 1606. in ſiliquis ſextuplici ſerie connexis inveniſſe, tradat. Eſt autem hoc lilium ex ſilveſtribus, caulem promens ſeſquipede altiorẽ plurimis oblongis anguſtiſque confuſo ordine folijs cinctum; in cuius ſuperiore parte flores alternatim ex ſuis pediculis prodeũt, crocei admodum ſaturati vel miniati coloris, quorum foliola retrorſum reflexa in orbem ferè recurvantur. Radix bulboſa eſt, At demũ Florũ ſobole admodum fæcunda hæc planta eſt, adeo vt trigeſimum ſextum numerum attigiſſe vel ſuperaſſe, referatur.

9.

L. Martagon Pomponeum.

LILIVM RVBRVM BVLBIFERVM

LIlium hoc rubrum ſive purpureũ ex maioribus eſſe videtur, caulem habens procerum, & folia Lilij albi folijs ſimilia, ſed nigriora & anguſtiora circa caulem multa, ſed ãte eius exortum nulla: flores ſummo caule plures ſupra invicem incerto ordine digeſtos, candidi quidem lilij formâ, colore verò rubro ad croceum inclinante; multis exiguis, nigris quaſi punctulis, literarum quarundam veluti rudimentis reſperſos; radices bulbi magni ſunt, ex multis nucleis compoſiti, vt candidi lilij, ſed maiores.

L. Lilium rubrum bulbiferum.
I. Giglio rosso.
G. Lis orengé.
Ge. Roode Lelien, ofte Gold gilgen.

GLADIOLVS,

NARBONENSIS. VTRIMQVE FLORIFERVS.

GLadiolo folia ſunt oblonga, anguſta, ſtriata,gladij modo mucronata, iridis minora & anguſtiora : caulis lævis,teres,cubito longior;circa cuius ſummum flores ſex aut ſeptem diſtantes in ordinem ſupra invicem,ad vnam caulis partem digeſti,ex ſex foliolis commiſſi, colore purpureo rubentes,aut (quod tamen raro) candicantes : ſuccedunt inde folliculi in rodunditate oblongi : ſemina in his tenuia, paleacea ; radix gemini bulbi vno ſuper alterum inſidente , quorum ſuperior veris initio minor ac vegetior : inferior major ſed flaccidior,qui paulò poſt perit , in plures ſubinde multiplicatus.

Poſt priorem (qui ſupra deſcribitur) alius ſequitur gladiolus Italicus dictus lobellio, binis florum ordinibus,vel vtrimque floriferus qui ſatis in cæteris cum ſuperiore convenit.

I. Gladiolus utrinq floriferus
I. Gladiolus Narbonen:.

ROSA

ALBA, PLENO FLORE. RVBRA, PRÆNESTINA.

INter omnes flores principatum Roſa facilè obtinet; eiuſque in coronis omnibus vſus propè nimius, adeò vt Poëtarum verſibus decantatiſsima hodie per tot elegantium adhuc ſcriptorum vireta immortalem odoris fragrantiam ſpargere videatur. Plurima hæc varietate fæcunda eſt. At in ſatiuarum Roſarum cenſu hæc prior proceritate caulium ſive ramorum reliquas ſuperat; flores ferens candidos perquam odoratos, multorum foliorum. Quæ verò ſequitur Præneſtina brevior eſt, virgis bicubitalibus aut altioribus, flore eleganter quidem rubente, ſed minus quam Mileſiæ, multiplici foliorum ordine conſpicuo, odore grato & perquàm iucundo.

Rosa alba ple:flo:
.12.
L. Rosa rubra
prænestina.

ROSA CENTIFOLIA BATAVICA. ROSA VERSICOLOR.

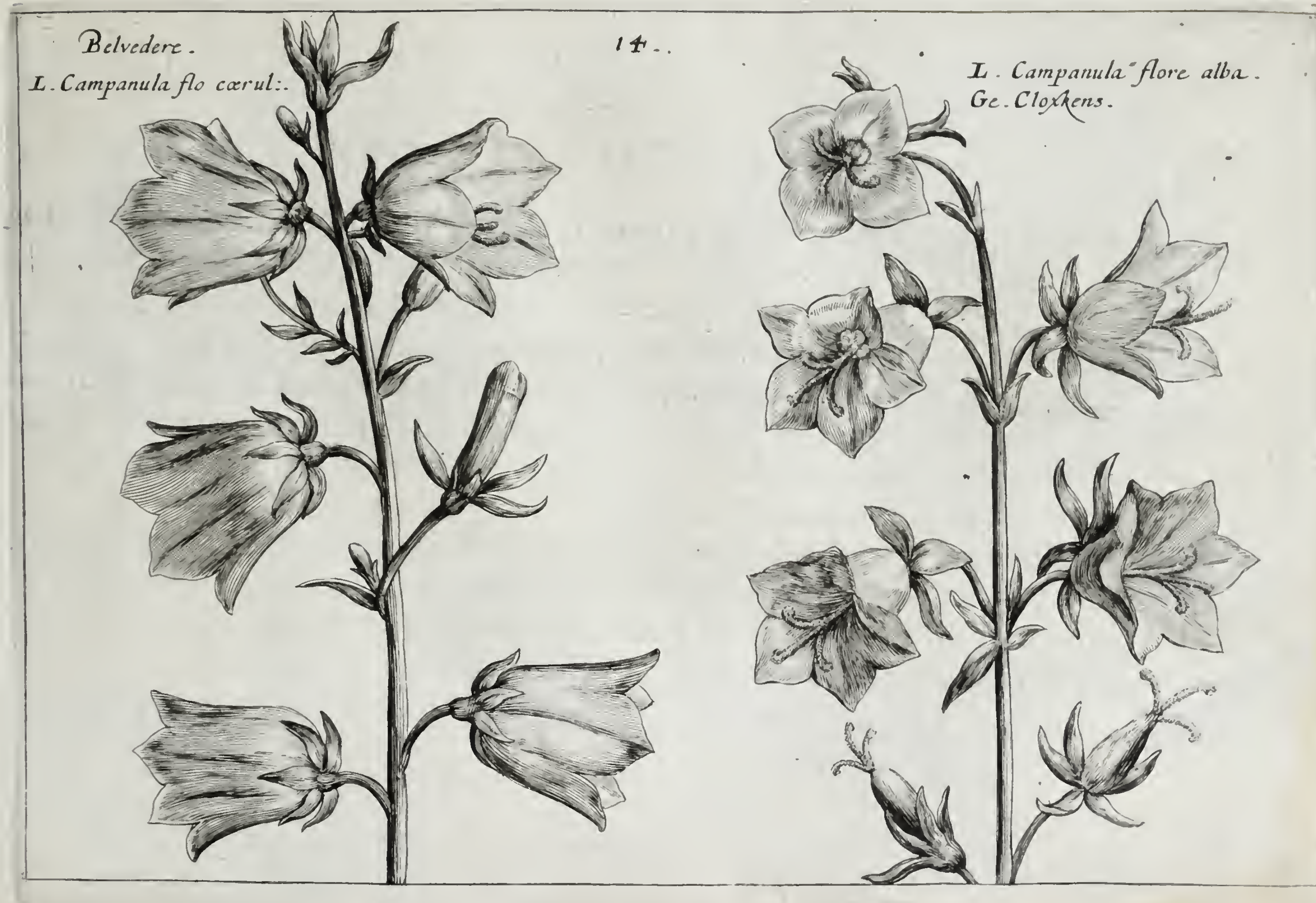
ROſa centifolia,a numero foliorum in flore ſic dicta,& Batavica a loco in quo copioſè naſcitur,etiam veteribus non ignota fuit cùm eius celeberrimi ſcriptores meminerint Theophraſtus in hiſt : Plantarum, Plinius in Nat : hiſt : Athenæus in libris Diptno quam in Campaniâ Italiæ ac circa Philippos Græciæ reperiri tradunt. Cluſius in nonnullis locis iro in flore folia ſe numeraſſe refert exhinſecus maiora,intrinſecus puſilla filorum in medio locum explentia,& in ipſum calycem reflexa ; odorem autem deprehendiſſe ad albæ roſæ odorem accedentem , colorem etiam Præneſtinæ non admodum diſſimilem licet dilutiorem.

Illi congener eſſe videtur elegans hæc roſa Præneſtinæ ſimilis formâ & magnitudine ; quæ vt plurimùm dimidiâ ex parte candida habet folia, reliqua rubra, aut tertiâ duntaxat ex parte alba, vel nunc integra alba, modo integra rubra inter ſe commixta, conſpiciuntur.

13
L. Roſa centifolia Batavica.
L. Roſa verſicolor.

CAMPANVLA, FLORE CÆRVLEA. CAMPANVLA, FLORE ALBA.

CVm ſilveſtribus Rapis ſimilitudinem quandam habere videntur, quas Campanulas vulgo nominant quarum tres ſpecies a Dodonæo obſervata ſunt. Major vel maxima quæ hic prior exprimitur, folia habet prima lata, & violæ nigræ formâ ſimilia, ſed tam majora; quæ verò circa caules quos ſatis validos promit, oblongiora vtraque ſaturi viroris. Flores ſecundum caules gignuntur plurimi, Rapunculi floribus majores ac patentiores, campanulis ferè aſſimiles, cæruleo nitentes colore: ſtaminibus in medio candidis, Radix novellis plantis digitalis craſſitudinis oblonge, vetuſtis verò inmultas diſtributa. Poſterio ſpecies hic expreſſa minor eſt, folia habens vbiq; anguſta & oblonga, ſaturato virore ſplendentia; caules bicubitales, ſtriatos; circa quorum partes ſuperiores, flores prioris ſatis ſimiles, colore candidi naſcuntur.

Belvedere.
14..
L. Campanula flo cærul:.
L. Campanula flore alba.
Ge. Cloxkens.

PAPAVER,
MVLTIPLICI FLORE.

DVæ hîc ſpecies papaveris pleno Flore præditi ſpectantium obijciuntur oculis. Vtraque conſtat folijs oblongis, per ambitum ſerratis, nulloq́ue pediculo cauli adhærentibus: Qui quidem caulis rectus, æqualis, quatuor vel quinque pedes altus, florem profert amplum, latis in ambitu exteriore folijs, & infinitis minoribus coacervatis in medio foliolis repletum candidi vel ſubalbidi coloris. Semine abundat, quod cùm maturuerite, ſponte ex fathiſcentibus circa ſcapum capitulis excidit.

Alterum verò papaver florem non minore magnitudine aut elegantiâ promit, ex infinitis quoque foliolis in extremitate ſciſſis plenum, purpuriſſo vel carneo quodammodo colore tinctum; cui ſimiliter vt priori ſemen largè in capitulis naſcitur.

L. Papaver flo: multipl:
G. Pavot.
Ge. Heul.

L. Papaver flo: plen: jncarn:

LYCHNYS CORON:

FLORE ALBO. FLORE RVRRO PLENO.

LYchnis coronaria folia gerit oblonga, pollicis latitudine aut paulo latiora, mollia, lanoſa, cana, Verbaſci foliis minora quidem ſed candidiora & lanuginoſiora; caules cubitales rotundos geniculatos canos quoque & lanuginoſos, in plures breves alas diviſos; in quarum ſummo ſinguli flores, e calycibus ſuis ſed inodari violæ matronalis floribus majores, ex foliolis vt plurimum quinis, rariſſimè ſenis nec pluribus congeſti; niſi floris foliolis multiplicatis; in medio florum apices ſunt acuti & pungentes: radices ſubſunt tenues Seritur in Belgeij hortis & per totum ferè æſtatem floret.

Lychnis hîc priori loco ponendas florem habet ſimplicem, colore candidum. Altera verò florem monſtrat plenum ex pluribus foliolis colore rubro & veluti flammeo fulgentibus factum.

L. Lychnis coronaria flo: rub: ple:.
I. Lychnide.
G. Oillets.
Ge. Christus oogen.

L. Lychnis flore albo.
Ge. Himmelrößlein.

CARYOPHYLLEVS FLOS MINOR,

ALBVS. COMMVNIS.

ALtera & minor Caryophylleorum species, priori tenuibus caulibus foliijsque simillima est, vtrisque tamen minoribus; flores habet ex oblongis paruis & teretibus calycibus similes, verùm minores & per ambitũ magis dissectos ac fimbriatos, plumarũ similitudine, vnde apud Belgas nomen invenerunt; colore candidos, aut è candore purpurascentes, vel ad carneum tendentes. Hanc plantam Vettonicam altilem sive coronariam minorem, aut alteram, nonnulli nominant; ob amabilem florum elegantiam omnibus expetitam.

17
L . Superba alba .
L . Superba flo: ſimp: .

CARYOPHYLLEVS FLOS MAIOR.

ALBVS PVRPVR. MAC: VARIVS. TOTVS SANGVINEVS. NIVEVS PVRVS.

CAryophilleo flori maiori caules lęves, teretes, cubitales sūt aut altiores, geniculati: folia è singulis geniculis bina, oblonga, dura, angusta, per extremum acumina, colore quasi cæsia: flores pulcri, ex longis, teretibus, denticulatis calycibus, & é senis vt plurimùm foliolis, qui simplices sūt; ex pluribus verò multiplices, (ex quibus hîc expressi, triplici colorum varietate differentes, esse videntur) ijsq́ue lentè fimbriatis, multumq́ue incisis, commissi: odore admodum suavi, & odoratos Indicos caryophillos referentes; in quorum medio staminei emicant gemini apices candidi: semen in vasculis oblongis paruum & nigrum Radices fibrosæ in plures annos durant, modò contra hyemis iniurias tutæ sint.

18.

L. Caryophilus flore albo punctato. L. Cariophilus flore sanguineo. L. Caryophylus flore niveo.

MELANTHION

SATIVVM. FLORE PLENO.

TRes Melanthij ſpecies plerique faciunt;nos hîc ſativum & aliud pleno flore a Cluſio deſcriptum, exhibemus. Melanthium a. ſativum vel hortenſe frutex eſt puſillus, ramulis tenuibus herbaceis,dodrante altioribus præditus, folijs parvis in tenues & oblongas partes diviſis,ſenccioni herbæ ſimilibus,multò tamen exilioribus. In cacumine ramunculorum floſculi oriuntur quinque foliorum candidi, plura in medio fila habentes, intercurſantibus internè diſtinctionibus loculorum quinque vel ſex in ſummitate extrinſecus corniculatis,in quibus ſemen angulare,nigrum,acre & odorum includitur.

Melanthium verò odorum pleno flore cluſio dictum , parum a priori differt; flores tamen ex albo nonnihil vireſcentes,foliorum numero fæcundiores ſunt; ea n. novem decem,plura interdum ſibi invicem incumbentia, marginibus quoque aliquantulum ſciſſis,numerantur.

L. Melanthium flore simplici.

L. Melanthium flore [illegible]

AVTVMNVS

HORTI FLORIDI

RARIORES AVTVMNI FLORES SVMMA INDVSTRIA ET LABORE.

CRISP. PASSÆI FILII.

In ære effictos, & in lucem recens datos continens.

VLTRAIECTI.
Ex Officina cælatoria CRISP. PASSÆI.
ET
Prostant apud Ioannem Iansonium Bibliopolam Arnhemiensem.

INDEX
HORTI FLORIDI, AVTVMNALIS.

IN FLORILEGIVM CRISP. PASSÆI.

PIgnora cœleſtis regni, lectiſſima Mentis
Pabula, ſe quorum Numen honore probat;
Divini FLORES: *quos fruſtrà expreſſerit Auro,*
Aut Oſtro Iſacidæ gloria ſumma domus.
Voſne ego deſueto dilaudem Carmine, paſſim
Audax Naturæ ſe reſerantis opus?
Debentur tantis equidem alta ſilentia rebus:
PASSÆI *hic potior muta poëſis erit.*
Illius eſt formis inciſos prodere Bulbos,
Et Calices, Thyrſos, Stamina cum foliјs,
Omnigenumq́, decus; toto quod parturit anno
Aemula Pæſtani terra Batava ſoli.
Quis ſit Veris honor, pictis quæ gratia ſeptis
Purior æſtivo dum calet igne polus:
Quis color Autumno, quis ſit quoque ſætus in hortis
Brumali (mirum) cum riget aura gelu
Hæc, inquam, excudet ſpiranti mollius ære
CRISPVS; *naturæ conveniente manu.*
Deſit odor liceat, deſũt quoque dãna crumenæ:
Exiguo FLORAM *hanc quilibet ære paret.*

GERAR. SANDELIN V. N. ET Ic.tus.

DE AVTVMNO.

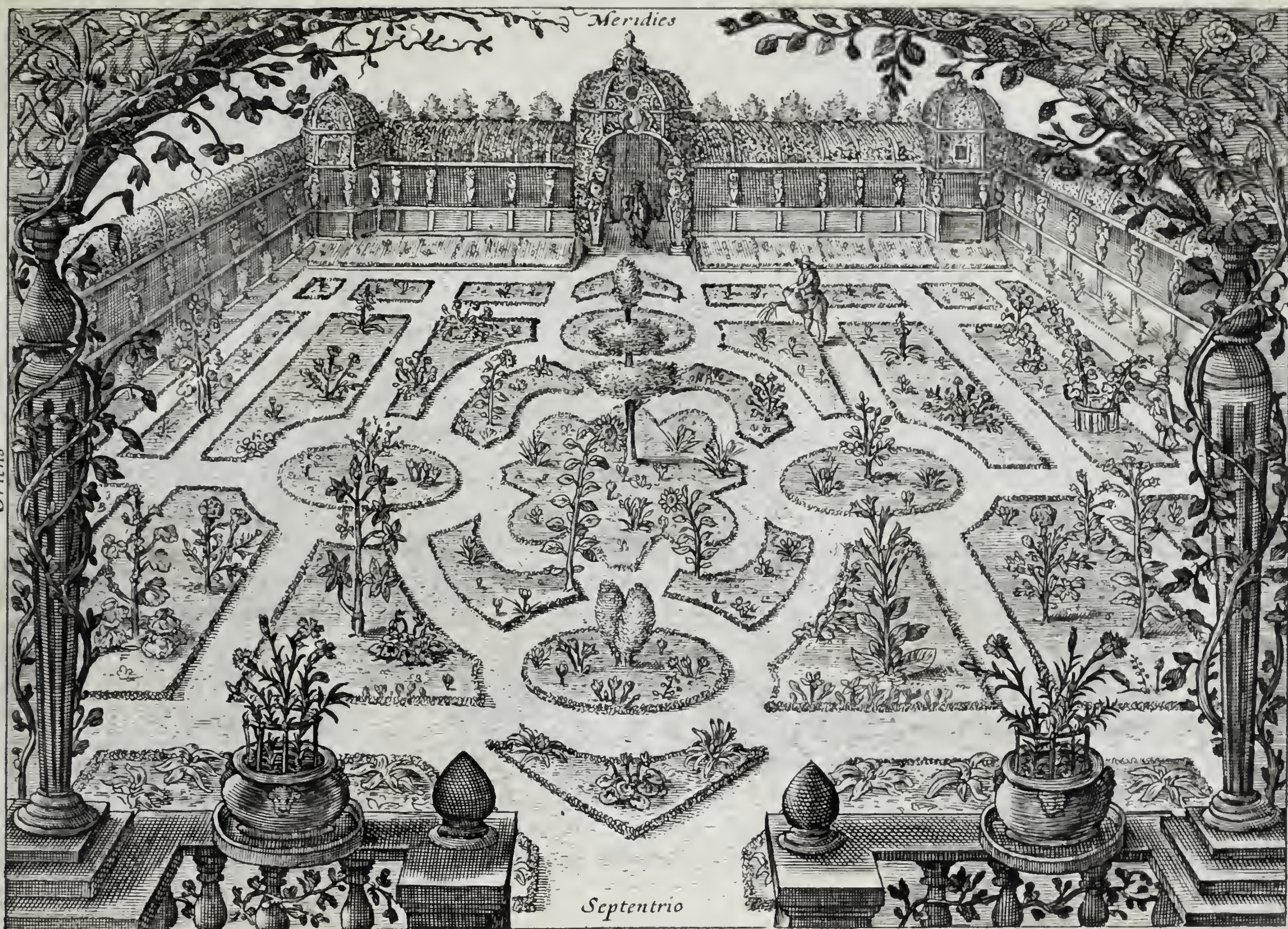
IAm nunc ardentes AVTVMNVS fregerat umbras,
Atque hyemem tepidis ſpectabat Phœbus habenis.
Iam platanus iactare comas, jam cœperat uvas
Adnumerare ſuas deſecto palmite vitis.
Ante oculos ſtabat quicquid promiſerat annus:
Nec grati deerant ornato vertice FLORES.

BENIGNO FLORVM AC OMNIVM NATVRÆ IPSIVS ELEGANTIARVM AMATORI AC ADMIRATORI. S. D.

CR. PASSEVS FIL.

DIgnitatem ac elegantiam Florum non alio maiore encomio illuſtrare ac celebrē reddere poſſum, quàm ipſius ſummi patris filij, qui divinæ ſuæ vocis oraculo omnem Imperij mundani, atque adeo Solomonis, quotquot vnquam fuerunt regum ſapientiſſimi ac ditiſſimi, maieſtatem ijs inferiorem pronuntiavit; neque id ſine juſtiſſimâ causâ cùm facile omnem humani ingenij induſtriam infinitâ ſuâ, ſive colorum pulcritudine, ſive formarum varietate, ſive odorum ſuavitate, ſive foliorum elegantiâ, ſuperent: ita vt inter omnia naturæ omniparentis miracula nullum illuſtrius aut magis mirandū prodeat ſpectaculū, quàm illud, quod terra in procreandis floribus continuò edit. In quo ſanè illuſtre exemplū hominibus ſuæ fragilitatis proponitur; hodie n. flos ſumma pulcritudine nitet, ac cum oculis ſpectantiū quoque animos ad ſe allicit, qui ſequēti inde die cū omni ſuo decore exaruiſſe comperitur. Quare patientiſſimus mortaliū Iobus apta admodum ſimilitudine vitam humanam cum flore compoſuiſſe legitur. Vnde etiam tam olim quā hoc noſtro potiſſimū ævo, plures eximij ac excellētis ingenij viri inventi ſunt, qui omni ſtudio ad interiorē hanc conſiderationem animū applicuerūt, nullis ſumptibus aut laboribus parcentes, quin continua indagatione naturæ hæc arcana recluderent, & quotidie novos & inviſos antea flores ac herbas in lucis Theatrum producerent: Inter quos principes *Dodonæus* ac *Cluſius* nuper admodum vixerūt, doctiſſimis & curioſiſſimis libris ad poſteritatē tranſmiſſis, plures ſuæ ſectæ diſcipulos relinquētes, qui nō minus ac olim Romani FLORÆ DEÆ, honeſtiore tamen fama, litare videntur. Verùm cum ſit à debilitate ingenij mei alienum florum hic encomiaſten agere, ad inſtituti huius tantummodo rationem reddendam, properabo. Cum n. propoſuiſſem ar-

tis meæ Tyrocinium (quo hactenus ſub patris ſignis delitui) deponere, eiuſque nihilominus laudabilibus inſiſtere veſtigijs in animo haberem, nihil mihi prius faciendum putavi, quàm vt memor *Horatiani* pręcepti, miſcerem vtilia dulcibus, quod maximè præſenti hoc opere palam me facturum ſpero, propterea nulli me quantumvis ingentes labores deterruerunt, in veſtigandis depingendiſque imaginibus rariorum ac minimè vulgarium florū, quos ad ipſam veritatem & vivā formam quam proximè expreſſi, ſimul cum ſuis folijs & radicibus; quibus addidi deſcriptionem ſatis planam & plenam, & varijs in linguis nomina; & ne quid deſit rationem adiunxi, quàm aptiſſimè colores ſingulorum florum exprimendi. Neque me ab incepto revocavit, quòd & ab alijs hoc tempore & antè, ſimilia tentata ſint, cùm plura in ijs à multis videam deſiderari, quę à me vel correcta, vel ſuppleta, vel addita de novo invenies, cuius rei benignitatis veſtræ iuditium erit. Neque n. vnquam terra fæcunda mater otioſa eſt, precipuè ab induſtriâ humanâ provocata, quin quotidie novis pangendis floribus fætiſcat, & humana curioſitas ex omni ſolo non viſos antea fructus & flores adducat. Diſtinxi a. ſecundū quatuor anni tempora flores, & in ordinem quodammodo redegi, vt quo tempore potiſſimum quique naſcantur, apertum ſit. Nam licet Ver innumeris coronetur floribus, & huic æſtas odoriferâ caliditate ſuccedat, non tamen Autumnus omnino hoc honore privandus eſt, qui cum fructibus, quibus annum ipſum auget, elegantiſſimos quoque flores producere ſolet; quin & Hyems, quę claudere terræ ſinum horrendo frigore dicitur, accedente hominū induſtriâ florum quoque varietate inter nives & grandines mitescit, idque nuper ex alieno orbe adductis plantis, quæ vel invito cælo floreſcant: adeo vt iam *Batavia* noſtra vel cum quovis cęlo ac ſolo certare eâ in re didicerit, vndique patente per apertum Oceanū viâ, quâ quicquid in orbe rarū advehitur. Et licet hic obiectū florum amatoribus non diffitear, peregrinos flores oculos quidem ſuâ raritate paſcere, ſed boni odoris expertes eſſe; idque ſæpius ob mutationem terrę & aëris, caloriſque defectu fieri contingat, ingenio tamē ſuccurri poſſe, nec omnes flores exoticos inodores eſſe, verum eſt. Sunt n. Tulipæ, ſunt Lilia Byſantina alijque quàm plures ſuavi & amabili odore fragrantes, & Roſæ pleno multiplici folio candidæ ab odore iucundo Muſcatæ vulgo dictæ creduntur.

Meridies
Oriens
Occidens
Septentrio

CLEMATIDIS ALTERA SPECIES
DOD: FLORE PVRPVREO.

CLematis altera à Dodonęo deſcripta, Gręcis quoque Ἐπιγὴτις & latinis Ambuxum dicta, circa Autumnum ferè floreſcens, ſarmentis in altum aſſurgit, longioribus, tenuibus, nodoſis ac rubeſcentibus, quibus firmiter inſtar hederæ, arboribus, alijsq́ue rebus vicinis adheret. Multa illi folia ſciſſa ac diviſa, lata, venoſa, & Flammulæ prioris non diſsimilia; guſtu acri ac fervido. Flores ſunt magni, & admodum elegantes, ab extremis ramulis tenuibus ſinguli propendentes; quatuor tantum folijs crucis in formam decuſſatis, conſtantes; purpurei coloris, modò ad cæruleum, modò ad rubidum magis accedentis; cuius meditullium occupant quædam ſtamina villoſa. Semen eſt planum, & in capitula rotunda congeſtum, longâ villosâ reflexâq́ue caudâ exornatum; quod in Autumno matureſcit. Radix oblonga, tenuis, obliquas hinc inde ſpargens fibras flaveſcentes. In Italiâ & Hiſpaniâ ſponte paſsim juxta ſepes & vias provenit; apud Belgas verò noſtros, non niſi in hortis curioſorum invenitur.

L Clematis altera Purpureo flore
Gu Viorne
H Gormadera
Ge. Braeckeruyt, ofte
Waldrebe
1

ROSA MOSCHETTA, PLENO FLORE.

ROſa Moſchata multiplex pleno flore ſimplici rarior eſt; colore candidiſsimo ac puriſsimo, odore admodum fragranti (quo tamen à ſimplici ſuperatur) ſuaviſsima, & moſchum proximè referens: vnde & ei nomen ab Hetruſcis inditum. Damaſcenũ hanc nonnulli appellant. Quidam etiam Plinij Corneolam ſive Coroneolam, arbitrantur; quam mediâ magnitudine autumnalem, odoriferam, & coronis faciendis aptam, tradit. Spinas habet rariores, acutas admodum & reflexas ſpadicij coloris. In cæteris ferè cum alijs roſarum ſtirpibus convenire videtur, niſi quod in Auguſto tandem ac Septembri florem emittat. Superant quoque humidę aërię & ſpirituoſę partes, in Damaſcenis hiſce ſive Moſchettis, quas cum candidis & dilutè rubentibus preſtantiores, Mathiolus ſcribit: atque ex his eâ de causâ elicitur gratiſsimi ac ſuaviſsimi odoris liquor, ad varios in medicinis vſus aptiſsimus; qui ferè ex alijs roſis inodorus eſt.

2
L. Rosa Moscata alba pleno flore.
I. Rosa Moschetta magiore
G. Rose musquee double.
Ge. Dubbelde moscaet Rose.

CHRYSANTH: PERVVIANVM MAIVS ET MINVS.

CHryſanthemum Peruvianum maius, annua quidem ſed admodum procera (vnde & Italis planta maſsima dicta eſt)ſtirps. In Peru alijsq́ue Americæ Provintijs repertum fertur. Satũ Madritij apud Hiſpanos, in Horto Regio, ad pedes 24 adolevit; at in Italia Patavij altitudinem 40 pedum attigiſſe ſcribitur. In noſtris a Provintijs raro admodum vnius hominis longiſsimi altitudinem ſuperavit, aut ad juſtam maturitatem florem produxit, etiamſi per Antuninũ ad hyemem vſque perduret, idq́ue ob inſuetam frigoris intemperiem. Caulem promit rectũ brachij craſsitudine: folia latiſsima crenatis marginibus: florem Chryſanthemo vulgari aliquatenus forma ſimilem, ſed ampliſsimum, & mirâ elegantiâ præditum: Medius ſiquidem eius diſcus ſive orbis pedem latitudine ad 2. vel 3. vncias excedit, ſingula verò ipſum orbiculariter ambientia folia, floris Lilij purpurei maioris quodammodo ſunt ſimilia, ſed maiora, auri luteo colore; quibus tandem deficientibus, relinquit in medio orbe luteo ſemen oblongum & planum. Radice oritur aliquantulum tuberosâ & capillatâ. Flos etiam ad Solem ſe convertere dicitur, & odorem non ingratum à ſe emittere. Minus Chryſanthemum Per: vix ad ſeptem vel octo pedũ altitudinem pervenit, habetq́ue vtrimque exorientes ramuſculos, qui & ſuis interdum floribus ornantur.

L. Chrysanthemum Peruvianum maius.
I. Tromba d Amore.
P. Gigante.
Ge. Groote sonne blóme.
Sonnenkron.
An. Indien Goldē sonne.
3.
L. Chrysanthemū Peruvi minus
Ge Kleyne Sonnenbloeme.

ARVNDO SIVE CANNA INDICA FLORIDA.

CAnna Indica, quæ & Arundo Indica, & à quibusdam Cannacorus, quod mediâ inter acorum ac arundinem sit formâ, dicitur; in Belgium ex Indiâ occidentali primùm allata est. Flores producit gratissimi adspectus ex aureo, flammeoque colore, nigris punctis interstincto; idque serius circa finem Augusti, inque Septembri mense: quorum forma ac magnitudo non multum à gladiolo distat: oriuntur a.ex scapo arundineo tres vel quatuor pedes alto, lævi admodũ & subviridi, digiti vnius crassitudinis: vnde & ad internodia singula in ambitu folia ampla & convoluta ad instar Acori vel veratri albi perfecti enascuntur. Radix ad similitudinem nostræ vulgaris arundinis vel saltem Hispanicæ, aut etiam Acori aquatici accedit. Seminis loco habet ossicula rotunda ervi magnitudine, sub villosis involucris latentia, à Doctissimo Clusio plenius descripta. Raro autem sub frigidiore hoc cælo ad justam maturitatem pervenire multorum opinio est.

4
L. Arundo Indica florida.
I. Canna d' India.
G. Roſeau d' Inde.
Ge. Indiaenſch bloyende
riet, ofte
Blumenrohr.

FLOS APHRICANVS MAIOR RARO FOLIO.

FLos Aphricanus ſive Tunitenſis maior ſimplex, folijs eſt rarioribus & latis, colores inter aureum & rubicundum medij, ſuperiori tamen in parte magis & obſcurius rubẽtis; inter quę media exeunt ſtamina lutea, densè inter ſe aptâ rotunditate connexa. In Autumno potiſsimũ viget; aſpectu quàm odore incundior; Vnde & medicorum inditio cautè aſſervandus, ne ſuo veneno plus damni, quàm voluptatis, prȩſertim pueris aut tenellæ ætati afferat. Cæterùm huius plantæ ramuſculi, folia, radix, quantum ad formam attinet, non multùm à minoris Africani, hîc in ſequentibus plenius deſcripti, differunt, niſi quod hic flos, ex procero atque erecto caule ad tres vel amplius cubitus aſſurgens, maioris de coris amplitudine ſpectantium oculos detineat.

5.
L. Flos Aphricanus maior.
I. Garoffano Indiano.
G. Grand Oeillet d'Jnde.
Ge. Groote Thunis blom, ofte
Groß Indianisch Negelein.

FLOS AFRICANVS MAIOR MVLTIFOLIVS.

FLos Africanus maior, plenus ſive multifolius, miro colorum ſplendore ſuperbit; ex folijs n. quàm plurimis, apto admodum ordine in orbem roſę inſtar collocatis, inferius luteis, ſuperiori verò parte in fulvo rubentibus, & obſcurè rubens holoſericum ſimulantibus, congeſtus eſt. In Autumno tandem prodit, & ad hyemem vſque perdurat. Planta procera eſt & erecta, ad quinque vel ſex pedes in altum aſſurgens; cuius ramuſculi, folia, radix & ſemen proxime ad minoris Africani accedunt. Quidam hunc florem Petilium Plinij, alij Lycoperſiũ Galeni; Andreas verò Lacuna Othonam Dioſcoridis, crediderunt. Sed quamvis aliquâ ſimilitudine jungantur, non tamen in omnibus convenire, diligentius horum ſcriptorum verba examinanti, facilè conſtabit.

.6.

L. Flos Aphricanus maior multifolio.
I. Girofano Indiano magiore.
G. Grand Oeillet d'Inde double.
Ge. Grote dubbelde Thunis blom.

FLOS TVNETENSIS MINOR.

FLorem Africanum minorem (cuius hic duo ſculptæ ſunt ſpecies, pulcritudine & numero foliorum tantùm inter ſe diſtantes) Val: Cordus Tanacætum Peruvianum appellat, à ſimilitudine videlicet Tanaceti; & quod hunc ex Peruvianâ Provintiâ in Europam illatum, Germani crederent: Geſnerus verò Calthā Africanam nominat, eò quod ex Africâ, quando Carolus v. Imp: Tunicenſi ibidem victoriâ potitus eſt, in Belgium primùm allatus ſit. Planta eſt humilior, ramulis cubitalibus, per terram plurimâ parte ſtratis. Folia ſunt ſecundum caules ſtriatos multa, oblonga, ex multis ſingularibus, per ambitū crenatis, conjuncta; quę cribri modo ſoli oppoſita perforata cernuntur. Flores in ſummis ramorum ſurculis, ex longis calycibus, pro quantitate ampli & rotundi, foliolis inferius luteis, ſuperiori verò parte magis rubentibus, & villoſum holoſericum obſcurè rubens emulantibus, quorum odor inamabilis, imò noxius. Loco radicis fibræ ſunt, quę hyeme pereunt: Semen eſt nigrum, formâ oblongum & tenue.

7
L. FlosTunetensis minor.
I. Girofani de India.
G. Oeillets d' Inde.
Ge. Kleyne fluweel bloemen, ofte
Jndianisch Negelein.

MALVA ROSEA MVLTIPLEX.

DVę hic malvarum hortenſium ſpecies exprimuntur: Vna n. florem fert rarioribus folijs, coloris carnei, circa extremitates marginum magis albicantis, puniceis per medium lineis ſive virgulis intercurrētibus, non ineleganti varietate conſtantem. Alterius verò flos plenior eſt, rubicundi coloris, aliquam cum Pœonijs phœnicijs aut rubicundis maioribus ſimilitudinem habens. Vtrique ſcapus rectus eſt, qui in altum ſex vel ſeptem pedes attollitur; à quo folia ſatis magna, ſciſſa, in ambitu ſerrata, & in acutum deſinentia, dependent. Cum autem è floribus vel roſis folia decidunt, ſemen latum, ſuis in folliculis caſeolorū formâ (vnde & Belgis Keeſkens cruyt dicitur hæc planta) coactum, conſpicitur, quod cum maturuit, caulis vel ſcapus interit, qui ſecundo tandem anno è ſemine prodierat, & florem in Autumno demū emiſerat, Radicē habet longam, craſsiuſculam, ſubalbidam, & flexilem; altè in terram deſcendentem, venienti iterum anno novum ſcapum, ramulos, ac folia producturam.

L. Malua roſea multiplex.
I. Malua magiore.
G. Roſe d'outer mer double
Ge. Dubbel Winterroſen.
.8

MALVA CRISPA.

MAlva crispa, à folijs crispatis sic appellata, Cordo verò Lancinata dicta, & ab alijs Maliva crustati oris; licet inter silvestres referatur Malvas, raro tamen alijs in locis quàm cultis ac hortensibus crescere visa est. In altum assurgit caule recto: folia habet rotunda, sinuosa, lubrica, viroris diluti, quorum margines crenati vel potiùs crispati. Flores producit in Autumno exiguos, albos, & aliquantulum rubicantes. Radices huic sunt plures, haud magnæ, & minoris crassitudinis quàm sativæ. At quã vtilis sit Malva, & necessaria in communi hominum vitâ, non tantùm medicorum scola, sed & nos antiquissimorum poëtarum oracula abundè docent; & inprimis illustre illud, Hesiodi:

Οὐδ' ἴσασι ὅσον ἐν μαλάχῃ τε καὶ ἀσφοδέλῳ μέγ' ὄνειαρ.

9.

L. *Malua crispa.*
I. *Malua crespo.*
G. *Maulue crespu.*
Ge. *Gecronckelde Malue.*
Krauß Pappelen.

RICINVS MINOR.

RIcinus, Græcis Κρότων, & Ægyptijs (apud quos etiam hodie copiosè naſcitur) kiki dictus, nomen accepit à Ricini animalis ſimilitudine. Procerę magnitudinis eſt planta, quæ brevi tempore in ficus parvę altitudiné ſeſe attollit, ſtipitem habens in medio hominis longitudine, craſsiuſculum, arundinis in morem cavum, & nodoſum; vnde ad ſingula articulorum interſtitia ramuli erumpunt, ex nigro purpuraſcentes; è quorum ſummitate folia propendent inſtar ſtellę in orbem grandia, oblonga, crenata, in acutum deſinentia, coloris praſini obſcurioris, nonnullam cum folijs ficulnis ſimilitudinem habentia, niſi quod longiora multo ac læviora: cum quibus & alij ſurculi dodrantales prodeunt, baccis vuæ inſtar plurimis conſtipati; quarum floſculi ſubviridis ac mellini coloris admodū ſunt caduci. Fructus a. exteriùs colorem habet Lividum maculis intercurrentibus notatum; intus candidâ medullâ repletur. At ſemen triplici involucro & ſpinis mollioribus munitum, cum corticibus exuitur ricinum, vt dixi, inſectum proximè repræſentat. Radix eſt multiplex, & ex varijs fibris conjunctis conſtat.

10
L. Ricinus.
I. Girasole.
G Palme de Christ.
Ge. Mollencruyt ofte.
Wunderbaum.

ADMIRABILIS PERVANA

HÆc planta, Hachal Indi à Peruanis natali in ſolo dicta, & noſtris Admirabilis Peruvana, caulē promit cubitalem, interdum etiam maiorem, pollicari craſsitudine, ſucculentum, firmũ, ex viridi flaveſcentem, & in frequentes ramos eosque nodoſos diviſum; folia in ſingulorum ramorum geniculis bina, ex adverſo ſemper naſcentia, ſiliquaſtri folijs ſimillima, ſucculenta etiam, circa baſim ampla, & per extremum mucronata: flores in extremorum ramulorum alis ſinguli, oblongi, concavi, in quinque ſinus antequam aperiantur complicati; in obtuſos angulos vt convoluoli flores deſinentes, Tabaci etiam floribus ampliores; elegantiſsimâ interdum purpurâ vel Cocco nitentes, aliquando flaveſcentes vel exalbidi; & ſæpiſsimè binis coloribus ſimul eluceſcentibus, vel purpura mediam floris partem occupante, vel virgatim totum florem intercurſante, vel radijs alternis modò flavis modò purpureis totum diſtinguentibus; aut interdum magnis, nonnunquam exiguis purpurantibus maculis; oblongis quoque ſtaminibus ſtiloque paulo longiore è medio flore emergentibus decori; ſed admodum caduci cum ſint, nec vltra diem perdurēt; nihilominus ab Iulio ad Octobrem vſque menſem numeroſâ florum ſobole hæc planta luxuriare ſolet.

L. Flos Mexicanus.
I. Gelſemino Indico.
Ge Iaſmyn van Indien ofte.
Ge.. Geſcheket Indianiſch blum.
G. Merveille d'Inde
a diverſes coulcurs.
11

PETVM MAIVS, SIVE LATIFOLIVM

PEtum hoc noſtrum Peruvianum latifolium, ad diſcrimen minoris, quod eſt anguſtioribus folijs, dictum; à quibuſdam mas vocatur, ideo quod ſit dignius & maiori in pretio habeatur. Annua hæc vt plurimùm at nihilominus procera eſt planta, vtpote quæ ad quinque vel ſex interdũ pedes attollitur; caulem habens ſatis firmum, molli incanáque lanugine hirſutum, per quem alternatim hinc inde ſparſa folia Hyoſcyami flavi folijs maiora, Lapathi vero non multũ abſimilia, ſed latiora, molliora, dilutè virentia, tenuique lanugine quaſi pubeſcentia, atque adeo arctè ramis adhærentia, vt eos complecti velle videantur. Summus caulis in aliquot ramulos inflexos dividitur, qui calyculos ferunt in quinque cuſpides ſatis firmas deſinentes, in quibus flores cavi è purpurâ pallentes, ſed circa extremas margines ferè albentes; atque in quinque mucronatos angulos deſinentes circa Autumnum naſcuntur: Floribus ſuccedunt bullata capitula ſemen ſubflavum continentia. Radix ſatis craſſa, & in plures minores propagines diviſa.

L. Hyoſcyamus Peruvianus.
I. Negotiano.
G. Nicotiane.
Ge. Taback ofte.
Bilſen cruyt van Peru.

CYCLAMINOS ITALICA ROTVNDI-FOLIA.

CYclaminus Italica, quæ etiam à non nemine Romana dicta eſt, quod in locis Romæ vicinis frequentior invenitur, ex radice rapi in modum rotunda tenuibus nigricantibusq́ue fibris præditâ, multa circinatæ propemodum rotunditatis, vel potius cordis figurâ profert folia, leviter in ambitu crenata palmari ferè magnitudine, ſuperne jucunda varietate, nunc levioris nunc obſcurioris coloris, (quorum tamen medietas ad nigredinem accedit) virentia, infernè æqualiter purpuraſcentia, humi jacētia & expanſa; flores in oblongis pediculis vnico folio, ſed in quinque profundas lacinias diviſo, ſic vt plura videantur, conſtantes, quæ ſurſum cùm ſeſe explicare incipiunt, reflectuntur, plenè purpuraſcentes, odoris ſuaviſsimi; qui cum evaneſcere incipiūt, integri decidunt, capitulumq́ue ſubſequitur ſe cum pediculo cui inſidet in multas ſpiras convoluens, donec terram attigerit, atque ibi paulatim augeſcit, & violę Martię ſeminariū vaſculum æquat, quod maturitate ab extremo mucrone aperitur, ſemenq́ue oſtendit inæquale ex fuſco purpuraſcens.

·13·
L. Cyclaminos Italica rotundifolia.
I. Pan porcino.
G. Pain de porceau.
Ge. Verckensbroot.
Erdapfel.

CYCLAMINVS FOLIO HEDERÆ.

CYclaminus à circulari ſeu rotundâ radicis formâ nomẽ accepit; dicitur etiam terrę tuber, & terrę rapum, Gallis panis porcinus, non tamen ſatis aptè, cùm radix Cyclamini porcis ſit noxia. Naſcitur verò locis vmbroſis, ſub arboribus maximè; folijs hederaceis in ambitu nonnihil crenatis, pulcrâ macularum picturâ, alternante colore, nunc dilutiore, modò obſcuriore, virentibus, ac circa terram repentibus: caule longo digitorum quatuor, nudo, folijsque carente, in quo flores ex remiſsiore purpura albeſcentes exigui odoris. Radix exterius nigra, intus candida, rapo ſimilis, in latitudinem ſe pandens; quæ cum areſcit, rugas contrahere ſolet. Folia nonnunquam ſub Auguſti finem amittit, ac nova ſubinde producit, inter quę flores ſe proferunt integro durantos Autumno.

L. *Cyclamen folio hederæ.*
I. *Pan porcino.*
G. *Pain de Porceau.*
Ge. *Verckens broot met veylbladeren*
Erdscheib.

NARCISCVS AVTVM: MAIOR LVTEO FLORE.

NArciſcus Autumnalis maior Cluſij è radice prodit rotundâ & bulboſâ foris nigricante cortice ſeu membranâ obductâ, intus albidâ, fibras carnoſas ex inferiori ſede diffundente: folia a. edit Leucoij bulboſi vulgarioris ferè effigie reflexa, nitidâ ſaturitate virentia, ac neruo per mediam longitudinem diſtincta: Caulis inter illa locatur brevis, extollens circa Septembrem menſem florem Colchici æmulum (ad cuius etiam familiam pertinere videtur) flavi coloris, quinque vel ſex carnoſis folijs, totidem ſtamina tenuia, apicibus obliquatis luteis faſtigiata, ac ſtilo prominentiori circumiecta, fulcientem: Semina nondum obvia fuerũt. Hunc ego verũ Theophraſti Lirion vel Narciſſum Marcelli Virgilij eſſe puto. Narciſſus verò Autum: flore multiplici parum à Narciſco Autum: priore diſcrepat, niſi largiore foliorum numero, quo gratiam ſibi maiorem conciliat.

L. Narcißus Autum: maior flore luteo.
I. Narcißo de Autonno mag:
G. Narciße d'Autumne.
Ge. Groſse herbſt-Narcißen.
15
Ge. Dubbelde groote herfſt-Narciſſen.

HYACINTHVS AVTVMNALIS.

HYacinthus Autumnalis ſive ſerotinus folijs eſt oblõgis cavis, auguſtis, parvulis, coloris porracei, cauliculis brevibus, tres aũt quatuor digitos altis, floſculis in ſummo raris, cæruleis; ſtaminibus in medio exiguis: ſemine in ſiliquis triãgularibus exiguo, nigri coloris: radice parvâ & bulboſâ. Naſcitur frequens in Gallijs circa Lutetiam. Et incipit florere in exitu æſtatis, Auguſto & Septembri menſibus; vnde & merito Autumnalis nominatur, neque aliud eius nomẽ adhuc audivimus. Duo eius ſunt genera: vnum, craſsioribus longioribusque folijs numeroſiore flore, ac bulbo maiore; vnde & Hyacinthus Autumn: maior dicitur: alterũ minora omnia habet & rariora; vnde & Hyacinthus minor audit, cuius caulis floribus plenè purpureis tanquam racemus onuſtus, priuſquam folia naſcãtur, è terrâ non ineleganti prodit ſpectaculo.

L. Hyacinthus Autum.minor.
G. Vaciet d' Automne.
Ge. Klein herbst Hyacint.
Cleyn Hyacint vā dē herfst
L. Hyacinthus Autumnalis,
sive serotinus maior.
I. Cipolle camino
d'Autonno.
16

PARTHENIVM.

PArthenium officinis Matricaria (cuius hic duo exhibentur genera præcipuâ in floribus differentiâ) seriùs provenit, & veniente Autumno potissimum floret; multis a fruticat ramulis pedalibus viridibus, quos ambiunt folia Anthemidi omnino similia, multiplici incisione divisa. Flores e summitate ramulorũ prospiciunt, habentes in medio capitula mellini coloris, in circuitu pluribus foliolis candidis ornata, haud dissimiles Chamęmeli floribus. Radices sunt duriores, & in fibras tenuiores desinentes. Estque tota hæc planta gravis odoris, & saporis amari. Parthenium vero pleno flore prędítum à Clusio descriptum, parum discrepat à vulgari, nisi quod flores multiplici foliorum numero constãt, nullo aut perquam exiguo in medio aureo disco, minus quoque habeant odoris. Lætius crescit ex plantâ aut radice quàm semine. In Britanniâ abundat, quod ab arte & industriâ fieri videtur; quandoquidem plura inde florum genera multiplici foliorum serie constantium primum in vicinas Provincias traducta sunt.

L. Solis oculus.
I. Marella.
G. Maroine.
17
L. Parthenium ple:
Ge Matercruyt ofte
(Mutterkraut.

COLCHICVM VVLGARE.

COlchicum vulgare hic depingitur duûm generum, remiſsè purpuraſcẽs vnum, album alterum; ſed præter colorum & radicis diſcrimen, exigua eſt differẽtia: Sic ferè à Dioſcoride diſcribitur: Colchicon, aliqui Ephemerō, ſunt qui agreſtum bulbum vocant, Autumni exitu florem edit Croci, cãdicantem: ab eo tempora folia Bulbi, ſed pinguiora. Caulem palmo altum, ferentem rufum ſemen: radicem foris è nigro rufeſcentem quæ delibrata, candida & mollis ſpectatur, lacteo ſucco madet, atque guſtu dulcis invenitur. Ea comeſa Fungorum more, ſtrangulando necat. Bulbus eius mediam habet rimam, quâ flos erumpit. Dodonæus a. folia atque ſemen præcedere, ijsque deficientibus in Autumno demum flores plures ex teneris pediculis nullo foliorum ornatu nudos prodire, ſcribit. Radicem quoque albi colchici omnino candidam eſſe & innoxiam à Valerio Cordo deſcriptam tradit.

18
L. Hermodactylus.
Ge. Weiß Zeitlosen.
L. Colchicum purpureum.
I. Colchico.
G. Tuechien.
Ge. Zeitlosen.

COLCHICVM BYZANTINVM, ET RETICVLATVM LVSITANICVM.

COlchicum Byzantinum latifolium multiflorum, cuius acutiſsimus naturæ myſtes C. Cluſius meminit, In Autumno, ex nudo caule, in pediculis craſſiuſculis flores producit plures, vulgaribus maiores, ac Lilijs pumilis ęquales; colore exterius magis diluto, intus verò ſaturatiore purpureo, venis quibuſdam in longitudinem intercurrentibus; radix pugno maior, vnde vere incipiente oriuntur tria quatuorúe magna folia, in ſe inſtar veratri foliorum convoluta, ſed magis ſaturati viroris. Colchicum adiunctum Luſitanicum florem habet Byzantini non adeò diſsimilem, niſi quod ſit minor, & Fritillariæ in morem reticulatus, vel maculis veluti obſcure rubentibus variegatus, iucundâ oculos ſpectantum puncturâ mirè ad ſe attrahens, odore licet perquam exiguo vel nullo.

L. Colchicum Byzantinū multiflorum.
Ge. Colchicum van Constant met brede bladeren.
19
L. Colchicum lusitanic. reticulatum.
Ge. Portugaelsche Colchicum fritillare gelyck.

COLCHICVM FLORE VERSICOLORE. COLCH. MONTANVM. COLCH. LVSITAN.

COlchicum flore verſicolore, radicem habet magnam, & ſerius poſt alios, tres quatuórue ex brevi ſcapo ſecundũ terram producit flores, foliolis rotũdioribus obſcurioribusq́ue; horum tria interiora ex purpurâ rubeſcunt, & reliqua exteriori parte lactis candorem retinent, interiore verò radijs punctisq́ue violacei aut coccinei coloris intercurrẽtibus variantur. Ab hoc differt Colchicum Hiſpanicum Montanum, quod in Septembri promit florem, ſex longiuſculis & tenuibus folijs ex purpurâ rubentibus; quem ſubſequuntur tria, vel quatuor folia digitali longitudine carinata, circa terram ſe ſpargentia, plenâ primum viriditate nitida, inde ruffum colorem imitantia, quę per hyemem durãt ad Maium vſque ſequentis anni; tunc n. ſemen globoſum fulvumq́ue matureſcit. Radicem autem habet bulboſam, ſpadicei coloris tunicis veſtitam; intus albam, ſolidã, dulcem. Nec per omnia huic convenit Colchicũ Luſitanicum ſerotinum; cuius flos exalbidus, perlucidus, ad ſupremas margines coccino notatus, cætera Byzantino propior.

20
L. Colchicum hispanicum montanum.
Ge. Spaensch Berch Colchicum.
L Colchicum flore Versicolore.
Ge. Colchicum met verscheide vervige bloemē.
L. Colchicum lusitan: serotinum.
Ge. Spade portugaelsche Colchicum.

HYACINTHVS HISPAN: OBSOLETIOR.

HYACINTHVS BRVMALIS.

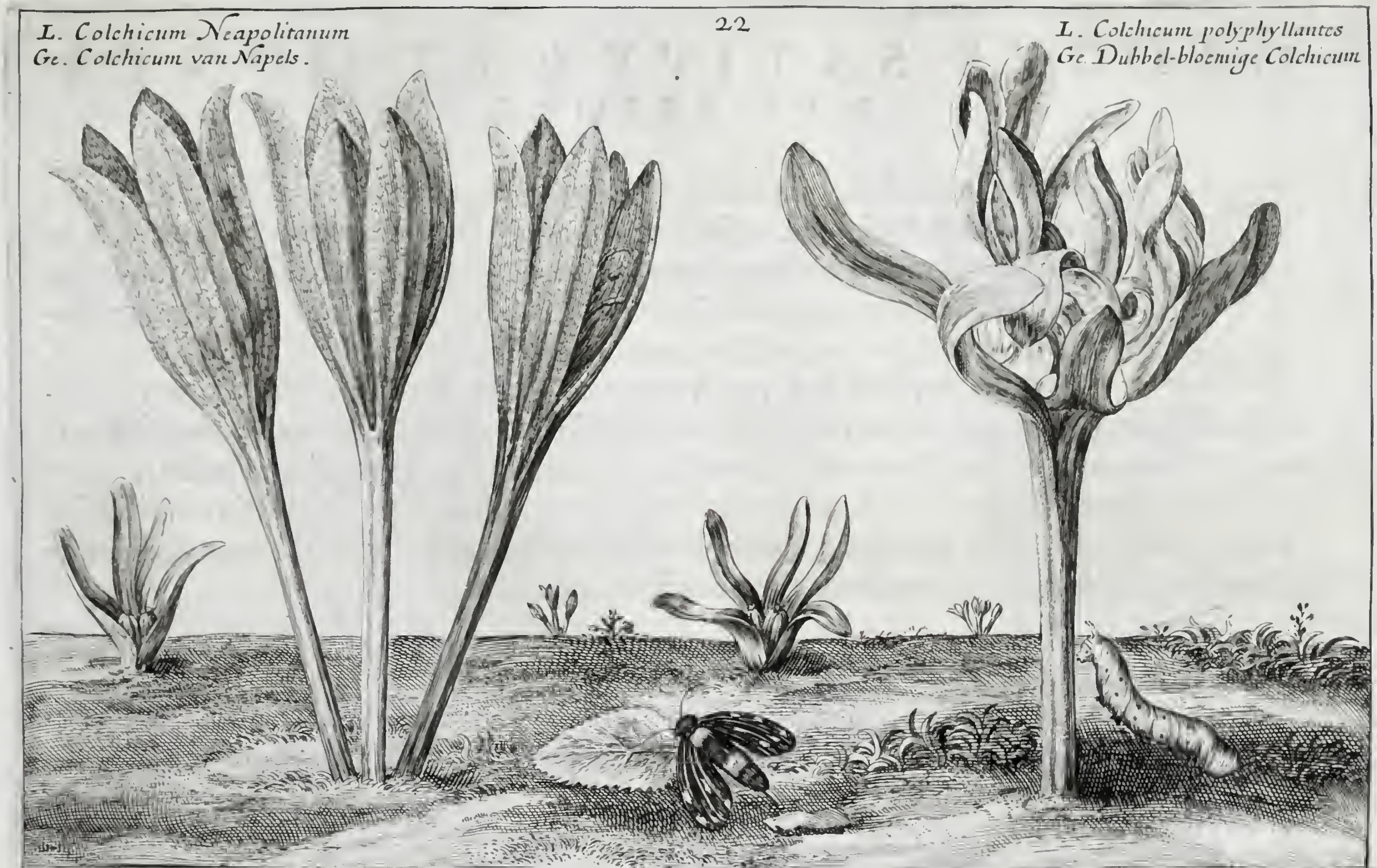
HYacinthus Hisp: obsoletior constat quinis aut senis folijs oblongis, carinatis, succi plenis, colore ex cinereo virescente, flexibilibus, per extremum rotundis & mucronatis, candida linea interius per longitudinem excurrẽte: caulis è medijs folijs prodit pedali lõgitudine, denos, duodenos, aut plures flores per intervalla ferens deorsum spectantes, Hyacintho Belgico, sive non scripto Dodonæi propemodum similes: color in ijs admodum obsoletus, ex purpureo, pallido & virescente permixtus, nullus odor: semen fert in capitulis planũ, nigrum, cartilagineum, circinatæ ferè rotunditatis: radix globosa & rotunda, multis candidis tunicis involuta, & numerosis fibris sessili in parte prædita est. Serò germinat, & folia per Autumnum servat.

Hyacinthus Brumalis orientalis, cũ orientali exalbido in plerisque convenit; sed cum hyeme è terrâ prodit, & caulẽ per medias nives extollit; Folia habet succulenta, & ferè semper erecta; flores fert circa finem Decembris cãdido colore amabiles, sed in ipso ortu paululum circa margines purpurascẽtes. Radix subest bulbosa, intus candida; subruffo exterius obducta colore.

L. Hyacinthus Hisp: obsoletior.
21
Ge. Wynterschen witten orientael Hyacinth.
L. Hyacinthus brumalis. lobely

COLCHICVM NEAPOLITANVM, ET POLYPHYLANTHES.

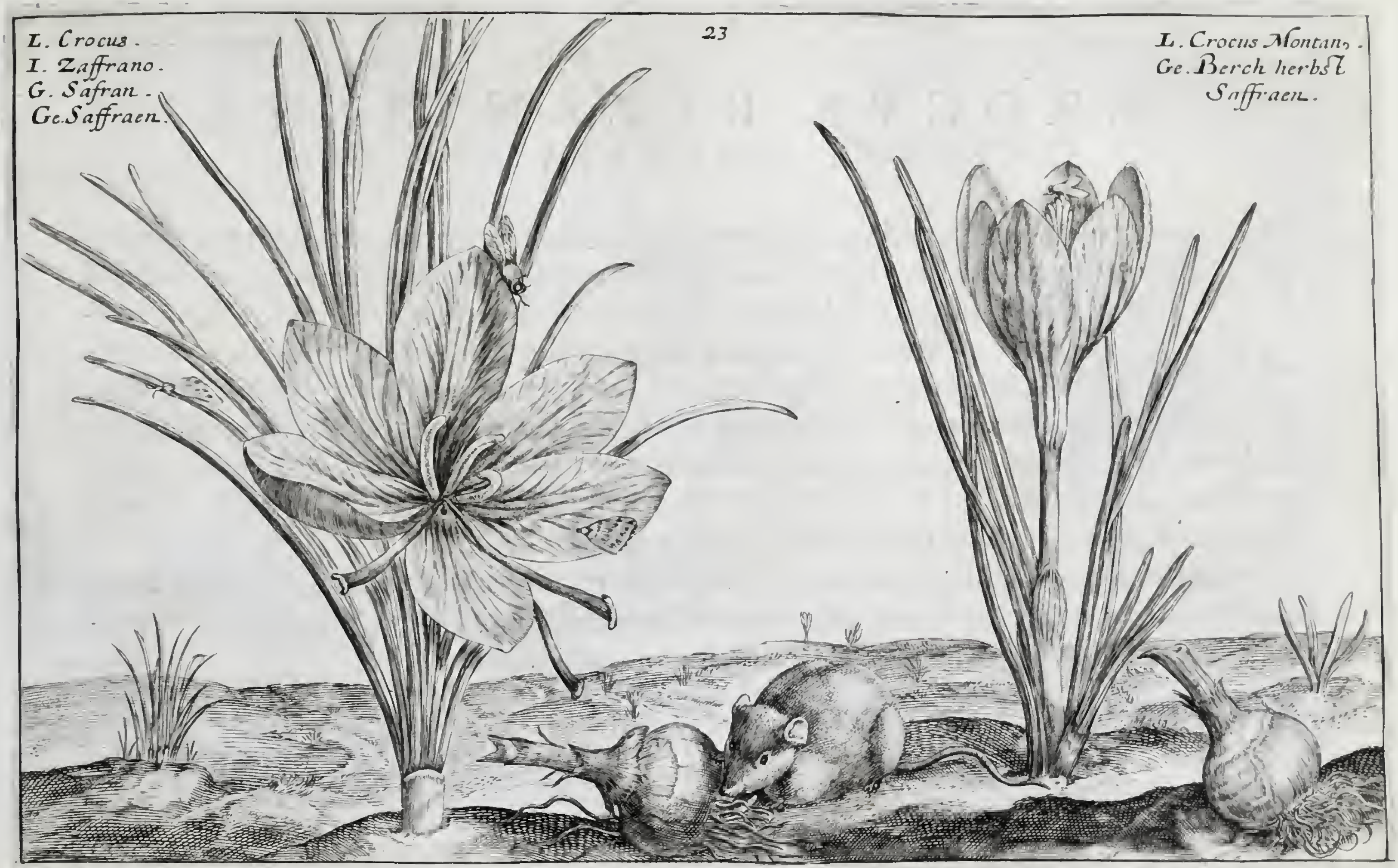
COlchicum à Colchide regione in quâ copiosissimè provenit, dictum est. Huius multa, sive ab arte, sive à loci aut cęli mutatione, varietas; quod & ex superioribus folijs, vt hôc præsenti apertũ est. Colchici n. Neapolitani flores licet violacei vel dilutioris vel plenioris sint coloris, quemadmodum vulgaris, folia tamen habent longiora, & si ad solem spectentur perlucida, reticulataque instar Fritillarię, flammei coloris. Colchicum verò Polyphylanthes pleno admodum flore lætius, è Germania allatum, & in amœno com: Arenbergij viridario à Doctiss: Clusio descriptum florem fert non multum colore à vulgari differentem, sed viginti pluribus folijs arctè inter se connexis, quorum sex postrema cęteris longiora atque tenuiora sunt, luxuriantem. At bulbus cum ætate foliorum in floribus numerum augere, perhibetur.

22
L. Colchicum Neapolitanum
Ge. Colchicum van Napels.
L. Colchicum polyphyllantes
Ge. Dubbel-bloemige Colchicum

CROCVS SATIVVS: ET MONTANVS PRIMVS.

CRoco ſativo folia ſunt oblõga, perquàm anguſta: flores pulchri, colore cæruleo, Colchici floribus ſimiles, ſed magis ſaturatâ purpurâ nitentes; & in ſingulis ſtamina oblonga terna quaternáve colore flammeo ſubrubentia, odore cùm inaruerint forti, & caput implente; quæ cæteris partibus præferuntur, colliguntur, & Croci nomine vel ſola veniũt: radix ſubeſt bulboſa, carnoſa, copioſa, & vivax. Autumno Crocus florere incipit, ſtatim vt Theophraſtus ait, primis imbribus Vergiliarũ occaſu. Florem edit ante folia, quę mox ſequuntur, & hyeme totâ virent, æſtate nullibi conſpicua. Seritur depoſitis radicum bulbis.

Alter crocus hic expreſſus eſt ex ſilveſtribus montanis, habetque folia ſativi ſimilia, ſed lineis candicantibus per longum currẽtibus diſtincta; florem quoque minorem & dilutioris coloris, in Novembri menſe maximè conſpicuum.

23
L. Crocus.
I. Zaffrano.
G. Safran.
Ge. Saffraen.
L. Crocus Montan.
Ge. Berch herbst
Saffraen.

CROCVS BYZANTINVS
CROCVS MONTANVS HISPAN.

CRocus Byzantinus Autumnalis, (Crocum montanum tertium vocant alij) ex genere ſilveſtrium, flores profert plures in Octobri menſe, nullius ferè odoris, ſingulos foliorum ſex, quorũ tria interiora haud ita vt reliqua longa, colore ſubalbido, & cum tempore aliquantulum ad cæruleum declinãte; in quorum medio tria ſtamina lutea, inter quæ ſtijlus exoritur triſulcus, itidem luteus. Poſtquam verò flores defecerunt, ex radice ſex vel plura folia de tenui involucro, in quo flores antè latuerant, prodeunt, paulo latiora & lineis cãdeſcentibus variegata. Radix autem pollicari ferè craſsitudine rotunda, cãdida, ſolida, ſubruffâ tuniculâ cincta, fibris in ſeſsili parte pluribus donata eſt.

Byzantino jungitur hic ſecũda croci ſilveſtris montani ſerotini ſpecies, florem ex brevi caule promens nudum Colchici inſtar, violacei propemodum coloris, nitore & odore gratiſsimo, ſpectatores non ſine in credibili voluptate detinentem.

L. Crocus Byzantinus
Ge. Berch Saffraen van Constantinoplen
L. Crocus Montanus hispan.
Ge. Purper Spaens Berch Saffraen

NARCISCVS INCOGNITVS CLVTSY·

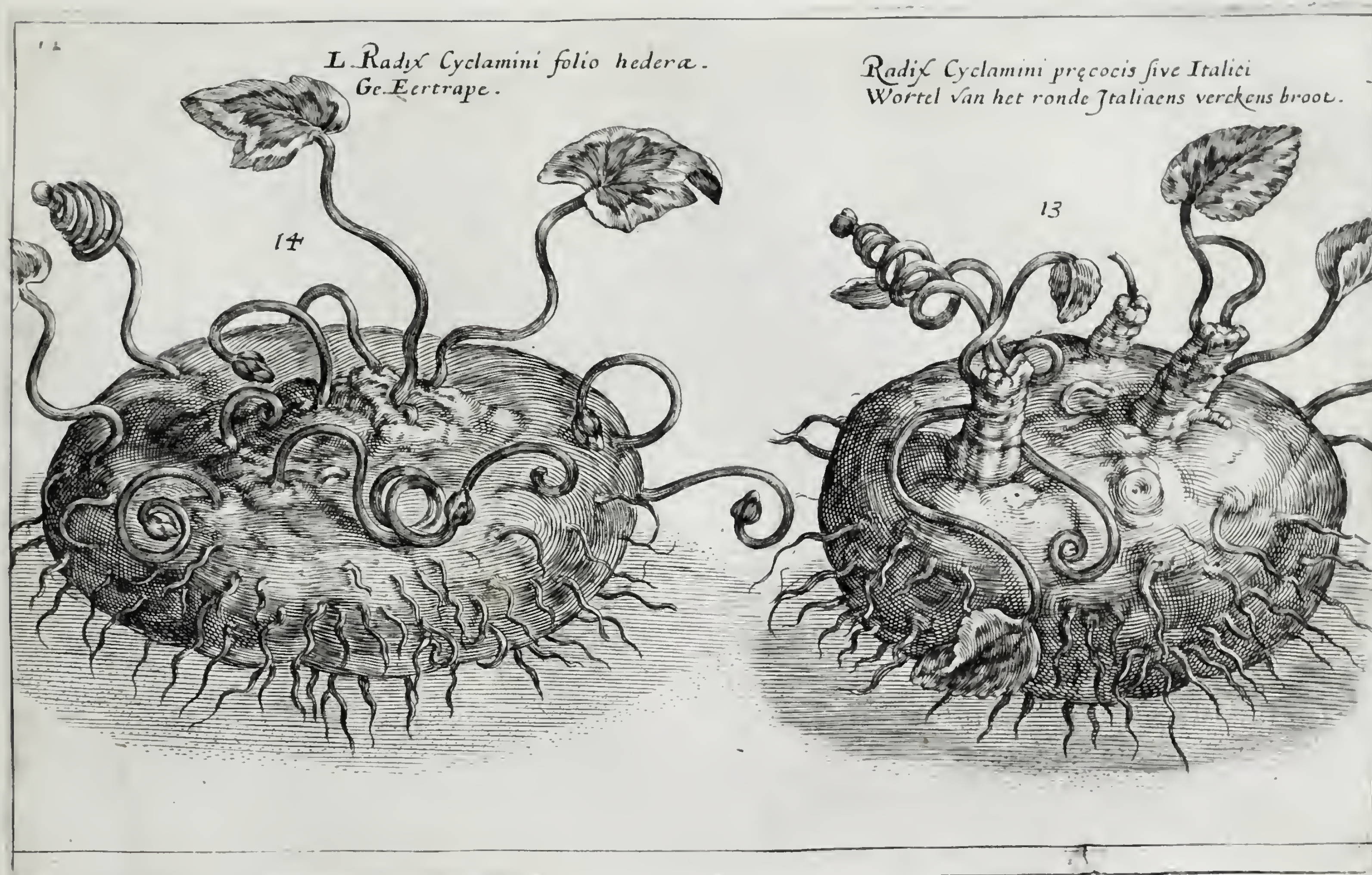
NArciſcus hic incognitus, à nemine quod ſciam præterquàm à Clutſio, neque id dum plenè deſcriptus, mihi à Petro Peretto Pharmacopæo Amſtelred: exoticarũ plantarũ curiorioſiſsimo exhibitus, plãta eſt exotica, & noſtris fere hominibus inviſa, quę ex vaginâ pollicem p.m. craſsâ, ſolidâ, coloris viridis diluti, quam ambiunt quinque vel ſex larga, lata, duraq́ue folia, cauliculos profert 14 vel 15 numero; ij ſinguli ſuis floribus ornantur coloris cyanei, Narciſco tertio Mathioli, vel lilijs ephemeris non multum diſsimilibus, duobus intus ſtaminulis veluti corniculis candidis luteos apices ſuſtinẽtibus, conſpicuis. Radix bulboſa eſt, magnitudine pugni virilis, parum à radice communis Narciſci diſtãs.

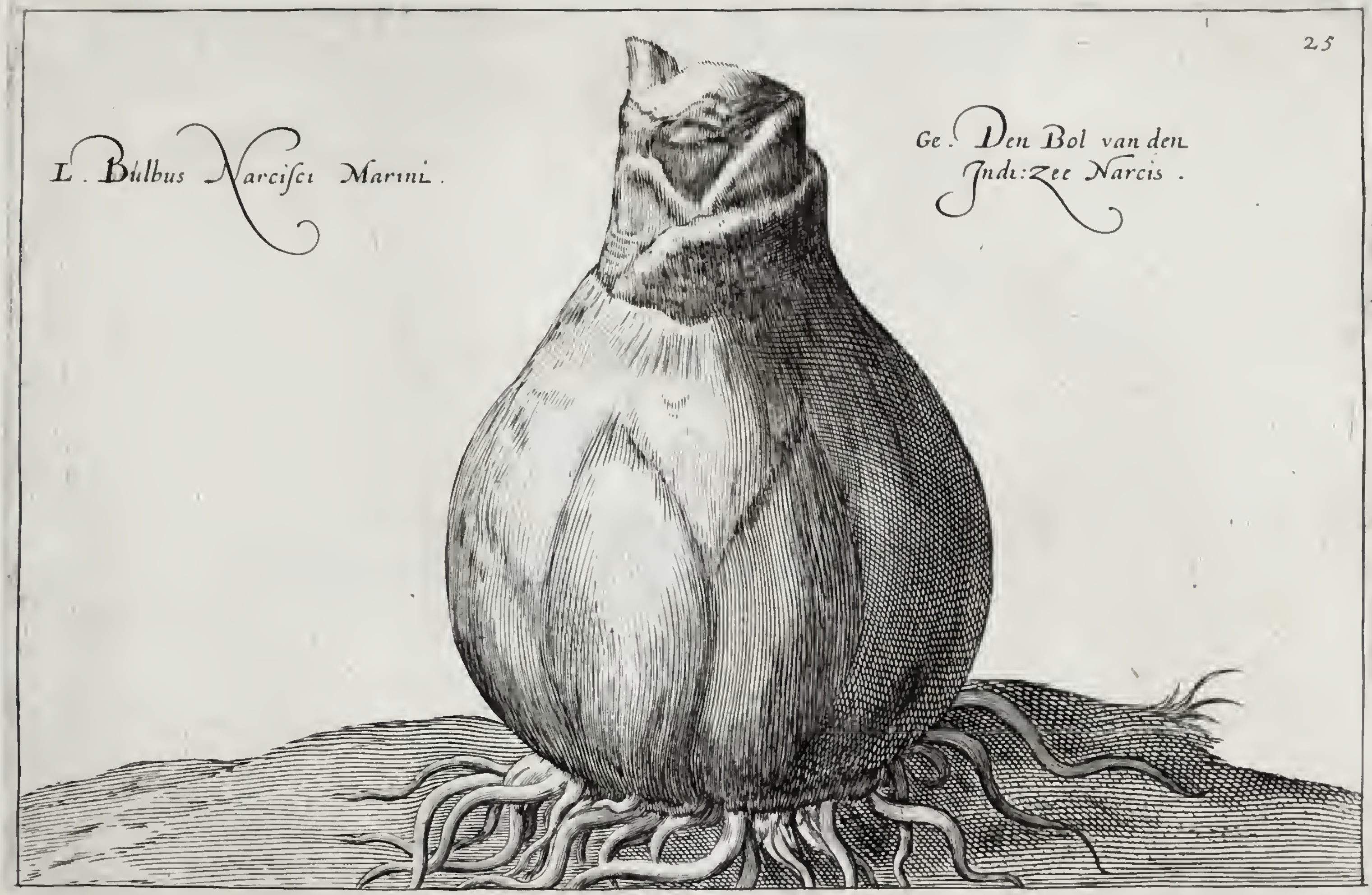
L. Narcißus marinus exoticus: 25
Ge. Vremde zee Narcis.

RADIX VTRIVSQVE CYCLAMINI, SVPRA DESCRIPTI.

CYclamini radix magni ſemper à Medicis facta fuit, propter vſum eius in re medicâ non vulgarem. Quare & nos eandem vtriuſque generis hic expreſsimus, vt non tantùm florum amatores, ſed & Medici, Botanici, ac Pharmacopęi meliùs eam dignoſcere poſsint, cũ exſiccata rugoſa admodũ ſit, & cognitu difficilior. Primi generis à Dodonæo deſcripti radix eſt rapi forma in latitudinẽ ſe pandẽs, nigra, glabra, terreſtris, & paululũ nitens, vnde protinus floſculi prodeunt ſuis è pediculis. Alterius verò ab hâc diſtat nitore, proferens caules perbreves, vnde folia & floſculi oriuntur, eſtque coloris ſubnigri ac ruffi. Vires harum radicum adverſus venena ſe extendere dicuntur, & parturientibus prodeſſe.

12
L. Radix Cyclamini folio hederæ.
Ge. Eertrape.
14
Radix Cyclamini præcocis sive Italici
Wortel van het ronde Jtaliaens verckens broot.
13

25
L. Bulbus Narcisci Marini.
Ge. Den Bol van den
Indi:zee Narcis.

HORTVS FLORIDVS
HYEMALIS

CR. PASSÆI FIL.

LABORE ET INDVSTRIA

NVNC PRIMVM IN LVCEM EDITVS

ANNO CIↃ. DC. XIIII.

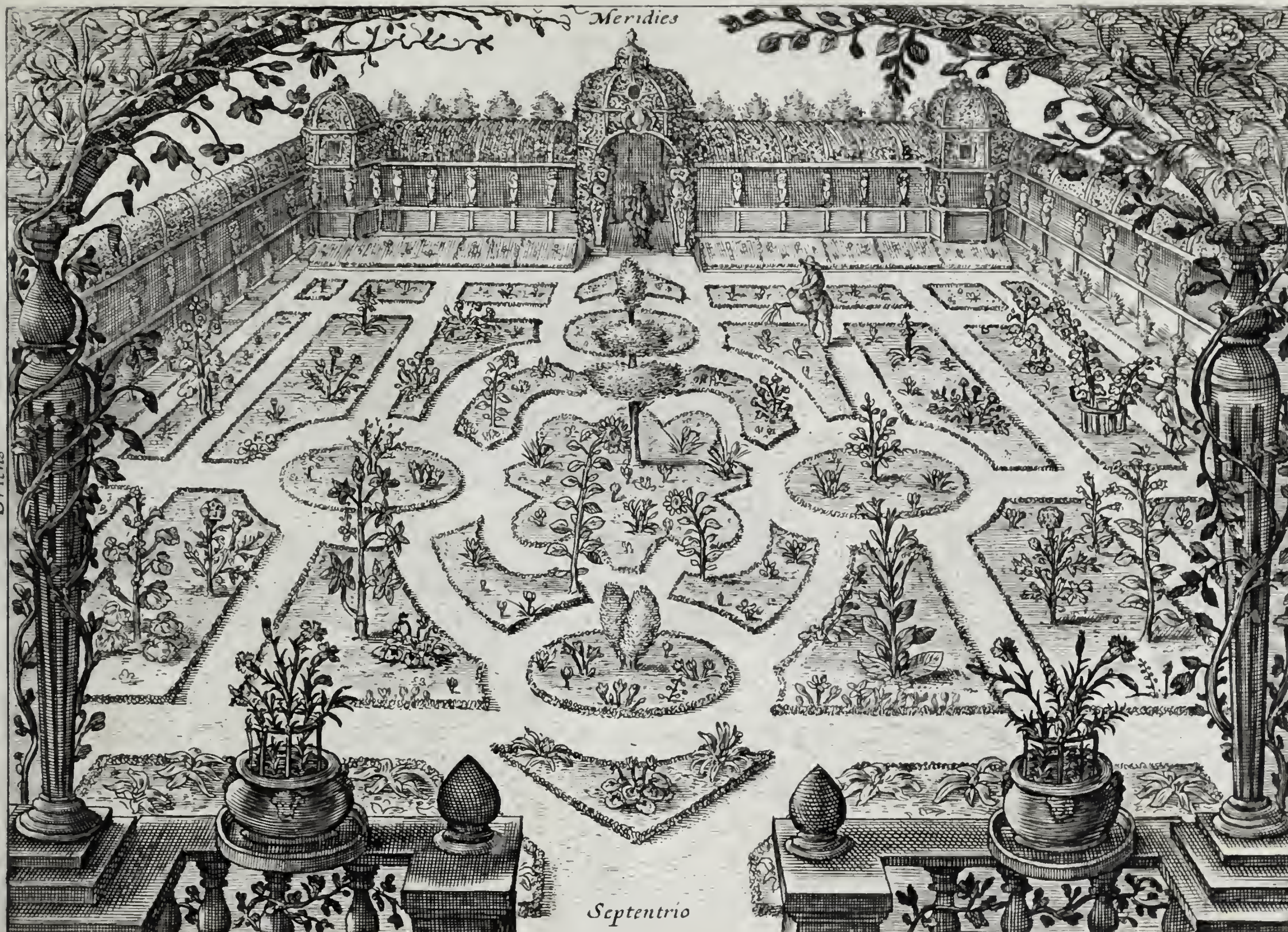
VLTRAIECTI.
Ex Officinâ Calcographicâ CR. PASSÆI.

INDEX.
Horti Floridi Hyemalis.

Non Hyemis potuêre rigentia frigora nimbis
Candentique adeò conſtringere grandine terram,
Quin medias interque nives interque pruinas
Conetur varias Florum proferre figuras.
Nam Boreæ cœlique minas induſtria vicit
Humana, ignotasque novo traduxit ab Orbe
Plantas; quas docuit noſtris aſſueſcere ventis.
Has nobis Passæe tuo nunc exprimis ære,
Spectandas clauſo pulcrè præbesque cubili:
Pro quo florentem optamus tibi munere vitã,
Perpetuumque ętatis ver, viridemque ſenectã,
Et tumulum nullo careat qui floribus ævo.

A. B.

Epigramma.
FLORA naturæ reſerans receſs,
Exhibet blandas violas, roſasq;,
Quicquid et dites Arabes remittūt.
Spargit odorum.
Æ.B.
Simon Paſſeus ſculp: vltr.

Meridies
Oriens
Occidens
Septentrio

1.

CHAMELÆA LAVREOLA.

CHamelæa, Barbaris Mezereon; nomine Germanis infausto dicitur *Menschen dieb*, & officinis, rapiens vitam, ac faciens viduas, Arbuscula est humidis opacisque silvis nascens, ramulis dodrantalibus, folijs olivæ sed tenuioribus, & amaris ac linguam mordicantibus. Flores mediâ hyeme & ante folia erumpunt purpurascentes, violaceo odore non ingrati; vnde baccæ prodeunt, primùm virides, in Autumno verò Ari instar prorsus rubentes; quæ postquam aruerint, nigrum accipiunt colorem, harum nucleus similis ferè semini cannabis, candidâ repletur medullâ immensæ caliditatis. Radices oblongę profundè terræ inherent.

Laureola sic dicta quod Lauri ferè sit folijs, licet minoribus & inodoris, plurimam habet cum Chamelæâ similitudinem: flosculi item eius sunt oblõgi & cavi, sub vmbrâ folirum prodeuntes, colore ex viridi albescente; fructus verò virides cum maturitate nigrescunt, habentque nucleum oblongiorem. Radix quoque lignosa, longa, multiplex, fibras profundè in terram demittit.

L. Mezereon.
G. Boys gentil.
Ge. Kellerhals ofte,
Boeren peper.
L. Piper montanum.
I. Olivella.
G. Laureole.
Ge. Klein Lawerbaum.

2.

VERATRVM NIGRVM

VEratri nigri prima ſpeties hic expreſſa, naſcitur in collibus aſperis & ſitientibus; folia habens ex pluribus oblongis collecta, quorum ſingularia ſunt dura, glabra, & formâ quodammodo Laurinis ſimilia, niſi quod multis à medio ad extremum diviſuris inciſa. Circa finem Decembris flores ex ipſis promit radicibus, brevibus inſidentes pediculis, initio candidos, inde nonnihil purpuraſcentes, tandem verò in herbaceum colorem deſinentes, plurimis in medio filis circa extremitatem flaveſcentibus, ornatos, quorum in centro ſemẽ in folliculis oblongis gignitur, quatuor aut quinque ſimul coniunctis Seſami modo: radices multæ inſtar fibrarum ſunt, nigræ, & tenues in medio neruos habentes, quæ eximiam purgandi vim obtinent.

L. Helleborus niger.
I. Elleboro nero.
G. Viraire noir.
Ge. Christwurtz ofte
Swart Niescruyt.
d. 2.

PSEVDOHELLEBORVS NIGER.

PSeudohelleborus niger, Conſiligo Plinij à quibuſdam creditus, Helleboraſtrum quoque dicitur, & in multis cum Veratro nigro vero convenit: folia tamẽ habet minora & nigriora, marginibus ſerratis; caulẽ verò pedis lõgitudine, circa ſummitatẽ in plures ramulos diviſum, ex quibus flores quàm veri veratri nigri minores, ex viridi diluto colore, circa mergines foliorum nonnihil flaveſcentes, deorſum dependent; ſtamina in medio plura, mellini coloris nodulis onerata, habentes, in quorum centro ſiliquæ tres quatuórve oriuntur, quibus ſemẽ, cùm maturuerit rotundũ & nigrum, continetur. Radix etiam eſt ex multis fibris ſed tenuioribus & minus atris intricata & contexta.

3. d.

L. Pseudo Helleborus niger.
Ge. Elleboro nigro.

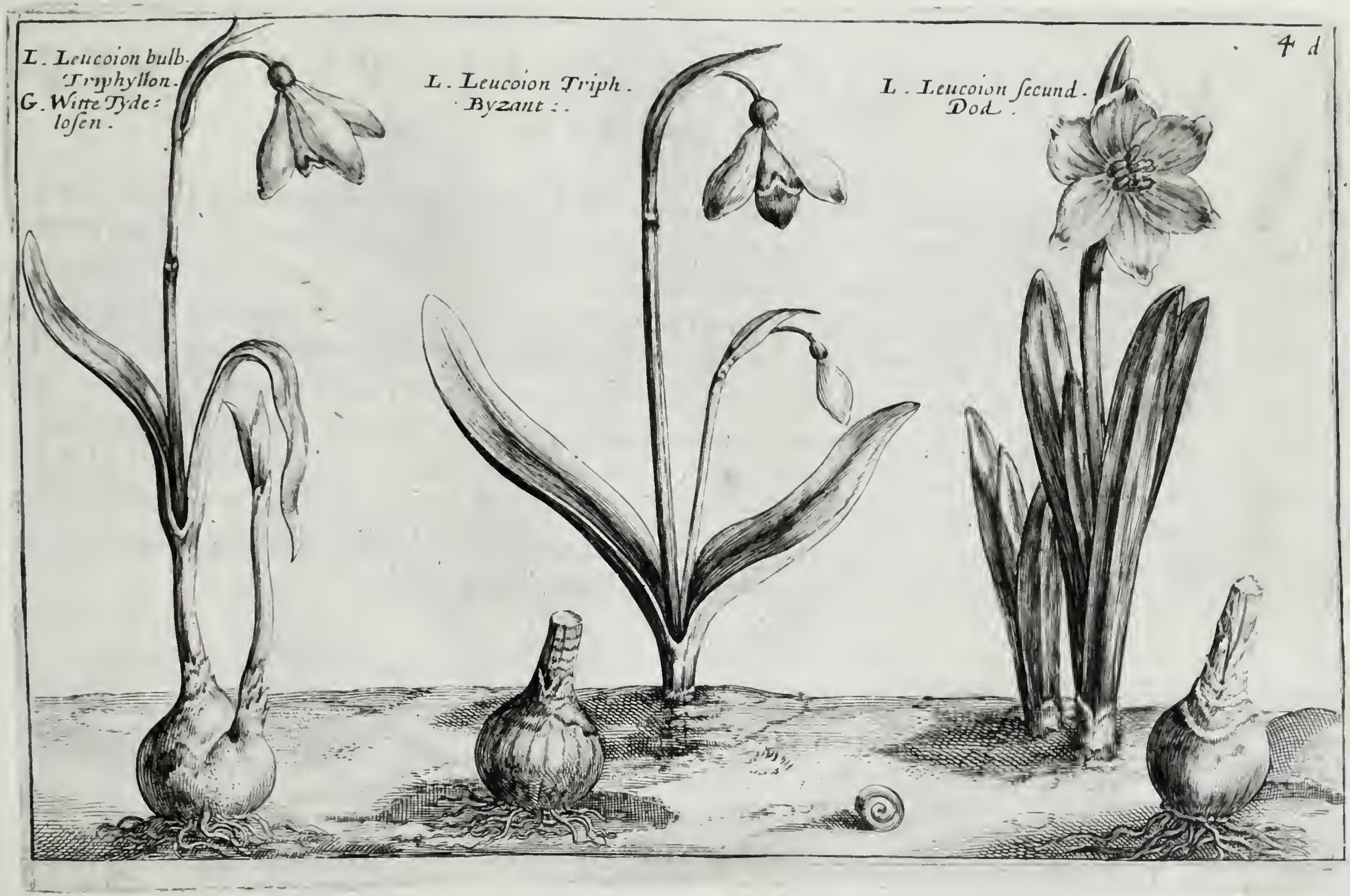
L. Ellebore noir bastard.
Ge. Wrangecruyt.

LEVCOIVM BVLBOSVM TRIPHYLLON, TRIVM GENERVM.

LEvcoïum triphyllũ bulbosum, ex vnaquaque radice circa Februariũ mensem bina producit folia, oblonga, tenuia, ex viridi albescẽtia, Pseudonarcissi flore luteo folijs, quantùm ad colorem, non admodum dissimilia; & cauliculum è medio foliorum exeuntem palmarem & nudũ; membraneum folliculum extremâ parte ferentẽ, è quâ flos vnicus nutans & pendulus erumpit, sex candidissimis folijs constans, quorũ tria externa omnino nivea, alijs longiora latioráque sunt, tria interna breviora, & bisulca, virescente limbo extremitatis ambiente: mediũ florem plura staminula crocea stilusque exilis candidus, occupant; flori succedunt membranea capitula, olivæ virentis formam propemodum exprimentia, in quibus semen continetur. Radix bulbosa est, multis candidis tunicis (extremâ tamen parte fuscâ) constans, sessili parte multis tenuibus fibris prædita; quæ facilè multiplicatur, & alios à se bulbos generat. In Italia frequens est, hic nisi in hortis curiosorum minimè invenitur.

Leucoïum bulbosum Byzantinum precox, binis quoque folijs prodit sed latioribus, cauliculus etiam crassiusculus vnicum fert incundi odoris florem, superiori similem, sed maiorem, tribus externis folijs alarũ modo expansis planè niveis, interioribus vero brevioribus simul coniunctis & veluti tubulum efficientibus, magna ex parte virescentibus, deinde circa oras albis, quas tamen extremas virides maculæ inficiunt.

Tertium genus cum præcedentibus in plerisque convenit; nisi quod plura habeat folia & flores lineolis nonnullis diversitatem præ se ferre videantur.

4 d
L. Leucoion bulb. Triphyllon.
G. Witte Tyde: loſen.
L. Leucoion Triph. Byzant:.
L. Leucoion ſecund. Dod.

ACONITVM HIEMALE, VEL LVTEVM MINVS.

AConitum à colle quodam Aconiti, qui eſt prope Heracleam Ponticam vbi Hercules Cerberum, è cuius ſpumâ Aconitum natum eſt, ex inferis extraxit, nomen habere, veteribus perſuaſum fuit. Luteum verò Aconitum minus, hic deſcriptum, incipiente anno, non admodum à terrâ ſe extollit, neque alios profert cauliculos quàm quibus folia adherẽt, breves, vix palmares & tenues; Et è ſingulis ſingula naſcuntur folia, rotunda, & radiorum inſtar profundè crenata; quorum è medio interdum floſculus prodit exiguus, Ranunculi, fere ſimilis, niſi quod capitulum non habeat, ſed eius loco tres vel quatuor folliculos, in altum erectos, in quibus ſemen latere ſolet. Radix eſt craſsa, nodoſa & veluti articulis diſtincta, acri admodum ſaporis; è quâ pediculi oriuntur qui folia ſuſtinent. In locis montanis & collibus Italiæ, ac potiſsimùm circa Patavium abundat.

5.d
L. Aconitum lut: hyem:.
G. Tue lup jaune.
Ge. Winter geel Wolfswortel.

HEPATICA TRIFOLIA, RVBIDIS ET CÆRVLEIS FLORIBVS.

HEpatica trifolia (aureum ab alijs trifolium dicitur) herba eſt nullo ſcapo prædita, ſed ex radice varijs fibris hinc inde diſperſis, multiplici, folia ſtatim tenuibus & teretibus cum cauliculis promit, Aſari folijs non multùm diſsimilia, niſi quod ternis inciſuris, ita vt trium foliorum inſtar videri poſsint, diſtinguuntur; inter quæ ſimilibus è cauliculis, vix dodrante longioribus, ex viridi purpuraſcentibus, ſingulis, ſinguli naſcuntur floſculi, Ranunculi vel ſtellari formâ, ſex pluribúſve foliolis conſtantes, & in medio ſiliquas, erinacei formâ, paucis candidis filis circumdatas, habentes, ex quibus ſemen ſubalbidū cùm maturuit, ſpontè proſilit: In Februario aut Martio menſibus lætâ varietate ſpectantur, vix aliâ quàm colorum inter ſe differentiâ luxuriantes. Hic verò duûm generum flores vnius roſei, alterius cyanei diluti coloris, exhibentur.

L. Trifolium aureum.
I. Herba Trinita.
G. Hepatiq fleur rouge.
Ge. Gulden Klee.
L. Hepatica Trifolia
cæruleo flore.
6.d.

7.

CROCVS FLORE ARGENTEO STRIATO.

CROCVS AVREO STRIATO FLORE.

CRocus hic latifolius in numero ſilveſtrium habetur, & promit incipiente anno folia, quàm ſativus Crocus breviora, cæteròquin ferè ſimilia; flores verò duos tréſve, ſex folijs, interdum etiam pluribus, conſtantes, orbiculato propemodum mucrone, colore argenteo, tribus aut pluribus violaceis lineis vel ſtrijs exteriorum foliorum ſuperficiem diſtinguentibus, qui tria quoque intus ſtamina flaveſcentia, triangulare item capitulũ rotundo rufoque ſemine plenum, continét. Radix bulboſa eſt, plana, ſolida, aliquot tunicis obvoluta, colore foris cinericeo, intùs candido, fibris exalbidis ſeſsili parte donata. Hi flores interdum duplicato aut triplicato foliorum numero, eleganti ſanè formâ, ad maiorem ſpectatorum delectationem, prodeunt.

Croci vernalis aureus flos, violaceo admodum ſaturo, & ex nigro purpuraſcente colore, ſtriatus, elegantiâ ſuâ oculos ſpectantium detinet; qui quantùm foliorum numero accedit, tantundem gratiæ ſuæ addere, creditur: bulbus eius reticulatus eſſe videtur, globum obſcurioris coloris reti incluſam exprimens.

L. Crocus flore argent:
violac: lineis ſtriato.

L. Crocus arg: ſtriato
polyphyllo flore.
Ge. Saffraen met dubb:
argentin: geſtrep: blu:.

L. Crocus flore aureo
purp: ſtriato.
Ge. Saffraen met goutgeel
geſtrepte bloemen

L. Crocus pleno aureo
flore ſtriato.

PSEVDONARCISSVS LVTEVS MAIOR HISPAN. NARCISSVS PVMILVS.

LVteus Pseudonarcissus silvester, vel maior Hispanicus, folia porri aut Narcissi similia promit, sed breviora, latiora, & magis erecta: caules dodrante maiores, atque in singulis flores singulos, Narcisso quoque formâ similes, sed maiores, & medio eorum calyce longiore, oblongioris calathi similitudine, colore per totũ croceo, absque odore: capitula rotunda, oblonga, in quibus semen. Radix est bulbosa, & sessili parte plurimis fibris crassioribus terræ firmatur. Crescit ibidẽ in locis montanis, & apud nos in hortos translatus floret Februario mense.

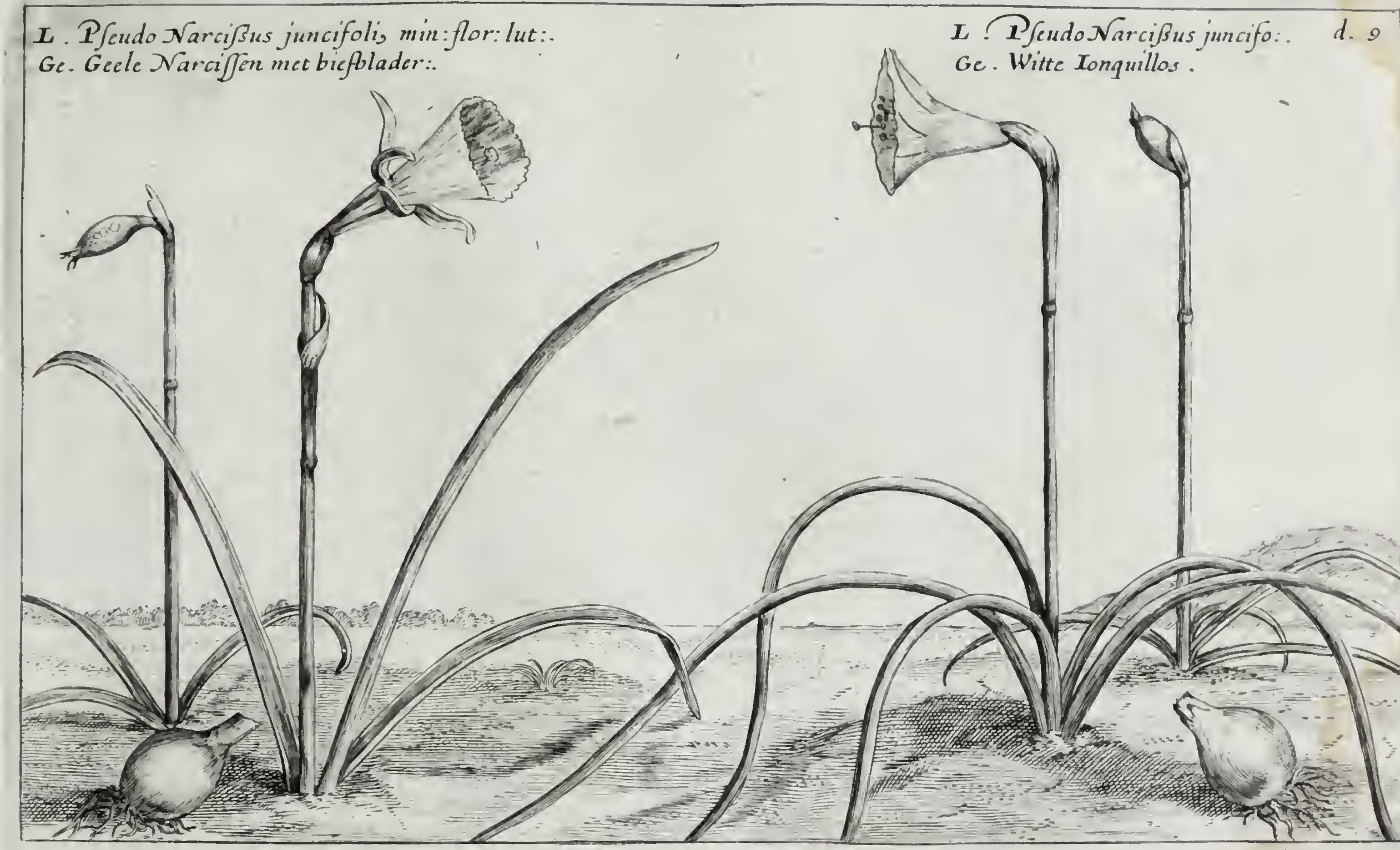
Narcissus verò Pumilus, vel minimus montanus, in Hispaniâ quoque frequens est, & quantitate tantùm à maiori differt.

8. d.
L. Narcissus pumilus.
L. PseudoNarcissus hisp. mai
G. Coquelourde.
Ge. Geel Tytloosen.

PSEVDONARCISSVS IVNCIFOLIVS FLORE LVTEO: PSEVDONARCISSVS FLORE ALBO.

PSeudonarciſſo iuncifolio minimo Montano hic expreſſo, folia ſunt oblonga, anguſta, craſsa & propemodum rotunda, iuncis cùm lævore, tum colore, & quodammodo flexibilitate ſimilia; inter quæ medius exit caulis tenuis, in ſummo cuius, floſculus, campanulæ ferè inſtar, per totum luteus, marginibus extremis fimbriatis & leviter crenatis. Radix verò bulboſa & magnitudine nucis avellanæ, candida, tenui membranâ nigrâ integitur. In Hiſpaniæ montibus ſpontè naſcitur, & in Belgij hortis jam ſpectatur.

Pſeudonarciſſus alter hic deliniatus ex juncifolijs minimus eſt, flore albo, qui à luteo minimo parum differt, ſed magis exilis, & ferè vnicus è cauliculo tenero vix dodrantali oritur.

L. Pseudo Narcissus juncifoli, min: flor: lut:.
Ge. Geele Narcissen met biesblader:.
L. Pseudo Narcissus juncifo:.
Ge. Witte Ionquillos.
d. 9

DENS CANINVS, ALBO FLORE.
DENS CAN: RVBRO PVRPVREO FLORE.

DEns Caninus ſive dentalis bina plerumque promit circa menſem Martium vel etiam maturiùs folia, rarò terna, ad Allij vrſini foliorum formam valde accedētia, at craſsiora & magis carnoſa, multis magnis maculis ex atro purpuraſcentibus aſperſa, baſi anguſtâ paulatimque in latū extensâ, deinde ſenſim in mucronem deſinentia: his explicatis, flos ſeſe conſpiciendum præbet, dodrantali pediculo enodi & purpuracente innitens, ſex folijs oblongiuſculis conſtans, deorſum inflexus & ſpectans. qui tepore aëris Solis radijs ex calefacti ſeſe explicat foliaque ſurſum reflectit Cyclamini modo; flori ſuccedit capitulum trigonum, continens aliquot ſemina oblonga, gracilia flaveſcente colore. Radix bulboſa ſed oblongior & infima ſede craſsior, multisque candidis fibris ſtipata, & appendice quadam planâ, vnicâ, aut pluribus donata.

Duæ hic expreſſæ ſunt ſpecies, exiguâ præter colorum in floribus diverſitatem, differentiâ; nam prioris flos major & totus fere lacteus, interdū etiam mixtis ex purpuraſcente & albo coloribus, ſenis intus ſtaminibus candidis in atros nodulos deſinentibus & ſtilo triſulco conſtat. Poſterioris verò, eleganti dilutioris purpuræ colore niteſcens, nullâ quidem odoris, ſed plurimâ coloris & maculatum gratiâ commendatur.

L. Dens Caninus rubro flo. L. Dens Caninus albo flo.

HYACINTHVS BOTRYODES.

TRia hic genera Pſeudohyacinthi Botryodis, à floribus concavis ac tumẽtibus in racemi modum extremo caule congeſtis, ſic appellati, deſcribuntur. Primum craſsioribus & longioribus eſt folijs, florumq́ue racemo oblongiore, denſiore, & odoratiore, colore admodum ſaturo. Secundum verò brevioribus, latioribus & firmioribus folijs, quę humi vt prioris, diffundi non ſolent, ſed erecta ſunt: huius flores licet ſimiles ſint formâ ſuperiori, longè tamen adſpectu elegantiores, dilutioris purpuræ ad cæruleum tendentis colore præditi ſunt. Hoc genus ſpontè hic non naſcitur, ſed ex Tyrolenſi comitatu delatũ eſſe fertur. Tertium genus flore lacteo eſt, qui à ſuperioribus formâ minimè differt, at nullâ vel perquam exiguâ odoris gratiâ commendatur, caulemq́ue habet exalbidum, folia dilutius virentia, & quaſi pallaſcentia. Omnium ſemina triangulis quibuſdam vaſculis continentur rotũda, nigrâ, exigua. Radix a. ſeu bulbus plurimos exiguos bulbulos in ãbitu deponere ſolet.

d. 11.
L. Hyacinthus
botryoid: vulg:
G. Barreletz
L. Hyacinthus
botryoi cerul:
L. Hyacinthus
botryoi lact.

HYACINTHVS GERM: LILIFLORVS STELLATVS. HYACINT: POLYATHES CINERITIO FLORE.

IN hortis gratiam quoque invenit pſeudohyacinthus, qui à floribus radiatim expanſis, & in ſtellæ formâ decuſſatis, ſtellaris cognomen apud rei herbariæ ſtudioſos obtinuit; cuius hic duo ſunt genera expreſſa. Prius à foliorũ in floribus formâ & loco vbi frequentiùs naſcitur, Liliflori & Germanici nomine dicitur; cæruleum florem reliquis maturiùs proferens, & in triangulis vaſculis ſemen ferens, non atrũ, vt cętera genera, ſed fuſcum dũtaxat, & veluti fuligine infectũ. Radicis bulbus eſt exiguus, folia ſunt paruula, anguſta, cauliculus brevis. Poſterius verò floribus medio inter cinericeum & cæruleum colore coronæ inſtar abundantius, ob gratiã ſuã fæcunditatem polyanthes merito cognomine ſuperbit.

d. 12.
L. Hyacinthus Germ: Liliflo:
L. Hyacinthus polyant:
cinerit: flo:

ALTERA PARS

HORTI FLORIDI

INQVA PRÆTER FLORES,

VARIA ETIAM COMPRÆHENDVNTVR

ARBORVM FRVCTIFERARVM, FRVCTICVM,

PLANTARRVM QVOQVE ET HERBARVM

MEDICINALIVM GENERA.

Per CRISP. PASSÆVM in lucem, edita.

COGNOSCITE LILIA AGRI
QVOMODO CRESCANT, NON LA-
borant, neque nent: attamen dico vobis ne
Salomonem quidem in vniuersa gloria sua sic a-
mictum fuisse vt vnum ex his. Matth: 6. cap.
Formulis Crispiani Passæi et Joannis Waldnelij.

1
L. Chamæmiolum
G. Camemille ou Camomille
A. Chamomill
Ge. Camillen -
2
L. Oxyacantha
G. Epinis Vnoette
A. Barberyes
Ge. Versich.

3
L. Syringæ cerulea
G. Ssringe bleu
A. Blew pips

4
L. Androsemum
G. Toute saine
A. Tutsans or parke leauis

5
L. Siligo
G. Seigle
A. Rye
Ge. Roggen.

6
L. Malica hortensis
G. Rose d'outer mer
A. Holli hoke
Ge. Winter rosen.

7
L . Capifolium
G . Cheurefueille
A . Honisuckles
Ge . Geiszbart .

8
L . Rubus Idæus
G . Framboise
A . Raspis
Ge . Brom-beer .

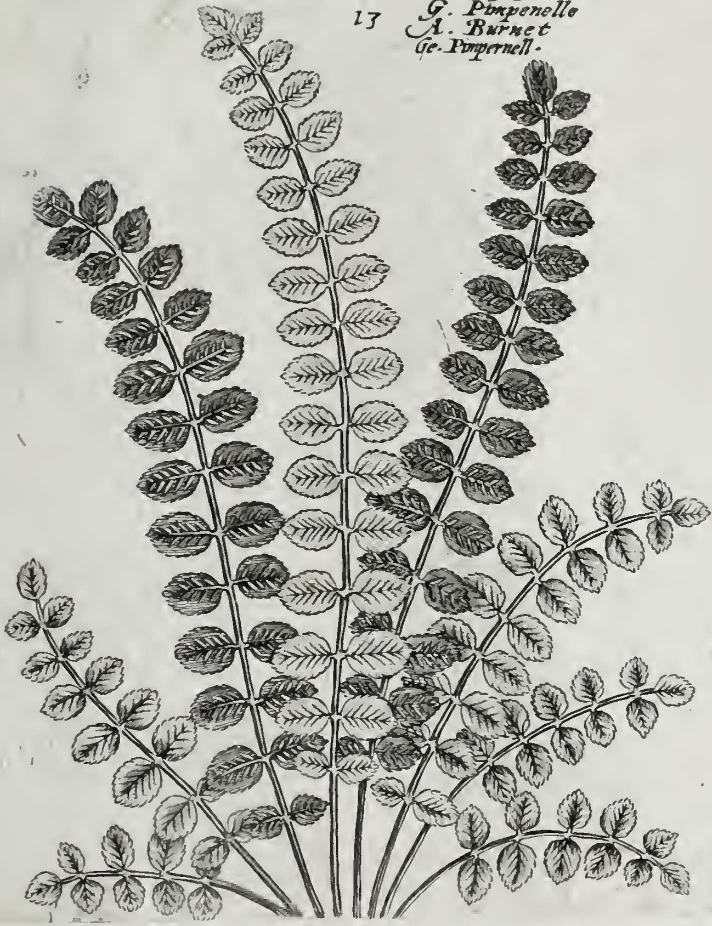

9
L. Corylus siluestris
G. Noiselles
A. Haselnutts
Ge. Haselnuss.
10
L. Armeria rubra
G. Gyrofflees rouges
A. Sweete Williams
G. Stein neglin.

11
L. Malua syluestris
G. Maulues sauuages
A. Mallowe
Ge. Wilde pappelen.

12
L. Olea Lateua
G. Oliue
A. Olyues
Ge. Oliuen.

13

L. Sanguiſorba
G. Pimpenelle
A. Burnet
Ge. Pimpernell.

14

L. Antirrhinum
G. Teſte de veace
A. A ſnap dragon
Ge. Kalbs kopf.

15
L. Iris
G. Flambe ou Glayeul
A. Flower de luca
Ge. Blaw Gilgen.
16
L. Oxyacanthus
G. Arbespine
A. Hauthorne
Ge. Weisser Hagdorn.

17

L. Lychnis sylvestris multiplex
G. Oeillets ou Oeillets Dieu
A. Double campion
Ge. Frawen röslein.

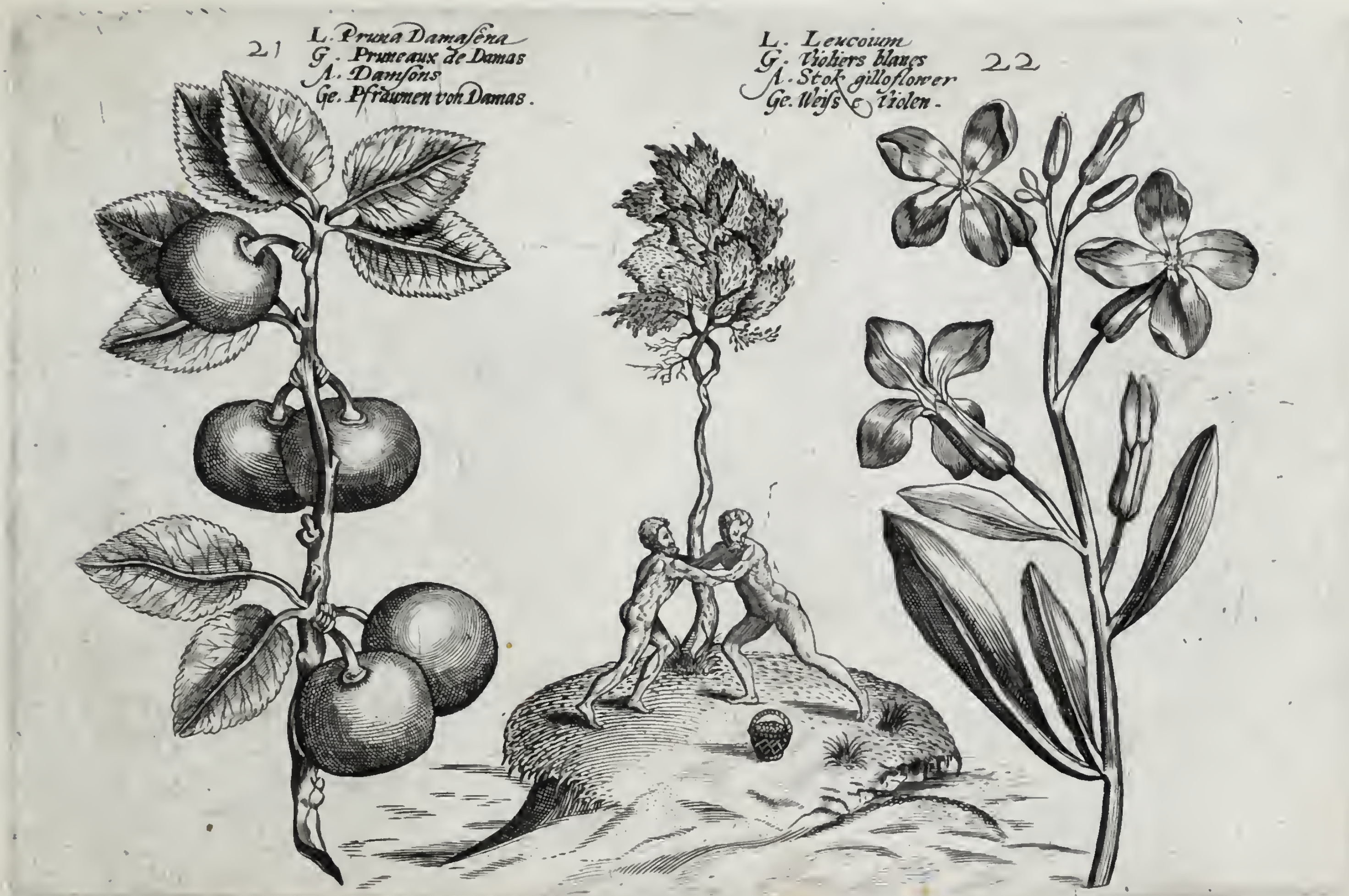

18

L. Mespilus
G. Nesples
A. Medler
Ge. Mespelen.

19
L. Caryophyl9 minimus
G. Gyroffkes petites
A. single Red pinck
Ge. kleine Negelblomen.
20
L. Limonia mala
G. Limons
A. Limons
Ge. Limonen.

21
L. Pruna Damasena
G. Pruneaux de Damas
A. Damsons
Ge. Pfraumen von Damas.
L. Leucoium
G. Violiers blancs
A. Stok gilloflower
Ge. Weiss Violen.
22

27

L.
G.
A.

L. Agri folium
G. Hous
A. Hollye
Ger. Hulsen.

25
26
L. Lychnis ſatiua
G. Oeillets priuez
A. Roſa Campion
Ge. Zame frawen röſelein.
L. Cinaca ſatiua
G. Artichaux
A. Artichoke
Ge. Strabeldorn vnd
Artiſchocken.

Z7
L. Primula veris.
G. Prime vere ou Blaies de Cocu
A. Primrose
Ge. Schlussel blumen.
L. Pyrum
G. Du poires
A. Peare
Ge. Biren.
Z8

29

L. Erica Caliculata
G. Bruyere
A. Chalie hearth
Ge. Heyde.

L. Linaria purpurea
G. Lin sauuage bleu
A. purpel Tods flax
Ge. Harnkraut.

30

31 L. Sabina
G. Sauine
A. Sauin
Ge. Seuenbaum.

32 L. Papauer multiplex
G. Pauot doble
A. Double poppie
Ge. Magsamen.

35

L. Vicia
G. Vesce
A. Tares
Ge. Wicken
It. Veccia saluatica.

36

L. Mille folium
G. Mille fueille
A. Yarrow
Ge. Hasengarb.

37

L. Cerasia
G. Cheriss
A. Cherys
Ge. Kierschen.

38

L. pseudo-Narcissus
G. Narcisses
A. Daffodill
Ge. Hornungs blumen.

39

L. *Viola mariana*
G. *Mariettes*
A. *Couentry bells*

40

L.
G.
A.

41

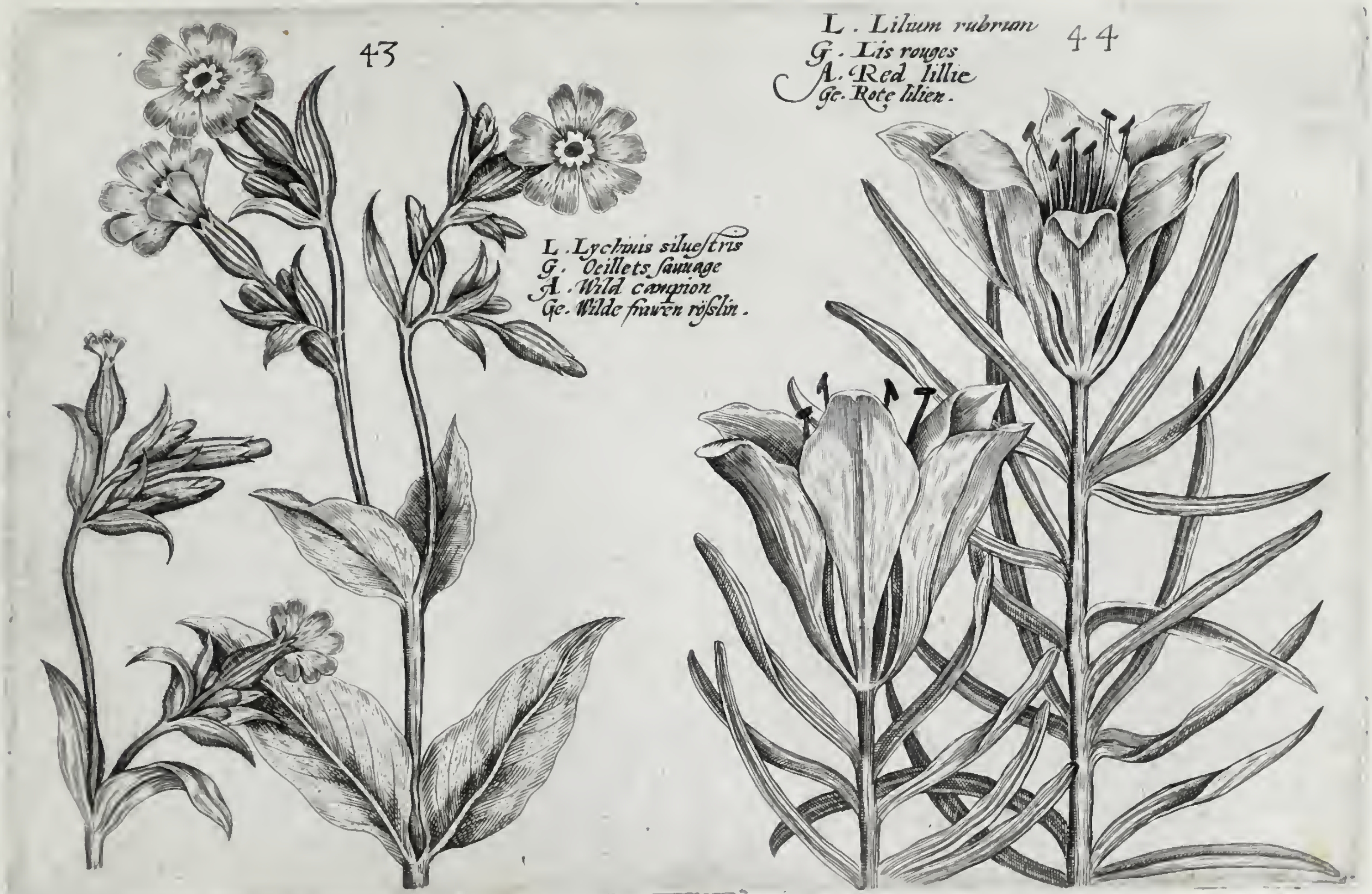

L. *Hyacinthus Orientalis*
G. *Zacinte d'Orient*
A. *blew Jacinth*
Ge. *Mertzen blumen*.

42

L. *Juniperus*
G. *Geneure*
A. *Jiniper*
Ge. *Wachholter*.

43
L. Lychnis siluestris
G. Oeillets sauuage
A. Wild campion
Ge. Wilde frawen rösslin.
L. Lilium rubrum
G. Lis rouges
A. Red lillie
Ge. Rote lilien.
44

45
L. Ribes
G. Groiseilles
A. red Currans
Ge. S. Johans beerlin
oder treublin.
46
L. Acanthium album
G. Chardon argentin
A. White cotton thistk
Ge. Weisse wegdistel.

47
L. Prunꝰ mirabolanꝰ
G. Prunier
A. Plumes
Ge. Pflawmen.
48
L. Caryophyllꝰ
G. Gyroff lees
A. Jagged pincks
Ge. Negelin oder
Grasblumen.

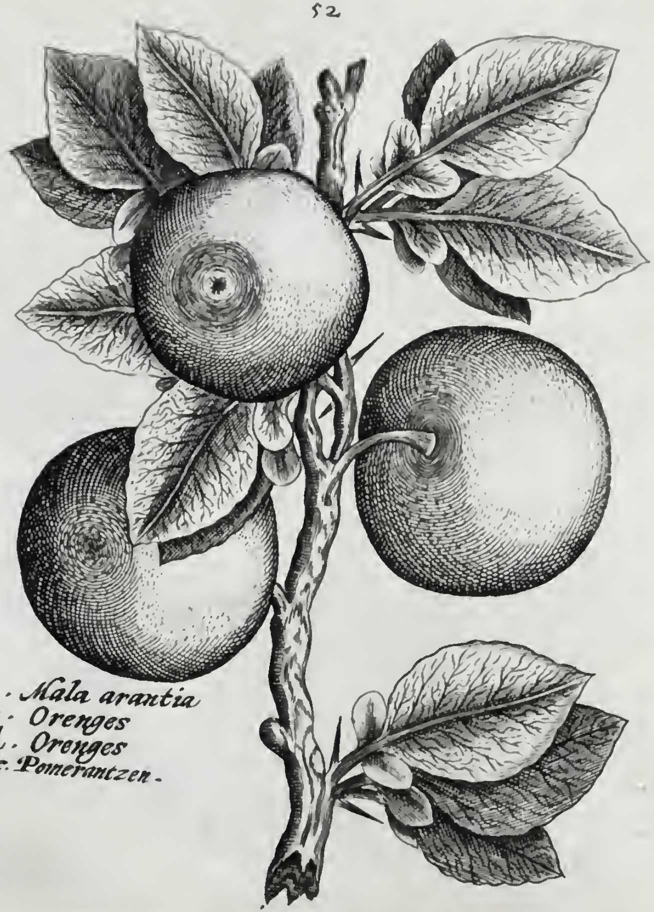

49
L · Anagallis aquatica
G · Mouron aquatique
A. Water pimpernell
Ge · Wasser pungen ·
L. Hordeum
G. Orge
A. Barlye
Ge. Gerste.
50

51

L. *Viola martia*
G. *Violette de Mars*
A. *march Violetts*
Ge. *Mertz Violen.*

52

L. *Mala arantia*
G. *Orenges*
A. *Orenges*
Ge. *Pomerantzen.*

53

L. Melo
G. Melons
A. Muske melon
Ge. Melone

54
L. Digitalis
G. Gantes nostre dames
A. Foxe gloue
Ge. Fingerhut.

55
L. Napellus
G.
A. Helmet
Ge. Teubelwurtz, Jen-
hutlein, vnd Narrenkappen.
Jt. Napello.

56
L. Pisum satiuum
G. Pois domestiques
A. Garden pease
Ge. Grosse Erbsen
It. Peso maggiore.
57
L. Cyanus
G. Bluet
A. blew both
Ge. Kornblumen.

58
L. Ficus
G. Figus
A. Figges
Ge Feige.
59
L. Aquilegia
G. Ancholies
A. Columbine
Ge. Ackeley.

60
L. Fraxinus
G. Fresne
A. Askh
Ge. Aeschenbaum.
61
L. Rosa
G. Roses
A. a Rose
G. Rosen.

62

L. Lycopsis
G. Buglosse sauuage
A. Wild Buglosse
Ge. Wilde Oxenzung.

63

L. Ruscus
G. Brusc
A. Butchers Broome
Ge. Meusdorn.

64
L. Papauer Rhæas
G. Pauot sauages
A. Wild poppis
Ge. Wilder magsam
oder Klapper rosen.
65
L. Faba satiua
G. Feues
A. Garden beane
Ge. Bonen.

66
L. Delphinicum
G. Pied d'Alonette
A. Larkes Heele
G. Ritter sporen.
67
Morum Celsi
G. Meure
A. Mulberye
Ge. Maulberbaum.

68

Libanotis L.
G.
A. Herb francumsence

69

L. Tanatetum
G. Tanette.
A. Tansie
Ge. Reinfarn.

70
L. Nux auellana
G. Noisettes
A. Filbird nutts
Ge. Hasel Nuss.
71
L. Rosa
G. Roses
A. Rose
Ge. Rosen.

72
L. Amygdalum
G. Amandes
A. Almondes
Ge. Amandelbaum.
73
L. Paralysis
G. Prime vere, ou bla o Yes de (Cocu.
A. Cawslips
Ge. Schlussel blumen.

74
L. Ranunculus
G. Bassinet
A. Crawfote
Ge. Hanenfuss.
75.
L. Acer maior
G. Sycomorus
A. Sycome
Ge. Hagdorn.

76
L. Nux juglans
G. Noix
A. Walnut
Ge. Grosse nüss,
oder baumnüss.
77
L. Volubilis minor
G. Liseron
A. Bindweede
Ge. Kleine Wind.

78
L. Pinus cum conis
G. Pin
A. Pine apples
Ge. Hartzbaū
It. Pino.
79
L. Borrago
G. Borraches
A. Borage
Ge. Burretsch.

80
L. Aquilegia duplex
G. Ancholies douple
A. Double columbine
Ge. Doppel Ackeley.
L. Pomicon
G. Pome
A. Apples
Ge. Apffel.
81.

82
L. Malum Granatum
G. Pommes de granade
A. Pome granates
Ge. Granat apffel.
83
L. Gramen marinum
G. Herbe de Mer
A. Thrift
Ge. Meergras.

84

L. Gladiolꝰ paluſtris
G. Ionc de riuiere
A. Water gladioll
Ge. Waſser bieſen.

85

L. Horminũ Syluestre
G. Oruale Souuage
A. Wild Clarie
Ge. Wilde Scharley.

86
L. Malum Assyrium
G. Pomme d'Assirie
A. Asyrian apple
Ge. Assyrischer apffel
87
L. Calendula
G. Sousy
A. Marigold
Ge. Ringelblumen.

88

L. Ruta muraria
G. Rue de Muraille
A. Rue madenhare
Ge. Maur rauten.

89

L. Saponaria
G. Herbe à sauon
A. Sope worte
Ge. Seipkraut.

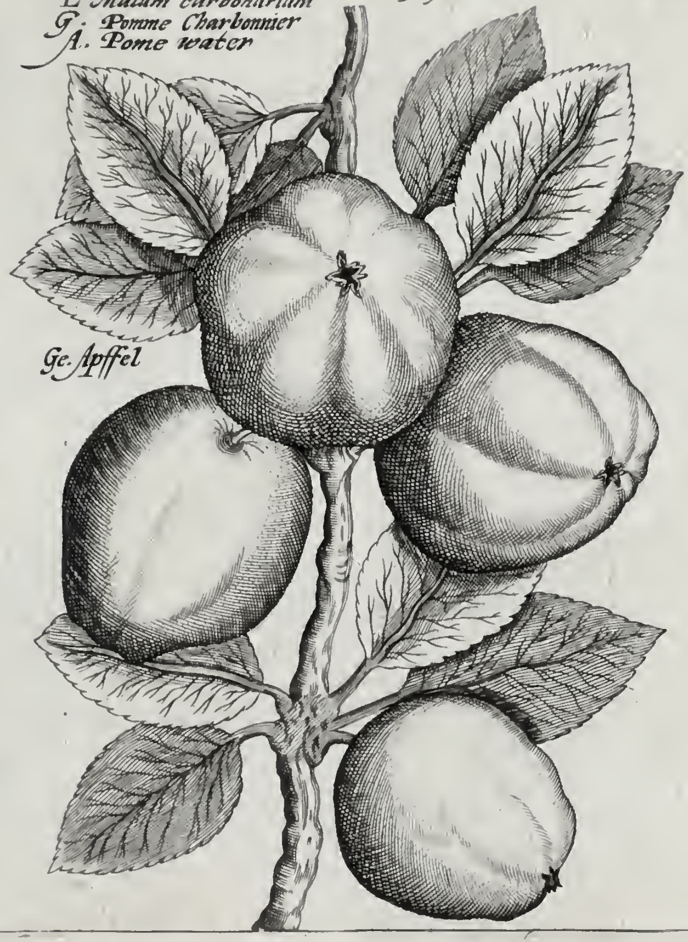

90
L. Rosa moschata
G. Rose muscadeau
A. Muske rose
Ge. Muscus oder Do-
sems Rosen.
91
L. Cucumis
G. Concombre
A. Cucomber
Ge. Cucumeren.

92
L. Othonia
G. Othonne
A. French Marigold
93
L. Cicer satiuum
G. Pois cices
A. Ciche pease
Ge. Kichern.

94 L. Viola tricolor Dod.
G. Pensees
A. Hartes ease
Ge. Freisam kraut.

95 L. Malum carbonarium
G. Pomme Charbonnier
A. Pome water

96
L. Tamariscus
G. Tamaris
A. Tamariske
Ge. Tamarisken.

97
L. Linaria
G. Lin sauuage
A. Tods fax
Ge. Harnkraut.

98

L. Bellis flori rubro
G. Marguerites, ou Pasquette à fleur rouge
A. red Double daiſie
Ge. rode Maſsleben.

99

L. Quercus
G. Cheſne
Ang. Acornes
Ge. Eichbaum.

300
L. Gelseminum
G. Gelsemin
A. Jasmine

301
L. Pyra
G. Poires
A. Peartre
Ge. Biren.

102
L. Lilium album
G. Lis blanche
A. White lillie
Ge. Weiſse Gilgen.
103
L. Fragaria
G. Fraiſes
A. Strabo berries
Ge. Erdbeer.

104
L. Pseudo melanthium
G. Nielle de bledz
A. Cockle
Ge. Raden.
105
L. Cerasa
G. Cherisses
A. Cheryes
Ge. Kierssen.

106

L . Mala Perſica
G. Peſches
A. Peches
Ge. Pfirſing.

107

L . Lychins Chalerdonica
G.
A . flowr of Conſtantinople

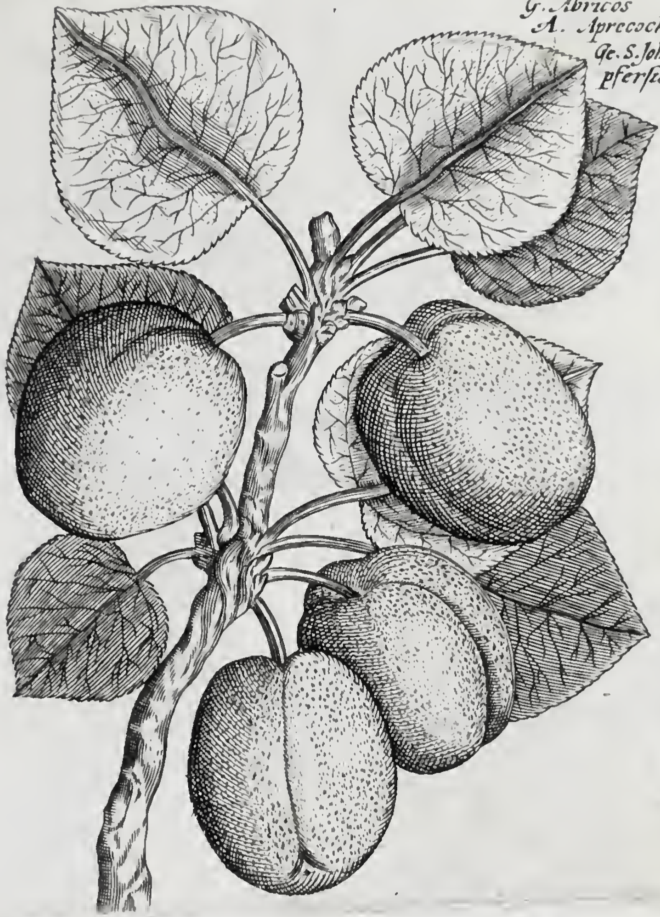
108.

L. Spica lauendula
G. Lauendule
A. Lauender
Ge. Lauendelen.

109

L. Armeniaca malus
G. Abricos
A. Aprecocke
Ge. S. Johans pferſich.

110
L. Garyophylls maxims
G. Gyrofflées grand
A. Cornations double
Ge. Grosse doppele Negel
oder Gras blumen.
111
L. Genista
G. Genest
A. Broome
Ge. Ginsteren oder
Pfrimmen.

112
L. Saluia
G. Sauge
A. Sage
Ge. Salues

113
L. Castanea
G. Chastaigne
A. Chesnutts
Ger. Kesten

314

L. Pomum
G. Pommes
A. Apple
Ge. Apfel.

L. Rosa canina odorata
G. Esglantine
A. Sweete Brier
Ge. Wilde wolriechende hegk rosen.

315

116
L. Triticum
G. Ble, fourment
A. Wheate
Ge. Weitz.
117
siue multiplex
L. Caryophyllꝰ duplex
G. Grroflées doubles
A. Double gilloflower
Ge. Dobbel negelin oder
grasblumen.

118
L. Malum Cotoneum
G. Pome de Coing
A. Quinces
Ge. Kutten oder
Quidden.
119
L. Leucoium
G. Girofflees
A. Wall flower
Ge. Garten veiel.

L. Botrys, Vua
G. Grappo de raisin
A. A Grabe
Ge. Wein traube.

L. Elizabeth Lucas

Elizabeth L.

17 P 0 A
£500

1st edition, complete.
2 Parts; 175 leaves.

S. Savage's "1a" [illegible]
(Trans. Bibliog. Soc. Dec. 19[illegible])

The title-page, the portrait plate and plates 60/61 by other hands, have been remargined

L